

Kallelse till möte för utbildningsnämnden 2023

Tid: 2023-02-07 , **Kl:** 19:00

Plats: Munkhättevägen 45 Stange plan 2

- Kl:18.00-18.30 Gruppmöten för nämnden
- Kl:18.30-19.00 Fika och frågestund för allmänheten
- Kl: 19.00 Nämnd

Ordförande: Aday Bethkinne (KD)

Sekreterare: Björn Andersson

Ärenden:

		Dnr:
1.	Öppna sammanträden mandatperioden 2023-2026	UN/2023:00010
2.	Utbildningsdirektören informerar	
3.	Säkerhetsinsatser i Botkyrkas förskolor och skolor	
4.	Väckt ledamotsinitiativ - Utred utfasningen av importerat halakött i alla kommunens skolor (M, TUP, SD)	UN/2023:00047
5.	Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2023–2027	UN/2022:00603
6.	Återrapportering pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling 2022	UN/2021:00522
7.	Rapport kränkingsärenden 2022	UN/2022:00608
8.	Rapport tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg 2022	UN/2022:00600
9.	Revisionsrapport –Styrning och utveckling av förskolan med fokus på språkutveckling	UN/2022:00601
10.	Avveckling förskolan Skäcklinge gård	UN/2022:00604

11.	Information inför avveckling av förskolan Ringblomman	UN/2022:00605
12.	Utbildningsnämndens delegationsordning	UN/2022:00606
13.	Redovisning av delegationsbeslut februari	UN/2023:00011
14.	Redovisning av anmälningsärenden februari	UN/2023:00014
15.	Åtgärdsplan risk- och sårbarhetsanalys	UN/2022:00597

Öppna sammanträden mandatperioden 2023-2026

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att nämndsammanträdena ska vara öppna för allmänheten under mandatperioden 2023-2026.

Sammanfattning

Enligt 6 kap. 25 § 1 stycket kommunallagen ska en nämnds sammanträden hållas inom stängda dörrar. Nämnden får besluta om att dess sammanträden ska vara offentliga under förutsättning att fullmäktige medgett det.

Enligt 6 kap. 25 § 3 stycket ska sammanträden dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Kommunfullmäktige har medgett att utbildningsnämnden får fatta beslut om att hålla offentliga nämndsammanträden, med de begränsningar som framgår av kommunallagen.

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Öppna sammanträden mandatperioden 2023-2026

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att nämndsammanträdena ska vara öppna för allmänheten under mandatperioden 2023-2026.

Sammanfattning

Enligt 6 kap. 25 § 1 stycket kommunallagen ska en nämnds sammanträden hållas inom stängda dörrar. Nämnden får besluta om att dess sammanträden ska vara offentliga under förutsättning att fullmäktige medgett det.

Enligt 6 kap. 25 § 3 stycket ska sammanträden dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Kommunfullmäktige har medgett att utbildningsnämnden får fatta beslut om att hålla offentliga nämndsammanträden, med de begränsningar som framgår av kommunallagen.

Ärendet

Enligt 6 kap. 25 § 1 stycket kommunallagen ska en nämnds sammanträden hållas inom stängda dörrar. Nämnden får besluta om att dess sammanträden ska vara offentliga under förutsättning att fullmäktige medgett det.

Enligt 6 kap. 25 § 3 stycket ska sammanträden dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Kommunfullmäktige har medgett att utbildningsnämnden får fatta beslut om att hålla offentliga nämndsammanträden, med de begränsningar som framgår av kommunallagen.

Utbildningsnämnden fattade beslut om offentliga sammanträden under mandatperioden 2019-2022. Med anledning av pandemin och risken för smittspridning hölls sammanträdena stängda under vissa perioder.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Expedieras till:
Kommunstyrelseförvaltningen

2023-02-07

Ärende Utred utfasningen av importerat halakött i alla kommunens skolor

Vi vill att Utbildningsförvaltningen helt avstår från att köpa in importerat halalslaktat kött till kommunens skolor. Enligt förvaltningens koststrateg köper vi idag in cirka tio halalprodukter från Martin & Servera. Dessa produkter är samtliga importerade, vilket innebär att vi inte kan garantera att djuren blivit slaktade i enlighet med vad som stipuleras i svensk lagstiftning kring bedövning etc. Vi anser även att det övriga köttet som serveras på skolorna i Botkyrka kommun bör vara inhemskt producerat.

Vi vill fasa ut importköttet till förmån för svenskt kött av djurhållningsskäl. Klassisk halalslakt är förbjuden i Sverige. Men det finns svenskslaktat halalkött att tillgå på marknaden som följer svensk lagstiftning. Vi anser att köttet som serveras på skolorna i Botkyrka bör uppfylla de krav som tillförordnas enligt svensk lagstiftning.

Vår avsikt är inte att förbjuda halalkött. De djur som slaktas för att bli skolmat ska vi helt enkelt vara säkra på att de har slaktats så humant som det bara går. Därför måste vi sluta med importerat halalkött. Det är även av stor vikt att köttet i skolorna i Botkyrka bör i största mån vara producerat i Sverige. Botkyrka kommun bör stötta inhemska producenter i stället för att importera kött.

Vi föreslår utbildningsnämnden besluta

att ge förvaltningen i uppdrag att utreda och därefter påbörja utfasningen av allt importerat halalslaktat kött som köps in till kommunens skolor, samt

att ge förvaltningen i uppdrag att utreda kostnaden att helt gå över till svenskslaktat kött, när det gäller alla köttprodukter.

Willy Viitala (M)

Margareta Zethreaus (TUP)

Östen Granberg (SD)

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2023-2027

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av omvärldsanalysen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Varje ny mandatperiod tar kommunen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet kommande planperiod.

Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna. Dessa samordnas med den kommunövergripande omvärldsanalysen, de stadsdelsvisa analyserna och löpande omvärldsspaningar. Varje år under planperioden görs en översyn och vid behov uppdateras analysen.

Under 2022 har allmänt val hållits och Sverige har fått en ny regering. Inriktningen för regeringens politik under mandatperioden har fastlagts i Tidöavtalet. I avtalet finns skrivningar som kommer att påverka förutsättningarna för nämndens och förvaltningens arbete.

Det ekonomiska läget har försämrats kraftigt både internationellt och nationellt. Inflationen har ökat dramatiskt och Sverige bedöms under 2023 gå in i en lågkonjunktur. Även om konjunkturförsämringens varaktighet och djup är svårbedömd kommer sannolikt det förändrade ekonomiska läget försvåra måluppfyllelsen i nämndens verksamheter under planperioden.

Referens*Bo Karlsson**bo.karlsson@botkyrka.se***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2023-2027

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av omvärldsanalysen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Varje ny mandatperiod tar kommunen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet kommande planperiod.

Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna. Dessa samordnas med den kommunövergripande omvärldsanalysen, de stadsdelsvisa analyserna och löpande omvärldsspaningar. Varje år under planperioden görs en översyn och vid behov uppdateras analysen.

Under 2022 har allmänt val hållits och Sverige har fått en ny regering. Inriktningen för regeringens politik under mandatperioden har fastlagts i Tidöavtalet. I avtalet finns skrivningar som kommer att påverka förutsättningarna för nämndens och förvaltningens arbete.

Det ekonomiska läget har försämrats kraftigt både internationellt och nationellt. Inflationen har ökat dramatiskt och Sverige bedöms under 2023 gå in i en lågkonjunktur. Även om konjunkturförsämringens varaktighet och djup är svårbedömd kommer sannolikt det förändrade ekonomiska läget försvåra måluppfyllelsen i nämndens verksamheter under planperioden.

Ärendet

Varje ny mandatperiod tar kommunen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet kommande planperiod.

Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna. Dessa samordnas med den kommunövergripande omvärldsanalysen, de stadsdelsvisa analyserna och löpande omvärldsspaningar. Varje år under planperioden görs en översyn och vid behov uppdateras analysen.

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys utgår från nämndens kärnuppdrag och beskriver vilka möjligheter och utmaningar verksamheterna står inför de kommande åren. Utifrån bland annat forskning, bedömning av ekonomisk och politisk utveckling, statliga utredningar samt befolkningsprognos väljer förvaltningen att belysa relevanta områden som bedöms få betydelse för arbetet under kommande planperiod.

Under 2022 har allmänt val hållits och Sverige har fått en ny regering. Inriktningen för regeringens politik under mandatperioden har fastlagts i Tidöavtalet.¹ I avtalet finns skrivningar som kommer att påverka förutsättningarna för nämndens och förvaltningens arbete.

Det ekonomiska läget har försämrats kraftigt både internationellt och nationellt. Inflationen har ökat dramatiskt och Sverige bedöms under 2023 gå in i en lågkonjunktur.² Även om konjunkturförsämringens varaktighet och djup är svårbedömd kommer sannolikt det förändrade ekonomiska läget försvåra måluppfyllelsen i nämndens verksamheter under planperioden.

Förutsättningarna för omvärldsanalysen är osäkra, händelser i omvärlden går inte alltid att förutspå. I omvärldsanalysen inför den förra planperioden (2019-2022) förutsåg förvaltningen till exempel varken pandemin eller kriget i Ukraina. Det ekonomiska läget bedömdes i analysen som mycket bekymmersamt. Trots pandemin blev den ekonomiska utvecklingen klart bättre än förväntat.

Utvecklingen under den föregående planperioden illustrerar tydligt svårigheterna att göra en träffsäker omvärldsanalys som kan användas som vägledning för de kommande åren. Även om förvaltningen med relativt god precision lyckas förutse utvecklingen på skolområdet kan den makroekonomiska och den globala politiska utvecklingen skapa nya förutsättningar.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. Flera av förslagen beskrivs i omvärldsanalysen kan komma att få stora ekonomiska konsekvenser på sikt. Ofta är större förändringar statsbidragsfinansierade.

¹ [Tidöavtalet - Tidöavtalet \(xn--tidavtalet-gcb.se\)](#)

² [Budgetpropositionen för 2023 \(regeringen.se\)](#), [Elisabeth Svantessons presentationsbilder från prognospressträff oktober 2022 \(regeringen.se\)](#), [KL.Sep2022_framsida.pdf \(konj.se\)](#), [Kraftig nedgång i svensk ekonomi \(svensktnaringsliv.se\)](#)

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2023-2027

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

BOTKYRKA
KOMMUN

Omvärldsanalys 2023-2027

Utbildningsförvaltningen

Innehåll

Inledning	3
Nationell politisk inriktning under planperioden	3
Ekonomisk utveckling	6
Befolkningsutveckling och skolstruktur	7
Nyanlända barn och elever	8
Barn och elever i behov av särskilt stöd	9
Utveckling av elevhälsan.....	10
Statligt inflytande	11
Kompetensförsörjning.....	15
Förändringar inom förskolan	18
Förändringar inom grundskolan	19
Förändringar inom gymnasieskolan	21
Referenser	22

RAPPORT

Inledning

Varje ny mandatperiod tar kommunen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet kommande planperiod.

Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna. Dessa samordnas med den kommunövergripande omvärldsanalysen, de stadsdelsvisa analyserna och löpande omvärldsspaningar. Varje år under planperioden görs en översyn och vid behov uppdateras analysen.

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys utgår från nämndens kärnuppdrag och beskriver vilka möjligheter och utmaningar verksamheterna står inför de kommande åren. Utifrån bland annat forskning, bedömning av ekonomisk och politisk utveckling, statliga utredningar samt befolkningsprognos väljer förvaltningen att belysa relevanta områden som bedöms få betydelse för arbetet under kommande planperiod.

Under 2022 har allmänt val hållits och Sverige har fått en ny regering. Inriktningen för regeringens politik under mandatperioden har fastlagts i Tidöavtalet.¹ I avtalet finns skrivningar som kommer att påverka förutsättningarna för nämndens och förvaltningens arbete.

Det ekonomiska läget har försämrats kraftigt både internationellt och nationellt. Inflationen har ökat dramatiskt och Sverige bedöms under 2023 gå in i en lågkonjunktur.² Även om konjunkturförsämringens varaktighet och djup är svårbedömd kommer sannolikt det förändrade ekonomiska läget försvåra måluppfyllelsen i nämndens verksamheter under planperioden.

I omvärldsanalysen för 2023–2027 konstaterar förvaltningen att det finns strukturella samhällsutmaningar som påverkar Botkyrka som skolhuvudman. Att säkerställa likvärdigheten kräver ett fortsatt målmedvetet och långsiktigt arbete.

Nationell politisk inriktning under planperioden

Samarbetspartierna Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har i Tidöavtalet gjort en överenskommelse om den gemensamma politiken under mandatperioden. Skrivningarna i Tidöavtalet

¹ Tidöavtalet

² Prop. 2022/23:1, www.regeringen.se (a), Konjunkturinstitutet 2022, www.svensktnaringsliv.se

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

kan antas få stor påverkan på utvecklingen i samhället och även på utbildningsnämndens verksamheter.

Skolpolitikens inriktning

Tidöavtalet fokuserar på fem områden när det gäller skolan; kunskapsresultat, trygghet och arbetsro, friskolor och valfrihet, lärares status och arbetsvillkor samt likvärdighet i hela landet. Till stor del innebär förslagen inom respektive fokusområde en fortsättning på de förändringar som initierats under den föregående mandatperioden. Konkreta förslag inom dessa områden ska i flera fall föregås av utredningar som ännu inte tillsatts eller av tilläggsdirektiv till pågående utredningar. Det är därför ännu oklart huruvida regeringen avser att lägga mer ingripande förslag på dessa områden.

På några områden pekar Tidöavtalets skrivningar mer tydligt mot ny inriktning för skolpolitiken. Det gäller bland annat inkluderingsprincipen, trygghet och arbetsro samt modersmålsundervisning. Andra delar av den nya politiska inriktningen återfinns i avsnitt längre fram i omvärldsanalysen.

Inkludering

Huvudinriktningen för Botkyrkas arbete med barn och elever i behov av särskilt stöd är att verka för inkludering i ordinarie verksamhet. En ny inriktning från regeringens sida mot mer särskiljande lösningar kan hamna i konflikt med detta. Under planperioden behöver förvaltningen noga följa utvecklingen och se över om nämndens lokala styrdokument behöver justeras.

Trygghet och arbetsro

Rektors och lärares befogenheter för att upprätthålla trygghet och arbetsro ska stärkas. Kravet på dokumentation i samband med disciplinära åtgärder ska minska, vilket kan komma att medföra ökat arbete i samband med invändningar från elever och vårdnadshavare.

Förvaltningen bedömer att den föreslagna inriktningen mot minskat elevinflytande när det gäller ordningsregler kan försvåra förankringsarbetet. Under planperioden behöver förvaltningen noga följa utvecklingen och se över om nämndens lokala styrdokument behöver justeras.

Modersmålsundervisning

Regeringens skrivningar om modersmålsundervisningen antyder en ifrågasättande inställning till modersmålsundervisningen.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

Modersmålsundervisningen är viktig för elevers möjlighet till en god språkutveckling, även i svenska språket. Forskningsstödet för detta är omfattande.³ Botkyrka har därför under många år erbjudit modersmålsundervisning i högre utsträckning än vad lagstiftningen föreskriver. Förvaltningen behöver noga följa den aviserade utredningen i frågan.

Läroböcker

Förvaltningen ser positivt på regeringens ambitioner att skolan ska tillhandahålla fler och mer kvalificerade läroböcker och det tillhörande statsbidrag som föreslås i budgetpropositionen.

Inriktning på andra politiska områden

Kriminalitet

En rad repressiva åtgärder riktade mot organiserad brottslighet föreslås. Exempel på åtgärder inom området är tidsbegränsade visitationszoner, kriminalisering av deltagande i kriminella gäng, ökade möjligheter till omhändertagande av barn vid nära kontakt med organiserad brottslighet samt hemliga tvångsmedel mot personer under 15 år vid grova brott. Förvaltningen bedömer att de ökade repressiva åtgärderna till stor del kommer att inriktas mot områden med socioekonomiska utmaningar. Det finns en risk att åtgärderna därmed kan komma att öka polariseringen i samhället.

Påverkan på nämndens verksamheter är svårbedömd. Å ena sidan kan de planerade åtgärderna på sikt bidra till att färre unga dras in i kriminalitet och att rekryteringen till kriminella gäng i skolan minskar. Å andra sidan kan de komma att öka spänningarna mellan unga i områden med socioekonomiska utmaningar och myndigheter generellt, inklusive skolan. Det skulle kunna inverka negativt på förvaltningens strävan att skapa goda relationer mellan skola och elever/vårdnadshavare.

Utbildnings- och socialpolitiska insatser har betydelse för att minska brottsligheten.⁴ Förvaltningen behöver noga följa utvecklingen under planperioden i samverkan med andra aktörer inom Kraftsamling för att vid behov kunna anpassa skolans insatser. Förvaltningens bedömning är att

³ SOU2019:18, www.su.se, Thomas & Collier 2002

⁴ Hjalmarsson 2022

RAPPORT

Kraftsamling är en väl etablerad form för samverkan och avser att utveckla detta samarbete under planperioden.

Migration och integration

Tidöavtalet innehåller en rad förslag i syfte att minska inte bara framtida invandring, utan också antalet utlandsfödda som redan befinner sig i Sverige. Förvaltningen befarar att en oro kan spridas för att beviljade permanenta uppehållstillstånd ska bli indragna och att en rädsla för att bli utvisad kan påverka möjligheterna att lyckas i skolan. Botkyrka är en av de kommuner i landet som har högst andel utrikes födda och effekterna av förslagen kan därför komma att bli särskilt omfattande för kommunen.

Förslag som kan påverka nämndens verksamheter är bland annat:

- Anmälningsskyldighet till Polismyndigheten och Migrationsverket för personal som får kännedom om att någon befinner sig i landet utan tillstånd.
- Obligatorisk språkscreening på BVC.
- Språkförskola ska övervägas.
- Minskad rätt till tolk.
- Permanenta uppehållstillstånd utmönstras och möjligheter att återkalla redan beviljade permanenta uppehållstillstånd utökas.
- Utökad möjlighet till utvisning vid bland annat bristande vandel.

Ekonomisk utveckling

Sveriges kommuner och regioner (SKR) beskriver i sin senaste ekonomirapport kommunsektorns förutsättningar som utmanande. De konstaterar att den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina. Centralbankernas snabba räntehöjningar för att motverka den höga inflationen bromsar ekonomin. Sverige går in i en lågkonjunktur 2023 med negativ tillväxt och minskad efterfrågan på arbetskraft vilket får stigande arbetslöshet som följd.⁵

Även om inflationen skulle vika tillbaka under 2023 bedömer SKR att det dröjer betydligt längre innan konjunkturen åter kommer att stärkas. Först 2026 bedöms konjunkturen i Sverige nå balans. Höga nivåer på räntor och

⁵ Sveriges kommuner och regioner 2022

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

inflation kommer att bestå under många år, något som får betydande konsekvenser för samhällsekonomin.

Nämndens verksamhet är mycket personalintensiv, över 80 procent av egenregins kostnader utgörs av personalkostnader. Effektiviseringar är särskilt svåra att genomföra framgångsrikt i personalintensiv verksamhet.⁶

Statsbidrag

Nämndens beroende av riktade statsbidrag har ökat under en rad år. De representerar cirka 200 mkr i budget 2023. I regeringens budgetproposition för 2023 aviseras att arbetet med att förenkla statsbidragshanteringen genom att slå samman riktade statsbidrag och överföra riktade statsbidrag till det generella statsbidraget till kommunerna ska fortsätta. Nya riktade statsbidrag föreslås dock bland annat för sociala team, läroböcker och specialpedagoger.⁷

Hur statsbidragens omfattning och inriktning i övrigt kommer att utvecklas under planperioden är för tidigt att bedöma. Förvaltningen noterar dock med viss oro att en minskning av bidraget för likvärdig skola aviseras inför 2024.

Befolkningsutveckling och skolstruktur

Flera faktorer som sammanfaller de närmaste åren talar för en lägre befolkningstillväxt i Botkyrka. Tidöavtalet omfattar förslag som medför att Sverige får en lägre invandring, det låga barnafödandet kvarstår och den ekonomiska utvecklingen bedöms påverka bostadsbyggandet negativt. Sammantaget bedöms befolkningstillväxten bli betydligt lägre för hela planperioden än vad som tidigare prognostiserats.⁸

I nämndens lokalbehovsplan visar analysen att den lägre befolkningstillväxten gör att planerat platstillskott i vissa fall bör skjutas framåt i tiden. Det gäller främst förskolan men också för grundskolans lägre årskurser. Trots att byggprojekt har skjutits på framtiden bedöms en fortsatt överkapacitet på förskole- och grundskoleplatser i alla stadsdelar utom Tullinge. Av den anledningen behöver förvaltningen ha särskilt fokus på skolstrukturen och analysera möjliga lösningar för ökad lokaleffektivitet.

⁶ www.nationalekonomi.se

⁷ Prop. 2022/23:1

⁸ KS/2022:00237

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

Det kommer att få påverkan både på kommande lokalbehovsplaner och kan innebära avveckling av enheter.

Nyanlända barn och elever

Förvaltningen bedömer att andelen nyanlända barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor kommer att minska under planperioden. Bland annat föreslås att färre kvotflyktingar ska tas emot, att asyltagstiftningen anpassas till den rättsliga miniminivån enligt EU-rätten samt att villkoren för anhörig- och arbetskraftinvandring ska skärpas.⁹ Ambitionen är att samtliga aviserade reformer inom migrationsområdet ska genomföras under mandatperioden.¹⁰

Utvecklingen av kriget i Ukraina kan dock komma att påverka invandringens omfattning. Om kriget blir långvarigt kan det leda till en ny våg av flyktingar. Sedan krigets början har över sju miljoner människor flytt landet. Huvuddelen har dock stannat i grannländerna. En ny flyktingvåg kan leda till att fler söker sig längre ut i Europa. Om massflyttingdirektivets giltighet förlängs kan regeringen komma att göra undantag för flyktingar från Ukraina avseende den mycket restriktiva flyktingpolitiken.

Efter flyktingvågen 2015 genomfördes förändringar i lagstiftning i syfte att minska asylinvandringen.¹¹ I riket fick begränsningarna effekt och andelen nyanlända elever i grundskolan har minskat sedan 2016.¹² I Botkyrka har dock andelen nyanlända elever i grundskolan legat på ungefär samma nivå det senaste decenniet, vilket bland annat beror på att anhörig- och arbetskraftinvandringen till kommunen varit hög.

Färre nyanlända barn och elever kan komma att få konsekvenser för nämndens verksamheter, bland annat kan arbetet med att reservera förskoleplats till barn som har bott i Sverige under en kort tid i enlighet med ny lagstiftning påverkas samt Språkcentrums mottagande av nyanlända elever. Kvaliteten i undervisningen för nyanlända elever är viktig för att de ska lyckas i skolan. Det är prioriterat för förvaltningen att fortsätta arbetet med nyanlända elevers lärande även om andelen nyanlända skulle minska

⁹ Tidöavtalet

¹⁰ www.dn.se

¹¹ Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

¹² Kolada

RAPPORT

på sikt.

I avsnittet om migration och integration i Tidöavtalet finns förslag om att kommunernas anställda ska vara skyldiga att informera Polismyndigheten och Migrationsverket när de kommer i kontakt med personer som vistas i Sverige utan tillstånd. Undantag från informationsplikten ska utredas.¹³ Barn som vistas i landet utan tillstånd (papperslösa barn) har idag rätt att gå i skolan precis som andra barn som bor i Sverige och skolan har ingen skyldighet att meddela polisen. Om förslaget skulle komma att omfatta skolan får det konsekvenser för rektorer, lärare och övrig personal som skulle ställas inför svåra etiska dilemman. Förvaltningen befarar att tilliten mellan skola och barn/elever/vårdnadshavare kan komma att äventyras.

Den nya politiska inriktningen aviserar även en begränsning av rätten till kostnadsfri tolk för nyanlända familjer. Förvaltningen bedömer att förslaget kan komma att försvåra kommunikationen bland annat vid mottagandet av nyanlända barn och elever.

Barn och elever i behov av särskilt stöd

Förskolan och skolan är skyldig att ge varje barn/elev det stöd de behöver för att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Antalet barn och elever med mycket omfattande stödbehov har ökat under en rad år. Det samma gäller förekomsten av barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.¹⁴

Under flera år har antalet elever i grundskolan med extraordinära stödbehov som placerats hos andra huvudmän ökat kraftigt i Botkyrka. Förvaltningen avser att så långt det är möjligt undvika externa placeringar dels för att eleverna ska kunna gå i skola i närheten av hemmet, dels av kostnadsskäl. I kvalitetsdialoger har flera rektorer framfört oro för otillräcklig kompetens för att kunna tillgodose dessa elevers behov.

Nämnden har beslutat om inriktningen på arbetet med stöd till barn och elever med extraordinära stödbehov. Den specialpedagogiska kompetensen behöver stärkas hos all personal och insatser behöver sättas in tidigt. Tillgången till speciallärare/specialpedagoger behöver öka. Det centrala

¹³ Tidöavtalet

¹⁴ www.svt.se

RAPPORT

stödet och styrningen behöver stärkas för att säkerställa likvärdigheten. Inkludering ska även fortsättningsvis vara huvudinriktningen.

Regeringens nya inriktning å andra sidan pekar åt motsatt håll. Den politiska överenskommelsen mellan samarbetspartierna omfattar satsningar för att fler elever ska få undervisning i särskilda undervisningsgrupper. Rektorer ska dessutom få större frihet i utformandet av sådana grupper. För att kunna åstadkomma inriktningen har satsningar gjorts för att möjliggöra fler speciallärare.¹⁵ Satsningarna består dels av medel för att ge fler möjlighet att utbilda sig till speciallärare, dels av medel för att huvudmän ska kunna anställa fler speciallärare.¹⁶

Förvaltningen bedömer sammantaget att stora insatser kommer att krävas under planperioden för att ge barn och elever med omfattande stödbehov det stöd de behöver.

Utveckling av elevhälsan

Under de senaste åren har flera myndigheter rapporterat att den psykiska ohälsan bland barn och unga ökar.¹⁷ Orsaken till ökningen i psykisk ohälsa antas bero på flera faktorer där skolan utgör ett exempel. Flera forskningsstudier visar att läroplanen som infördes 2011 tillsammans med en rad andra förändringar i skolan kan vara en orsak till att barns och ungas psykiska ohälsa ökat.¹⁸ I Botkyrka är även den fysiska hälsan hos barn och unga en utmaning. Botkyrka kommun är en av de kommuner med störst andel barn med övervikt och fetma, cirka 16 procent. Förekomsten av barn med övervikt och fetma skiljer sig åt mellan kommunens stadsdelar.¹⁹

Fortsatta satsningar på elevhälsan

Under förra mandatperioden genomfördes utredningar avseende skolornas stöd- och elevhälsoarbete.²⁰ I juni 2022 fattade riksdagen beslut om lagändringar som syftar till att stärka elevhälsan och utbildningen för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Bland annat ska elevhälsans arbete

¹⁵ Tidöavtalet

¹⁶ Prop. 2022/23:1

¹⁷ Socialstyrelsen 2017, Folkhälsomyndigheten 2017

¹⁸ www.forskning.se

¹⁹ Region Stockholm 2019

²⁰ SOU 2021:11, SOU 2021:34

RAPPORT

vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och det ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare för elevhälsans specialpedagogiska insatser. Lagändringarna kommer att börja gälla under planperioden.²¹

Regeringen har nu aviserat en bred reform för att förbättra elevhälsan, bland annat föreslås en elevhälsogaranti införas med målet att öka tillgängligheten. Dessutom ska en översyn av huvudmannaskapet göras.²²

Sammantaget bedömer förvaltningen att förändringar är att vänta inom området under planperioden. Förvaltningen bedömer att förändringarna kan få positiva effekter för elevernas hälsa och skolresultat. Förvaltningen behöver ha beredskap för att genomföra organisatoriska Anpassningar och sannolikt för utökade krav på tillgång till elevhälsan.

Statligt inflytande

De senaste åren har olika utredningar tillsatts med uppdrag att se över förutsättningarna för att stärka det statliga inflytandet inom skolområdet. Bakgrunden är att svenskt skolväsende står inför flera utmaningar avseende bristande likvärdighet samt svaga kunskapsresultat inom flera områden. Vissa förslag har genomförts, vissa är fortsatt under utredning och andra har tillbakavisats av riksdagen eller inte tagits vidare av regeringen.

Förslag om utveckling mot ett statligt ansvar för skolan

Under hösten 2022 presenterade utredningen om ökat statligt ansvar för skolan sitt betänkande. Utredningen lägger fram två möjliga alternativ för att utveckla ett nytt system för skolans styrning. I betänkandet betonas att alternativen innehåller förslag som kan kombineras på olika sätt vid utformandet av framtidens skolväsende.²³

Det första alternativet är ett fullgånget förstatligande med statligt huvudmannaskap för skolan. Det innebär bland annat att staten tar över kommunernas ansvar för fördelning av ekonomiska resurser till skolan. Staten har också huvudmannansvar för de offentliga skolorna. Det innebär bland annat att staten har lednings- och driftsansvar för de offentliga

²¹ www.riksdagen.se (a)

²² Tidöavtalet

²³ SOU 2022:53

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

skolorna samt arbetsgivaransvar för all offentligt anställd skolpersonal.

Det föreslås att det endast ska finnas två nya skolmyndigheter. En myndighet som hanterar fördelning av ekonomiska resurser och arbetar med styrning och stöd både till de offentliga skolorna och till de fristående skolorna. En annan myndighet som hanterar huvudmannaskapet för de offentliga skolorna. Detta alternativ bedöms ta cirka 20 år att genomföra fullt ut.

Det *andra alternativet* innebär att staten förstärker sitt ansvar men utan att ta över huvudmannaskapet för skolan. På samma sätt som i alternativet med ett fullgånget förstatligande har staten finansieringsansvar för såväl kommunala skolor som för fristående skolor. Avseende skolmyndigheter finns det i förslaget endast en myndighet, denna ansvarar för fördelning av ekonomiska resurser samt styrning och stöd. Det andra alternativet bedöms ta cirka 10 år att genomföra fullt ut.

Ett ökat statligt ansvar för skolan förutsätter en bred politisk överenskommelse som sträcker sig över flera mandatperioder. Förslagen i betänkandet är på en så pass övergripande nivå att det kommer att kräva fler fördjupade utredningar. Det finns således många osäkra faktorer avseende den framtida utvecklingen. Förvaltningen gör bedömningen att statens styrning av skolan kommer att öka under planperioden. Utvecklingen kommer att påverka nämndens verksamheter och ansvarsområden, men det är ännu för tidigt att bedöma exakt vilka konsekvenserna kommer att bli. Förvaltningen kommer att följa utvecklingen för att kunna planera för nödvändiga åtgärder i framtiden.

Fortsatt utredning om ett nationellt obligatoriskt skolval

Under förra mandatperioden föreslog regeringen författningsändringar för ett mer likvärdigt skolval. Förslagen omfattade bland annat förändringar i urvalsgrunder och att huvudmän aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av elever. I juni 2022 röstade riksdagen nej till merparten av förslagen och uppmanade regeringen att återkomma med ett nytt förslag om ett utvecklat skolval.²⁴

I juli 2022 fick Skolverket i uppdrag att lämna förslag på hur ett gemensamt skolvalssystem för förskoleklass, grundskola och grundsärskola administrerat av Skolverket kan organiseras och genomföras med utgångspunkt i de principer för urval som gäller i dag. Uppdraget ska

²⁴ www.riksdagen.se (b)

RAPPORT

redovisas den 1 september 2023.²⁵

Förslag om att reformera systemet för skolval och antagning kan förväntas under planperioden. Bland annat uppges att det behövs ett regelverk för skolval som baseras på gemensamt och obligatoriskt skolval, bättre information samt rimliga och förutsägbara antagningskriterier. Vidare anges det att friskolor ska kunna ha kötid som möjlig urvalsgrund men att längsta möjliga kötiden ska kortas betydligt jämfört med i dag.²⁶

Förvaltningen bedömer att det sannolikt kommer att ske förändringar avseende skolval under planperioden. Ett gemensamt nationellt antagningssystem bedöms minska kommunens administrativa börda. Med nuvarande system skrivs elever ofta in både i en fristående kö och den kommunala kön. Det leder till att elever som placerats på en kommunal grundskola inte dyker upp vid skolstart då de antagits till en annan skolhuvudman. Det riskerar att leda till att färre elever som endast valt kommunal skola inte får sitt förstahandsval tillgodosett.

Fortsatta utredningar om skolpengen

Under förra mandatperioden föreslog regeringen ändringar avseende ersättningen till skolor. Förslagen innebar bland annat att kommunerna skulle göra avdrag för merkostnader som de har som en följd av sitt ansvar att anordna utbildning enligt skollagen. I juni 2022 röstade riksdagen nej till regeringens förslag och uppmanade regeringen att återkomma till riksdagen med ett nytt förslag till system för hur resurserna till skolan ska fördelas samt utreda vissa frågor som gäller skolpengen.²⁷

Riksrevisionen har granskat om regelverket för skolpeng till fristående skolor bidrar till en likvärdig utbildning för eleverna. Riksrevisionens sammanfattande bedömning är att regelverket i vissa avseenden motverkar en likvärdig skola och därför behöver förändras. Bedömningen är att det nuvarande regelverket medför svårigheter för såväl huvudmännens möjlighet att planera sin verksamhet som en effektiv resursfördelning. Det beror bland annat på att enskilda huvudmän ska ersättas enligt lika villkor, men har andra förutsättningar för sin skolverksamhet än de kommunala huvudmännen.²⁸

²⁵ www.regeringen.se (b)

²⁶ Tidöavtalet

²⁷ www.riksdagen.se (c)

²⁸ Riksrevisionen 2022

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

Utredningen om ökat statligt ansvar behandlar finansieringen av skolan i sitt betänkande. I båda alternativen föreslås att staten tar över kommunernas ansvar för fördelning av ekonomiska resurser till skolan.²⁹ Som nämnts tidigare är förslagen i betänkandet på en så pass övergripande nivå att det kommer att kräva fler fördjupade utredningar.

I Tidöavtalet uppges att det finns behov av en ny likvärdig skolpeng. Det föreslås att steg tas för att införa en nationellt bindande skolpengsnorm i syfte att genom statlig styrning av finansieringen öka likvärdigheten.³⁰ Det kommer sannolikt att tillsättas en utredning som ser över en nationell skolpengsnorm under planperioden och ger förslag på lagförändringar.³¹

Förvaltningens bedömning är att nuvarande system för skolpeng har brister och att det därför är positivt att en översyn görs.

Förändringar av skolmyndigheters uppdrag

Skolinspektionen kommer sannolikt att få ökade befogenheter. Bland annat föreslås att myndighetens tillsynsuppdrag breddas till att följa upp skolors resultat utifrån objektiva kvalitetskriterier. Skolinspektionen ska också göra fler inspektioner, i högre grad oanmälda, i alla skolverksamheter samt fler inspektioner i verksamheter som tidigare fått föreläggande.³²

Även Skolverkets uppdrag tycks påverkas under planperioden. I budgetpropositionen för 2023 föreslås Skolverkets budget minska fram till 2025.³³ Utifrån utredningen om en mer likvärdig skola fick Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten i uppdrag att från och med hösten 2022 återkommande genomföra kvalitetsdialoger med skolhuvudmän i syfte att underlätta och stärka deras systematiska kvalitetsarbete.³⁴ Det är bland annat anslaget för det uppdraget som regeringen föreslår dras tillbaka i sin helhet.³⁵

Förändringarna i Skolinspektionens och Skolverkets uppdrag får konsekvenser för nämndens verksamheter. Det kan antas att regeringen avser att i större utsträckning försöka påverka utbildningens kvalitet genom inspektion än genom styrande och stödjande insatser.

²⁹ SOU 2022:53

³⁰ Tidöavtalet

³¹ www.svd.se

³² Tidöavtalet

³³ Prop. 2022/23:1

³⁴ www.regeringen.se (c)

³⁵ Prop. 2022/23:1

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att flera förändringar avseende statligt inflytandet är att vänta under planperioden. Det är viktigt att förvaltningen följer utvecklingen och har beredskap för förändringar.

Förvaltningen bedömer att det finns fördelar med ett ökat statligt ansvarstagande i den mån det kan utgöra ett stöd för huvudmännen att stärka likvärdighet och kvalitet.

Kompetensförsörjning

Skolsverige befinner sig fortsatt i ett läge med en allvarlig personalbrist. Skolverket gör regelbundna prognoser för behovet av olika lärarkategorier. Den senaste prognosen som publicerades i december 2021 visar att det kommer att saknas cirka 12 000 behöriga lärare och förskollärare år 2035.³⁶ Prognosen över lärarbristen har skrivits ner jämfört med tidigare prognoser vilket till stor del beror på att befolkningsökningen beräknas bli lägre än vad som tidigare förutspåts. Bristen väntas bli störst på ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9, grundskolelärare med inriktning mot årskurs 4–6 samt yrkeslärare. För Stockholmsregionen kan ett ökat behov av lärare konstateras för flertalet lärarkategorier den närmaste tioårsperioden. Därefter bedöms personalbehovet minska och motsvara dagens nivå till år 2035.³⁷

En annan kategori lärare som det råder stor brist på är de som är behöriga att undervisa i grund- respektive gymnasiesärskola. Undantag från krav på legitimation och behörighet har förlängts för lärare som ska undervisa i grundsär- respektive gymnasiesärskola till juli 2028.³⁸ Förvaltningen bedömer att det ökar möjligheterna att säkerställa tillgången till lärare i dessa skolformer, dels genom rekrytering dels genom fortbildning av befintlig personal.

Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att det är en avgörande fråga för måluppfyllelsen att aktivt och strategiskt arbeta med kompetensförsörjningen. I arbetet ingår hela kedjan från att attrahera kompetent personal, utveckla den i linje med verksamhetens behov samt

³⁶ Skolverket 2021

³⁷ www.siris.skolverket.se

³⁸ www.riksdagen.se (d)

RAPPORT

erbjuda intressanta arbetsuppgifter i en god arbetsmiljö under gott ledarskap.

Särskilda utmaningar med kompetensförsörjning på vissa skolor

På nationell nivå varierar lärarbehörigheten med elevsammansättningen, skolor där en hög andel av eleverna har föräldrar med hög utbildningsnivå har högre andel legitimerade och behöriga lärare.³⁹ Lärare lämnar i högre takt skolor där eleverna har lägre betyg.⁴⁰ Det leder till pedagogisk segregation vilket innebär att förutsättningar för likvärdig undervisning försämras. På de skolor där de socioekonomiska förutsättningarna är sämre är behovet av skickliga lärare desto större.

I Tidöavtalet uppges att lärarrollen ska göras mer attraktiv på de mest krävande skolorna. Det ska ske genom att möjliggöra mer attraktiva arbetsförhållanden, men det specificeras inte närmare hur det ska ske eller vilka åtgärder som kommer att vidtas.⁴¹

De skillnader i lärarbehörighet mellan skolor med olika elevsammansättning som identifierats i nationella studier gäller delvis även i Botkyrka. Motsvarande bild finns även inom förskolan där andel förskollärare skiljer sig åt mellan förskolor och stadsdelar. Sammantaget gör förvaltningen därför bedömningen att det finns ett fortsatt behov av att arbeta för att minska den pedagogiska segregationen.

Statliga satsningar för att öka andelen legitimerade lärare

En lagrådsremiss om införande av ett nationellt professionsprogram för lärare och skolledare behandlas hösten 2022. Professionsprogrammet föreslås bestå av två delar, en nationell struktur för kompetensutveckling och ett nationellt meriteringssystem. Programmet planeras att träda i kraft 2024.⁴²

Regeringen aviserar att lärarutbildningen ska utvecklas. Bland annat ska antagningskraven höjas och innehållet reformeras. Arbetet med att få fler akademiker att byta karriärspår till läraryrket ska fortsätta liksom arbetet med kompletterande vidareutbildning för lärare som saknar behörighet.⁴³

Förvaltningen anser att det är positivt att lärarbristen tydligt adresseras på

³⁹ Skolverket 2020

⁴⁰ Jarl et al. 2019

⁴¹ Tidöavtalet

⁴² www.regeringen.se (d)

⁴³ Tidöavtalet

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

nationell nivå och att det görs satsningar för att öka andelen legitimerade lärare. Höjda antagningskrav skulle dock kunna innebära att färre studenter påbörjar lärarutbildningarna vilket kan försvåra framtida lärarekrytering. Samtidigt kan höjda antagningskrav minska antalet avhopp från lärarutbildningarna. Arbetet med att fler akademiker ska byta karriärspår och bli lärare kan innebära förbättrade rekryteringsmöjligheter.

Statliga förslag medför ökat behov av utbildad personal

Det finns förslag inom skolområdet som medför ett ökat behov av legitimerade förskollärare och lärare. Inom förskolan pågår arbete som får påverkan på kompetensförsörjningen. Från och med 2023 åläggs kommunerna bland annat att bedriva uppsökande verksamhet i syfte att öka deltagandet i förskolan. Fler barn i förskolan medför ett ökat behov av personal, det gäller främst i kommunens områden med socioekonomiska utmaningar där flertalet av de barn som inte är inskrivna i förskola bor. För att säkerställa en fortsatt god kvalitet i verksamheten behöver förvaltningen bevaka bland annat personaltäthet, andel förskollärare i verksamheten, utbildningsnivån för övrig pedagogisk personal samt barngruppernas storlek.

Utredningen om en tioårig grundskola föreslog i maj 2021 att förskoleklassen upphör som egen skolform och att grundskolan utökas med ett år genom en ny första årskurs. Förslaget kommer att påverka behovet av lärarkompetens. Detta eftersom det främst är förskollärare som undervisar i förskoleklass och dessa inte föreslås bli behöriga att undervisa i framtida årskurs 1. Förslag finns om kompletterande fortbildning för förskollärare för att dessa även ska vara behöriga att undervisa grundskolans lägre årskurser.⁴⁴ Förvaltningen bevakar utvecklingen på området.

Även inom fritidshemmet finns det förslag som påverkar personalbehovet. Utredningen Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid föreslår en utökad rätt till fritidshem. För det fall att förslaget genomförs kan det medföra fler barn i fritidshemmen vilket kräver en högre bemanning.⁴⁵

Förslag om förbättrad elevhälsa med bland annat en elevhälsogaranti har aviserats. Det kan medföra rekryteringsbehov inom elevhälsan.

⁴⁴ SOU 2021:33

⁴⁵ SOU 2022:61

RAPPORT

Nämnden har beslutat om en omfattande förstärkning av insatser för barn och elever i behov av extraordinärt stöd under planperioden. I denna satsning ingår en betydande utökning av antalet speciallärare/specialpedagoger i såväl för- som grundskola. Regeringen föreslår fler speciallärare och att fler elever ska kunna gå i särskilda undervisningsgrupper.⁴⁶ Förslagen kan medföra utmaningar avseende kompetensförsörjning både gällande speciallärare som är en svårrekryterad grupp och medarbetare med kompetens för arbete i särskilda undervisningsgrupper.

Flera förändringar som kan innebära mer lärarledd tid föreslås. Förslagen avser utökad lovskola, utökad undervisningstid med fokus på svenska och matematik samt en koncentration av timplanen till centrala ämnen under den första tiden för nyanlända.⁴⁷ För Botkyrka kan de nya förslagen medföra behov av fler lärare. Inte minst gäller detta lärare med kompetens i svenska som andraspråk där det för närvarande råder kompetensbrist.

Förvaltningen gör bedömningen att ny lagstiftning sannolikt kommer att öka behovet av utbildad personal inom förskolan och skolan under planperioden. Det förstärker ytterligare bilden av att kompetensförsörjningen är en av de viktigaste frågorna för nämnden.

Förändringar inom förskolan

Ökat deltagande i förskolan

I juni 2022 beslutade riksdagen om ändringar i skollagen som syftar till att öka deltagandet i förskolan. Ändringarna innebär bland annat att varje hemkommun blir skyldig att bedriva uppsökande verksamhet genom att ta kontakt med vårdnadshavarna. Det ska även bli obligatoriskt för kommunerna att reservera förskoleplatser bland annat till barn som har bott i Sverige under en kortare tid. Lagändringarna började gälla den 1 juli 2022 och ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023.⁴⁸

⁴⁶ Tidöavtalet

⁴⁷ Tidöavtalet

⁴⁸ Prop. 2021/22:132

RAPPORT

Den uppsökande verksamheten föreslås omfatta folkbokförda barn i förskoleåldern som inte går i förskola, för närvarande drygt 900 barn i Botkyrka. Förvaltningen gör bedömningen att den uppsökande verksamheten samt reserverade platser kommer att leda till att fler vårdnadshavare väljer att ha sitt barn i förskolan. Det är svårt att beräkna hur inskrivningsgraden kommer att påverkas, det är dock rimligt att anta att deltagandet i förskolan kommer att öka över tid. Beroende på hur inskrivningsgraden utvecklas kan det få påverkan bland annat på barngruppernas storlek och behovet av lokaler.

Förvaltningen gör bedömningen att arbetet med att öka inskrivningsgraden är positivt och ger fler barn förutsättningar att lyckas i sin skolgång. Arbetet kommer att kräva betydande insatser under hela planperioden. I Botkyrka bedöms majoriteten av barnen som omfattas av uppsökande verksamhet och reserverade platser bo i kommunens norra stadsdelar.

Förändringar inom grundskolan

Nya läro- och kursplaner

Under 2022 har nya läroplaner och kursplaner införts i grundskolan och grundsärskolan. Förändringarna innebär att bland annat ett större fokus på fakta, förståelse och goda ämneskunskaper. Samtidigt har förändringar av riktlinjer för betygsättning genomförts.⁴⁹ Även om förändringarna gäller från höstterminen 2022 bedömer förvaltningen att arbetet med implementering kommer att ta kraft i anspråk under en stor del av planperioden.

Tioårig grundskola

En utredning har föreslagit att en tioårig grundskola ska införas 2026.⁵⁰ Regeringen ger i regleringsbrev för 2023 Skolverket i uppdrag att erbjuda förskollärare i förskoleklassen fortbildning inför införandet. Förvaltningen bedömer det sannolikt att förskoleklassen och den nioåriga grundskolan kommer att ersättas av en tioårig grundskola under mandatperioden.

⁴⁹ www.skolverket.se (a)

⁵⁰ SOU 2021:33

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

Ökat deltagande i fritidshem

Utredningen om en utökad rätt till fritidshem redovisade sitt betänkande i november 2022. Utredningen föreslår bland annat att en utökad rätt till fritidshem ska utformas som ett avgiftsfritt allmänt fritidshem för alla 6–9-åringar. Dessutom föreslås 6–12-åringar kunna erbjudas fritidshem eller mer tid i verksamheten mot bakgrund av barnets levnadsvillkor. Utredningen föreslår att reformen finansieras med medel från statsbidraget för ökad likvärdighet.

På nationell nivå har antalet elever i fritidshem ökat kontinuerligt fram till läsåret 2019/20. I Botkyrka har andelen elever inskrivna i fritidshem minskat sedan 2018 och är lägre i de norra stadsdelarna. Förvaltningen är positiv till förslaget om en utökad rätt till fritidshem eftersom det innebär att fler elever, särskilt i de norra stadsdelarna, kan ta del av utbildning i fritidshem. Förvaltningen konstaterar dock att ett genomförande kommer att kräva omprioriteringar i verksamheten eftersom utredningen föreslår att ett befintligt statsbidrag ska finansiera förslagen.

Tidiga insatser och språkutveckling

Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att förbereda en utökning av undervisningstiden i lågstadiet för att elever ska få tillräckligt med undervisningstid för att utvecklas så långt som möjligt mot utbildningens mål. Framst bör en utökning göras i svenskämnen och matematik.⁵¹ Vidare föreslås läsning och läsförståelse av litterära texter få en större plats i skolan. Ett uppdrag ska ges att föreslå ändringar av kursplanerna med syftet att låta läsning och läsförståelse utveckla elevens läsfärdighet.⁵² Sammantaget bedömer förvaltningen att den kommande satsningen är positiv och att arbetet med barns och elevers språkutveckling behöver stärkas. Det kommer att vara ett högt prioriterat område under hela planperioden.

⁵¹ www.regeringen.se (e)

⁵² Tidöavtalet

RAPPORT

Förändringar inom gymnasieskolan

Planering av programutbud

Riksdagen har beslutat att större hänsyn till arbetsmarknadens behov ska tas vid planering av programutbud i gymnasieskolan. Vidare ska varje kommun åläggas att samverka regionalt med minst två andra kommuner vid planeringen av utbudet. Bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2023 och ska börja tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.⁵³

Nämnden har en pågående samverkan med övriga Södertörnkommuner om programutbud där samråd framför allt sker om vilka kommuner som ska bedriva utbildningar med begränsad elevafterfrågan. Den nya lagstiftningen kan komma att ställa ökade krav på sådan samverkan.

Större hänsynstagande till arbetsmarknadens behov tyder inte bara på ett värnande om yrkesutbildningar med svag efterfrågan från elever utan också på prövning av eventuellt överutbud av populära program. Skolverket har fått i uppdrag att ta fram regionala underlag som stöd för planeringen av programutbudet. Förvaltningen bedömer att en översyn av programutbudet behöver göras under planperioden i ljuset av den förändrade regleringen.

Ämnesbetyg

Riksdagen har beslutat om övergång från kursbetyg till ämnesbetyg i gymnasieskolan. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 15 juli 2022 och ska tillämpas på utbildning som startar efter den 30 juni 2025. I det nya systemet kommer ett ämne att indelas i ett eller flera nivåer i stället för i kurser. Betyg ska sättas efter varje avslutad nivå och betyg på en högre nivå ersätter betyget på en lägre till skillnad från dagens kursbetyg.⁵⁴

Skolverket har fått i uppdrag att ta fram bland annat nya ämnesplaner, betygskriterier, och program mål. Den nya regleringen förutsätter att ämnen har en tydlig progression där de högre nivåerna bygger vidare på de lägre. En konsekvens blir att vissa ämnen kan behöva delas i flera, till exempel föreslår Skolverket att ämnet matematik delas in i två nya ämnen. Förvaltningen bedömer att den nya regleringen kommer att få stor påverkan på gymnasieskolans inre arbete under planperioden.

⁵³ www.riksdagen.se (e), www.skolverket.se (b)

⁵⁴ www.skolverket.se (c)

RAPPORT

Referenser

- Folkhälsomyndigheten (2017). *Folkhälsans utveckling – Årsrapport 2017*. Stockholm: Folkhälsomyndigheten.
- Hjalmarsson, Randi (2022). *Social Policies as Crime Control*:
<https://snsse.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2022/11/social-policies-as-crime-control-1.pdf>.
- Jarl, Maria, Kornhall, Per & Whalström, Mimmi (2019). *Tre rapporter om skolan – Bakgrundsrapport till Jämlikhetskommissionen*:
<https://jamlikhetskommissionen.se/wp-content/uploads/2020/01/Underlagsrapporter-om-skolan.pdf>. Hämtad 2023-01-11.
- Konjunkturinstitutet (2022). *Konjunkturläget september 2022*:
https://www.konj.se/download/18.d05ce8c1837e23d08e774e/1664441456233/KLsep2022_framsida.pdf. Hämtad 2023-01-11.
- Proposition 2021/22:132. *Förskola för fler barn*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Proposition 2022/23:1. *Budgetpropositionen för 2023*. Stockholm: Finansdepartementet.
- Region Stockholm (2019). *Initiativ till utökad samverkan kring prevention kring barnfetma – Handlingsprogram övervikt och fetma*. Stockholm: Region Stockholm.
- Riksrevisionen (2022). *Skolpengen – effektivitet och konsekvenser RiR 2022:17*. Stockholm: Riksrevisionen.
- Skolverket (2020). *Skolverkets lägesbedömning 2020*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2021). *Lärarprognos 2021 - Redovisning av uppdrag att ta fram återkommande prognoser över behovet av förskollärare och olika lärarkategorier*. Stockholm: Skolverket.
- Socialstyrelsen (2017). *Utvecklingen av psykisk ohälsa bland barn och unga vuxna – Till och med 2016*. Stockholm: Socialstyrelsen.
- SOU 2019:18. *För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering – Modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål*. Stockholm: Elanders Sverige AB.
- SOU 2021:11. *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Dnr: UN/2022:00603

- SOU 2021:33. *En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan*. Stockholm: Elanders Sverige AB.
- SOU 2021:34. *Börja med barnen! Sammanhållen god och nära vård för barn och unga*. Stockholm: Elanders Sverige AB.
- SOU 2022:53. *Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag*. Stockholm: Elanders AB.
- SOU 2022:61. *Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid*. Stockholm: Elanders AB.
- Sveriges kommuner och regioner (2022). *Ekonomirapporten december 2022 – Om kommunernas och regionernas ekonomi*. Stockholm: SKR.
- Tidöavtalet (2022).
<https://www.xn--tidavtalet-gcb.se/>. Hämtad 2023-01-11.
- Thomas, Wayne & Collier, Virginia (2002). A National Study of School Effectiveness for Language Minority Students' Long-Term Academic Achievement: <https://escholarship.org/uc/item/65j213pt>. Hämtad 2023-01-11.
- www.dn.se
<https://www.dn.se/sverige/migrationsministern-om-tidoavtalet-allt-ska-genomforas-under-mandatperioden/>. Hämtad 2023-01-11.
- www.forskning.se
<https://www.forskning.se/2021/09/02/betygshets-i-skolan-ger-elever-okad-stress-och-ohalsa/>. Hämtad 2023-01-11.
- www.nationalekonomi.se
<https://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/2018/10/46-7-mllfa.pdf>
- www.regeringen.se (a)
<https://www.regeringen.se/4ab678/contentassets/fda065bddd447fa90e68fee53dbe8d/presentationbilder-fran-presstraff-med-elisabeth-svantesson-den-31-oktober-2022.pdf.pdf>. Hämtad 2023-01-11.
- www.regeringen.se (b)
<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2022/07/uppdrag-om-ett-gemensamt-skolvalssystem/>. Hämtad 2023-01-11.
- www.regeringen.se (c)
<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2021/09/uppdrag-till-skolmyndigheterna-om-insatser-for-okad-kvalitet-och-likvardighet/>. Hämtad 2023-01-11.

RAPPORT

- www.regeringen.se (d)
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagradsremiss/2022/07/nationellt-professionsprogram-for-rektorer-larare-och-forskollarare/>. Hämtad 2023-01-11.
- www.regeringen.se (e)
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2022/12/regeringen-vill-utoka-undervisningstiden-i-lagstadiet/>. Hämtad 2023-01-11.
- www.riksdagen.se (a)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/elevhalsa-och-starkt-utbildning-for-elever-med_H901UbU27. Hämtad 2023-01-11.
- www.riksdagen.se (b)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/ett-mer-likvardigt-skolval_H901UbU33. Hämtad 2023-01-11.
- www.riksdagen.se (c)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/okad-likvardighet-for-skolhuvudman_H901UbU32. Hämtad 2023-01-11.
- www.riksdagen.se (d)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/vissa-insatser-for-okad-lararkompetens_H801UbU19. Hämtad 2023-01-11.
- www.riksdagen.se (e)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/dimensionering-av-gymnasial-utbildning-for-battare_H901UbU25. Hämtad 2023-01-11.
- www.siris.skolverket.se
https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&CONTAINERSHTMLTAGS=yes&report=lararprognos_pers&clca=2&OMR1=Stockholm&OMR2=Riket&OMR3=. Hämtad 2023-01-11.
- www.skolverket.se (a)
<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/aktuella-forandringar-pa-grundskoleniva/overgripande-om-andringarna>. Hämtad 2023-01-11.
- www.skolverket.se (b)
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/anordna-och-administrera-utbildning/anordna-utbildning-pa-gymnasieniva/anordna-utbildning-pa-gymnasial-niva/regional-planering-och-dimensionering-av-gymnasial-utbildning>. Hämtad 2023-01-11.
- www.skolverket.se (c)

RAPPORT

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/aktuella-forandringar-pa-gymnasial-niva/amnesbetygsreformen>. Hämtad 2023-01-11.

www.su.se

<https://www.andrasprak.su.se/om-oss/nc-tycker-till/modersm%C3%A5ls%C3%A4mnets-betydelse-f%C3%B6r-individ-skola-och-samh%C3%A4lle-1.521644>. Hämtad 2023-01-11.

www.svd.se

<https://www.svd.se/a/2B5yBB/ersattning-till-skolor-utreds-annu-en-gang>. Hämtad 2023-01-11.

www.svensktnaringsliv.se

https://www.svensktnaringsliv.se/sakomraden/ekonomisk-analys/kraftig-nedgang-i-svensk-ekonomi_1192287.html. Hämtad 2023-01-11.

www.svt.se

https://www.svt.se/nyheter/inrikes/neuropsykiatriska-feldiagnoser-okar?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+Svtse-Inrikesnyheter+%28svt.se+-+Inrikesnyheter%29&utm_content=Google+Feedfetcher. Hämtad 2023-01-11.

Återrapportering pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av återrapporteringen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen följer löpande pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling. Utbildningsnämnden fick i oktober 2021 en sådan redovisning. Nämnden beslutade då att ytterligare en återrapportering ska göras.

Sedan förra redovisningen har flera nationella rapporter om pandemin publicerats. Skolverket konstaterar i sin slutrapport att pandemin förstärkt befintliga utmaningar i skolsystemet, framför allt kopplat till likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag. Pandemin har haft ojämn påverkan på olika förskolor och skolor, bland annat beroende på smittspridningens utbredning och verksamheternas och elevernas förutsättningar.

Denna återrapportering utgår från den nationella nivån i jämförelse med företeelser som kan konstateras i Botkyrka.

Referens

Kajsa Bernéus
kajsa.berneus@botkyrka.se
Karin Kloow
karin.kloow@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Återrapportering pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av återrapporteringen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen följer löpande pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling. Utbildningsnämnden fick i oktober 2021 en sådan redovisning. Nämnden beslutade då att ytterligare en återrapportering ska göras.

Sedan förra redovisningen har flera nationella rapporter om pandemin publicerats. Skolverket konstaterar i sin slutrapport att pandemin förstärkt befintliga utmaningar i skolsystemet, framför allt kopplat till likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag. Pandemin har haft ojämn påverkan på olika förskolor och skolor, bland annat beroende på smittspridningens utbredning och verksamheternas och elevernas förutsättningar.

Denna återrapportering utgår från den nationella nivån i jämförelse med företeelser som kan konstateras i Botkyrka.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen följer löpande pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling. Sedan pandemin bröt ut våren 2020 har förvaltningens ledningsgrupp fått återkommande rapporter om utvecklingen. Utifrån det som framkommit i rapporterna har en rad åtgärder vidtagits, bland annat satsningar på språk i förskolan, läxhjälp och lovskola. Fokus har varit att hålla verksamheterna igång och att bedriva en så god undervisning som möjligt under rådande omständigheter.

Utbildningsnämnden fick i oktober 2021 en redovisning av pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling. Nämnden beslutade då att ytterligare en återrapportering ska göras.

Från och med våren 2022 klassas covid-19 inte längre som en allmänfarlig sjukdom. Utbildningsväsendet har gjort stora anpassningar under den här perioden men har nu återgått till ett nytt normalläge med nya kunskaper och erfarenheter. Den tillfälliga lagstiftning som gällde kopplat till covid-19 har upphävts. Framöver kommer pandemins effekter att följas upp i det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet, bland annat i kvalitetsrapport Tema lärande.

Sedan förra redovisningen har flera nationella rapporter om pandemin publicerats. Skolverket konstaterar i sin slutrapport att pandemin förstärkt befintliga utmaningar i skolsystemet, framför allt kopplat till likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag. Pandemin har haft ojämn påverkan på olika förskolor och skolor, bland annat beroende på smittspridningens utbredning och verksamheternas och elevernas förutsättningar.

Denna återrapportering utgår från den nationella nivån i jämförelse med företeelser som kan konstateras i Botkyrka (se bilaga).

Sammanfattande slutsatser

Under pandemin har lärarnas möjlighet att ge en undervisning av god kvalitet påverkats av bland annat lärares sjukfrånvaro och undervisning på distans. Även elevers frånvaro har påverkat undervisningens kvalitet.

I förskolan befaras den höga barnfrånvaron ha lett till sämre språkutveckling hos barnen. Den höga personalfrånvaron bedöms ha påverkat undervisningens kvalitet negativt eftersom den ledde till mindre planeringstid för förskollärare. Dessa faktorer kan ha haft negativ inverkan på barns lärande även om det inte går att följa upp i mätbara resultat.

I grundskolans lägre årskurser förefaller ämnet matematik ha varit mest problematiskt. Matematikkunskaperna i årskurs 3 har försämrats jämfört med 2019 och åren innan dess. Det är möjligt att den negativa utvecklingen är en effekt av pandemin.

I grundskolans högre årskurser har bedömning och betygssättning varit en utmaning under pandemin, bland annat på grund inställda nationella prov. Resultaten i årskurs 9 i Botkyrka har sjunkit något, vilket ligger i linje med utvecklingen på nationell nivå. Skolverket konstaterar att återgången till nationella prov sannolikt påverkat årets resultat och det kan antas att det

samma gäller för Botkyrka. Verksamheten har det senaste läsåret återgått till ett normalläge och Skolverket bedömer att resultaten är mer välgrundade nu jämfört med under pandemin.

I gymnasieskolan har uteblivna nationella prov försvårat bedömning och betygsättning. Dessutom har distansundervisningen försvårat situationen eftersom bedömning behövde göras utifrån ett mer begränsat underlag än vanligt. Resultaten i gymnasieskolan i Botkyrka har en något mer positiv utveckling än på nationell nivå.

Det finns indikationer på att distansundervisningen kan ha fört med sig vissa positiva effekter i gymnasieskolan. Under pandemiåren kan en tydlig förbättring konstateras avseende elevernas upplevda arbetsro på lektionerna. Tydliga förbättringar kan också konstateras avseende möjligheten att redovisa kunskaper på olika sätt.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

Återrapportering pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

BOTKYRKA
KOMMUN

Återrapportering pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling

Innehåll

Inledning	3
Läsanvisning	3
Undervisningens kvalitet.....	4
Undervisningens kvalitet i Botkyrka	5
Bedömning och betygssättning	6
Resultatutveckling	7
Resultat förskola	7
Resultat grundskola	8
Resultat gymnasieskola	8
Resultat i Botkyrka	9
Utfall förskoleklass	9
Utfall grundskola	10
Utfall gymnasieskola	11
Sammanfattande slutsatser	12
Referenser.....	14

RAPPORT

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00522

Inledning

Utbildningsförvaltningen följer löpande pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling. Utbildningsnämnden fick i oktober 2021 en sådan redovisning. Nämnden beslutade då att ytterligare en återrapportering ska göras.

Pandemin bröt ut under våren 2020 och från och med våren 2022 klassas covid-19 inte längre som en allmänfarlig sjukdom. Utbildningsväsendet har gjort stora anpassningar under den här perioden men har nu återgått till ett nytt normalläge med nya kunskaper och erfarenheter. Den tillfälliga skollagstiftning som gällde kopplat till covid-19 har upphävts.

Sedan förra redovisningen har flera nationella rapporter om pandemin publicerats. Skolverket konstaterar i sin slutrapport att pandemin förstärkt befintliga utmaningar i skolsystemet, framför allt kopplat till likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag. Pandemin har haft ojämn påverkan på olika förskolor och skolor, bland annat beroende på smittspridningens utbredning och verksamheternas och elevernas förutsättningar.¹

Denna återrapportering utgår från den nationella nivån i jämförelse med företeelser som kan konstateras i Botkyrka.

Antaganden om pandemins effekter på barns och elevers kunskapsutveckling har skiftat över tid. Inledningsvis befarades ett stort kunskapsstapp framför allt i gymnasieskolan där undervisningen skedde på distans. I Botkyrka befarades även ett stort kunskapsstapp i yngre åldrar. Efterhand har bilden nyanserats något men på vissa områden förefaller pandemin ha haft en viss påverkan på barns och elevers kunskapsutveckling. Den här rapporten omfattar till största delen mätbara utfall men det kan även finnas andra effekter som inte kan fångas upp på en aggregerad nivå.

Läsanvisning

Denna återrapportering utgår från pandemieffekter som konstaterats på nationell nivå och i de fall det finns relaterade uppgifter för Botkyrka redogörs för dessa i underrubriker. Respektive avsnitt är uppdelat i ordningen förskola, grundskola och gymnasieskola.

Vid resultatjämförelser före, under och i slutet av pandemin redovisas utfall

¹ Skolverket 2022 (g)

RAPPORT

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00522

för våren 2019 (före), våren 2021 (under) och våren 2022 (slutet). Anledningen till att utfall våren 2020 utelämnas är att pandemins effekter sannolikt ännu inte hunnit påverka resultaten i någon större utsträckning vid den tidpunkten.

Avseende frånvaro jämförs helår 2020 då frånvaron var som störst med helår 2019 före pandemins utbrott.

Undervisningens kvalitet

Enligt Skolverket har undervisningens kvalitet i förskolan till viss del försämrats under pandemin. Bakgrunden till det är den höga personalfrånvaron som påverkat möjligheten att planera och följa upp undervisningen.²

Forskning visar att lärarfrånvaro har starkt negativ påverkan även på elever i grundskolan. Korttidsfrånvaro har visat sig mest problematisk, sannolikt för att det då är svårare att hitta lämpliga vikarier och att det minskar vikariernas förberedelsestid.³ Skolverket bedömer att även elevers frånvaro i många fall påverkade undervisningens kvalitet negativt. Det är framför allt framträdande i grundskolan i och med att undervisningsmoment återkommande behövde repeteras.⁴

I gymnasieskolan har en stor del av undervisningen skett på distans under pandemin. Det gäller även till viss del i högstadiet. Skolinspektionen konstaterar att det är lägre kvalitet i undervisning på distans, vilket ger sämre möjlighet till lärande. Det förekommer bland annat mindre aktivitet och delaktighet i lektionerna, sämre tillgång till stöd och stimulans samt sämre studiemotivation. Detta kan antas påverka undervisningens kvalitet.⁵

Skolverket uppger att de flesta rektorer i gymnasieskolan är nöjda med hur undervisningen har fungerat för eleverna. De konstaterar dock att lärarnas bild är mer negativ. Lärarna uppger att det som fungerat mindre bra har varit att få elever delaktiga och engagerade under lektionstid, att genomföra praktiska undervisningsmoment samt att variera undervisningen.⁶

Ett viktigt resultat som gäller oavsett skolform är att konsekvenserna av

² Skolverket 2022 (a)

³ IFAU 2021

⁴ Skolverket 2022 (g)

⁵ Skolinspektionen 2021

⁶ Skolverket 2022 (c)

RAPPORT

undervisning på distans bland annat är avhängiga verksamheternas utgångsläge avseende digitalisering vid omställningen till undervisning på distans.⁷

Undervisningens kvalitet i Botkyrka

I Botkyrka var sjukfrånvaron för personal i förskolan högre under pandemin (13 procent 2020 jämfört med 9 procent 2019), precis som på nationell nivå. Den höga frånvaron förefaller ha påverkat förskollärares möjlighet till planeringstid, vilket är en viktig faktor för undervisningens kvalitet. I enkät till pedagogisk personal 2021 uppgav endast 58 procent av förskollärarna att de under året haft planeringstid i tillräcklig omfattning. Resultatet för 2022 är 75 procent vilket är en tydlig förbättring.

Även sjukfrånvaron för lärare i grundskolan var högre under pandemin (8 procent 2020 jämfört med 5 procent 2019). Det var framför allt korttidsfrånvaron som var hög, med anledning av detta kan det antas att undervisningens kvalitet har påverkats negativt. Eleverna har fått sin garanterade undervisningstid, men det är möjligt att kvaliteten i undervisningen har varit sämre än normalt. Under pandemin var personalomsättningen lägre än perioden före. Efter pandemin har den ökat, men förefaller inte ha stigit till problematiska nivåer.

Skolnärvaro och närundervisning gynnar elevernas kunskapsutveckling. Under pandemin ökade elevfrånvaron i grundskolan och låg som högst på cirka 20 procent. Under senare delen av vårterminen 2022 minskade frånvaron till cirka 15 procent, vilket är högre än 2019 (10 procent). Det kan antas att mönstren för sjukskrivning har ändrats och att vårdnadshavare är mer benägna att frånvaroanmäla sina barn vid symtom.

I gymnasieskolan var sjukfrånvaron för lärare lägre under pandemin jämfört med före (endast 3,5 procent 2020 jämfört med 4,1 procent 2019). I gymnasieskolan kan det därför snarare antas vara distansundervisningen som kan ha påverkat kvaliteten i undervisningen negativt.

Resultaten från elevenkäten i gymnasieskolan i Botkyrka indikerar dock att distansundervisningen även kan ha fört med sig vissa positiva effekter. Under pandemiåren kan en tydlig förbättring konstateras avseende elevernas upplevda arbetsro på lektionerna. Tydliga förbättringar kan också

⁷ Skolinspektionen 2021

RAPPORT

konstateras avseende möjligheten att redovisa kunskaper på olika sätt.

I Botkyrka uppger många rektorer att skolans utvecklingsarbete kopplat till undervisningen har fått stå tillbaka på grund av pandemin. Praktiska frågor har i stället tagit stor plats, till exempel personalplanering och schemaläggning. Lärare har också ställts inför nya utmaningar i undervisningssituationer på grund av bland annat omställning till distans. Även detta kan ha påverkat undervisningens kvalitet.

Botkyrka kommuns grundskolor och gymnasieskolor hade ett bra utgångsläge avseende distansundervisning med tanke på att samtliga elever högstadiet och gymnasieskolan hade en egen digital enhet. Som konstaterats på nationell nivå är detta en viktig förutsättning för att lyckas med undervisningen. De ökade kraven på digital förmåga som pandemin medförde har ytterligare snabbat på utvecklingen av digital undervisning på skolorna.

Bedömning och betygssättning

Bedömning och betygssättning i grundskolan och gymnasieskolan har påverkats under pandemin, bland annat till följd av att nationella prov ställdes in i årskurs 6, 9 samt i gymnasieskolan 2020 och 2021.⁸

Enligt Skolverket uppger rektorer och lärare i grundskolan att det har varit svårt att bedöma elevers kunskaper, det gäller framför allt årskurs 7–9. Betygssättningen har sannolikt blivit mindre likvärdig vilket bland annat påverkat urvalet till vidare studier. Det är också troligt att ett antal elever som annars inte skulle fått godkända kärnämnesbetyg har fått det på grund av den generösare betygssättningen.⁹

I gymnasieskolan uppger flera lärare att det har varit svårare att bedöma elevernas kunskapsnivåer under perioderna för undervisning på distans. Detta har inneburit att betygssättningen behövt göras utifrån ett mer begränsat underlag än normalt. Det har varit svårare att följa elevernas arbete och progression och i flera fall uttrycktes en osäkerhet kring om elever genomfört uppgifter själva eller tagit hjälp. Det har också varit svårare att genomföra och bedöma praktiska ämnen och moment. En del lärare som undervisar i ämnen där nationella prov förekommer uppgav att

⁸ Skolverket 2022 (b), Skolverket 2022 (c)

⁹ Skolverket 2022 (b)

RAPPORT

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00522

en orsak till att arbetet har försvårats var de inställda nationella proven.¹⁰

Trots upplevelsen av ett kunskapstapp bland lärare och rektorer har resultaten varit stabila under pandemin (2020 och 2021) i både grundskolan och gymnasieskolan. Skolverket uppger att sambandet mellan betygsutvecklingen på nationell nivå och elevernas kunskaper är komplext, även i vanliga fall. De menar därför att det är möjligt att elever inte har fått de kunskaper och färdigheter de normalt skulle ha fått även om det inte har syns i resultatutvecklingen under pandemiåren.¹¹

Skolverket har analyserat resultatet från nationella prov i gymnasieskolan läsåret 2021/22. Av de elever som deltog vid prov i matematik 1a och 1b under vårterminen 2022 var det en större andel elever som fick provbetyg F jämfört med tidigare år.¹² Detta trots att elevernas slutbetyg i matematik från årskurs 9 våren 2021 inte skilde sig från 2019. Skolverket bedömer att det delvis kan bero på pandemin.¹³ Utfallet indikerar att elevernas betyg i årskurs 9 inte fullt ut speglar deras faktiska kunskaper.

Det kan antas att motsvarande svårigheter som konstaterats på nationell nivå avseende bedömning och betygssättning även gäller i Botkyrka.

Resultatutveckling

Utifrån tillgänglig data konstaterar Skolverket sammantaget att det inte med säkerhet går att bedöma vilken påverkan pandemin har haft på elevers kunskapsutveckling.¹⁴ Nedan presenteras nationell resultatstatistik.

Resultat förskola

För förskolan finns inga resultatmått att redovisa på nationell nivå. Skolverket konstaterar dock att en hög personalfrånvaro i kombination med att barn har varit borta mycket från förskolan har lett till negativa konsekvenser för barns lärande. Barns långvariga frånvaro ökade mest på förskolor där en större andel av barnen har utländsk bakgrund, vilket bedöms ha påverkat deras språkutveckling negativt.¹⁵

¹⁰ Skolverket 2022 (c)

¹¹ Skolverket 2022 (c)

¹² Provet i matematik 1a är obligatoriskt att genomföra på yrkesprogram och provet i

matematik 1b är obligatoriskt att genomföra på humanistiska och estetiska programmet.

¹³ www.skolverket.se

¹⁴ Skolverket 2022 (g)

¹⁵ Skolverket 2022 (a)

RAPPORT

Resultat grundskola

För grundskolan har resultatstatistik publicerats på nationell nivå, genomgående kan konstateras att resultaten har försämrats något jämfört med föregående läsår.

Årskurs 6

Våren 2022 uppnådde 72,4 procent av eleverna i årskurs 6 godkända betyg (A–E) i samtliga ämnen. Det innebar en minskning om omkring 1,5 procentenheter jämfört med både 2021 och 2019, då motsvarande andelar låg strax under 74 procent.¹⁶

Årskurs 9

Våren 2022 var 85 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Det är en minskning med 1,2 procentenheter jämfört med föregående läsår men på samma nivå som våren 2019.¹⁷

Våren 2022 var det genomsnittliga meritvärdet 229,2 poäng i årskurs 9. Det är en minskning med 2,9 poäng jämfört med våren 2021, då meritvärdet var det högsta för de senaste 20 åren (232,1 poäng). Meritvärdet 2019 var 229,8 poäng, vilket innebär att årets resultat är något lägre än före pandemin.¹⁸

Andelen elever som uppnådde godkänt betyg i samtliga ämnen var 74,1 procent i årskurs 9 våren 2022. Det är en minskad andel jämfört med det föregående läsåret och åren före pandemin.¹⁹

Skolverket konstaterar att betygsresultaten steg något under pandemiåren men nu är tillbaka på samma nivå eller i vissa fall lägre än före pandemin. Uppföljningar har visat att pandemin innebar stora utmaningar för lärare att genomföra prov, bedöma elevers kunskapsutveckling och sätta betyg. Skolverket bedömer att det sannolikt har påverkat resultaten.²⁰

Resultat gymnasieskola

På nationell nivå var det 79,7 procent av eleverna som tog gymnasieexamen inom tre år våren 2022. Det är en marginell ökning jämfört med 2021 (79,6 procent) och en markant ökning jämfört med 2019 (76,7 procent). Utvecklingen skiljer sig dock åt mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram. På högskoleförberedande program har andelen som tog

¹⁶ Skolverket 2022 (d)

¹⁷ Skolverket 2022 (e)

¹⁸ Skolverket 2022 (e)

¹⁹ Skolverket 2022 (e)

²⁰ Skolverket 2022 (e)

RAPPORT

examen inom tre år minskat för första gången sedan 2014. Däremot på yrkesprogrammen har andelen ökat.²¹

På högskoleförberedande program har en större andel elever blivit underkända i främst kursen svenska 3 år 2022 jämfört med år 2021. Detta är en delförklaring till att det skett en minskning av andelen elever med examen totalt sett på dessa program. Nationella prov i svenska 3 gjordes av eleverna som gick ut 2022 men var inställda på grund av pandemin för eleverna som slutförde gymnasieskolan 2021.²²

Skolverket konstaterar att en förklaring till att andelen elever med examen inom tre år ökade på yrkesprogrammen 2022 är att färre elever har bytt program eller avbrutit sina studier. Det anses sannolikt vara en effekt av pandemin.²³

Den genomsnittliga betygspoängen för samtliga elever som slutförde gymnasieskolan med examen var 14,5 poäng år 2022, det är oförändrat jämfört med 2021.²⁴

Resultat i Botkyrka

Utfall förskoleklass

Sedan 2019 är det obligatoriskt att kartlägga språk- och matematikkunskaper för elever i förskoleklass. Kartläggningens resultat ger en indikation på måluppfyllelsen i förskolan. Resultaten finns inte sammanställda på nationell nivå.

Andelen elever i förskoleklass som visar indikation på att nå kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk har minskat 2022 (78 procent) jämfört med 2021 (81 procent) och 2019 (87 procent).

Andelen elever i förskoleklass som visar indikation på att nå kunskapskraven i matematik har varierat mindre över tid. En viss minskning kan konstateras 2022 (83 procent) jämfört med 2021 (84 procent) och 2019 (89 procent).

²¹ Skolverket 2022 (f)

²² Skolverket 2022 (f)

²³ Skolverket 2022 (f)

²⁴ Skolverket 2022 (f)

RAPPORT

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00522

Det är svårt att dra några slutsatser av resultaten eftersom det finns viss osäkerhet i statistiken och det behövs en längre tidsserie för att bättre kunna säkerställa samband mellan kartlägningsresultaten och förskolans undervisning. Det är möjligt att den höga frånvaron bland barn och personal i förskolan under pandemin har påverkat utfallet negativt.

Utfall grundskola

Årskurs 3

Andelen elever uppnått kravnivån för nationella prov i svenska i årskurs 3 ligger på samma nivå 2022 som 2019.²⁵ Motsvarande utfall för svenska som andraspråk har försämrats 2022 (77,2 procent) jämfört med 2019 (83,5 procent), men ligger högre än åren dessförinnan. Eftersom 2019 års resultat sticker ut jämfört både med åren före pandemin och året efter är det svårt att dra några slutsatser kopplade till språkutveckling under pandemin.

Andelen elever som uppnått kravnivån för nationella prov i matematik i årskurs 3 har minskat markant 2022 (84 procent) jämfört med 2019 (96,6 procent) och även jämfört med åren dessförinnan. Det är möjligt att den negativa utvecklingen är en effekt av pandemin. I ämnet matematik är det särskilt viktigt att eleverna deltar i samtliga moment i undervisningen för att uppnå kravnivån. Elevfrånvaron under pandemin kan ha lett till att vissa elever gått miste om något eller några moment, vilket avspeglar sig i utfallet.

Årskurs 6

Våren 2022 uppnådde 61,7 procent av eleverna i årskurs 6 godkända betyg (A–E) i samtliga ämnen. Det innebar en ökning om omkring 5,2 procentenheter jämfört med 2021 och 7,4 procentenheter jämfört med 2019. Den positiva utvecklingen i Botkyrka avviker från den på nationell nivå. Förvaltningen har under de senaste åren särskilt fokuserat på att höja andelen elever som når minst betyget E i årskurs 6. Det kan vara en orsak till den positiva utvecklingen i Botkyrkas skolor.

Årskurs 9

Våren 2022 var 81,4 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Det är en minskning med 2

²⁵ Skolverkets statistik, andelen elever som uppnått kravnivån av de elever som deltagit på respektive delprov. Samtliga delprov sammanräknade.

RAPPORT

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00522

procentenheter jämfört med våren 2021 och våren 2019 då motsvarande andelar var 83,4 procent.

Våren 2022 var det genomsnittliga meritvärdet 219,6 poäng i årskurs 9. Det är en minskning med 4 poäng jämfört med våren 2021. Meritvärdet 2019 var 225,5 poäng, vilket innebär att årets resultat är något lägre än resultaten både före och under pandemin.

Andelen elever som uppnådde godkänt betyg i samtliga ämnen var 68,7 procent i årskurs 9 våren 2022. Det är en minskad andel jämfört med våren 2021 (71,5 procent) och även våren 2019 (72,8 procent).

Precis som på nationell nivå har resultaten i årskurs 9 sjunkit sedan våren 2021. Det är sannolikt att svårigheterna med bedömning och betygssättning under pandemin som konstaterats på nationell nivå även gäller för Botkyrkas grundskolor.

En möjlig förklaring till att det genomsnittliga meritvärdet har sjunkit är grundskolornas arbete för att alla elever ska bli behöriga till gymnasieskolan, vilket medfört mindre fokus på att elever ska nå de högre betygen. Trots detta har även behörigheten sjunkit men utfallet hade sannolikt varit sämre utan skolornas insatser för att så många som möjligt ska få gymnasiebehörighet.

Utfall gymnasieskola

I Botkyrka tog 85,9 procent av eleverna på nationella program examen inom tre år våren 2022. Det är en ökning jämfört med 2021 (84,1 procent) och en markant ökning jämfört med 2019 (78,5 procent). Förbättringen ligger i linje med utvecklingen på nationell nivå, men är mer kraftig i Botkyrka.

I Botkyrka tog 86,9 procent av eleverna på högskoleförberedande program examen inom tre år 2022, vilket är en förbättring både jämfört med 2021 (85,9 procent) och 2019 (77,8 procent). Försämringen som konstateras på nationell nivå återspeglas således inte i Botkyrka. Det skulle kunna förklara varför förbättringen avseende samtliga nationella program är tydligare i Botkyrka.

I Botkyrka är trenden för yrkesprogram inte densamma som för riket. Andelen som tog examen inom tre år 2022 (80,3 procent) har minskat jämfört med 2019 (83,3 procent). Utfallet för yrkesprogrammen avviker i negativ riktning, vilket skulle kunna förklaras av att det rör sig om färre

RAPPORT

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00522

elever och måttet därför är känsligare på kommunnivå. Det är stora variationer i utfallet mellan åren.

Den genomsnittliga betygspoängen på nationella program var 14,9 våren 2022. Det är en marginell minskning jämfört med föregående läsår (14,8), vilket kan anses ligga i linje med utfallet på nationell nivå.

Sammanfattande slutsatser

Under pandemin har lärarnas möjlighet att ge en undervisning av god kvalitet påverkats av bland annat lärares sjukfrånvaro och undervisning på distans. Även elevers frånvaro har påverkat undervisningens kvalitet.

I förskolan befaras den höga barnfrånvaron ha lett till sämre språkutveckling hos barnen. Den höga personalfrånvaron bedöms ha påverkat undervisningens kvalitet negativt eftersom den ledde till mindre planeringstid för förskollärare. Dessa faktorer kan ha haft negativ inverkan på barns lärande även om det inte går att följa upp i mätbara resultat.

I grundskolans lägre årskurser förefaller ämnet matematik ha varit mest problematiskt. Matematikkunskaperna i årskurs 3 har försämrats jämfört med 2019 och åren innan dess. Det är möjligt att den negativa utvecklingen är en effekt av pandemin.

I grundskolans högre årskurser har bedömning och betygssättning varit en utmaning under pandemin, bland annat på grund inställda nationella prov. Resultaten i årskurs 9 i Botkyrka har sjunkit något, vilket ligger i linje med utvecklingen på nationell nivå. Skolverket konstaterar att återgången till nationella prov sannolikt påverkat årets resultat och det kan antas att det samma gäller för Botkyrka. Verksamheten har det senaste läsåret återgått till ett normalläge och Skolverket bedömer att resultaten är mer välgrundade nu jämfört med under pandemin.

I gymnasieskolan har uteblivna nationella prov försvårat bedömning och betygssättning. Dessutom har distansundervisningen försvårat situationen eftersom bedömning behövde göras utifrån ett mer begränsat underlag än vanligt. Resultaten i gymnasieskolan i Botkyrka har en något mer positiv utveckling än på nationell nivå.

Det finns indikationer på att distansundervisningen kan ha fört med sig vissa positiva effekter i gymnasieskolan. Under pandemiåren kan en tydlig förbättring konstateras avseende elevernas upplevda arbetsro på lektionerna.

RAPPORT

BOTKYRKA
KOMMUN

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00522

Tydliga förbättringar kan också konstateras avseende möjligheten att redovisa kunskaper på olika sätt.

Referenser

- IFAU (2021). *Barn och unga under coronapandemin – Lärdomar från forskning om uppväxtmiljö, skolgång, utbildning och arbetsmarknadsinträde*. Uppsala: Ehof Grafiska AB.
- Skolinspektionen (2021). *Fjärr- och distansundervisningens konsekvenser – Granskning av hur fjärr- och distansundervisningen under covid-19-pandemin påverkat elevers förutsättningar att nå målen och deras hälsa*. Stockholm: Skolinspektionen.
- Skolverket (2022a). *Covid 19-pandemins konsekvenser för förskolan*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2022b). *Kunskapstappet i grundskolan under covid-19-pandemin*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2022c). *Kunskapstapp och betyg i gymnasieskolan under covid-19-pandemin*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2022d). *Terminsbetyg årskurs 6 – Vårterminen 2022*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2022e). *Slutbetyg i grundskolan – Vårterminen 2022*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2022f). *Betyg och studieresultat i gymnasieskolan år 2022*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2022g). *Covid-19-pandemins konsekvenser för skolväsendet – slutredovisning*. Stockholm: Skolverket.
- www.skolverket.se
https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/fler-statistiknyheter/statistik/2022-10-20-nationella-prov-i-gymnasieskolan-varen-2022?utm_campaign=unspecified&utm_content=unspecified&utm_medium=email&utm_source=Skolverkets%20nyhetsbrev. Hämtad 2022-11-02.

Rapport kränkningsärenden 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Arbetet mot kränkningar är en del i det systematiska kvalitetsarbetet och nämndens årshjul. Kränkningsärenden på en aggregerad nivå rapporteras till utbildningsnämnden årligen. Det ger utbildningsnämnden insyn och möjliggör för nämnden att vidta åtgärder på en strukturell nivå.

I rapporten ges en nulägesbeskrivning gällande kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor. Den möjliggör för huvudmannen att se mönster och förändringar över tid.

Under 2022 ökade antalet kränkningsanmälningar i alla tre skolformerna. Det är sannolikt en effekt av ett skärpt och utvecklat åtgärdsarbete med rutiner och gemensamma förhållningssätt, snarare än en faktisk ökning av antalet kränkningar i förskolor och skolor. En viss underrapportering är fortfarande trolig inom samtliga skolformer. Det gäller framför allt vissa områden, så som exempelvis sexuella trakasserier, nätkränkningar och inom vissa årskurser.

Referens

Pernilla Björnsdotter Ackerman
pernilla.bjornsdotter.ackerman@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Rapport kränkningsärenden 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Arbetet mot kränkningar är en del i det systematiska kvalitetsarbetet och nämndens årshjul. Kränkningsärenden på en aggregerad nivå rapporteras till utbildningsnämnden årligen. Det ger utbildningsnämnden insyn och möjliggör för nämnden att vidta åtgärder på en strukturell nivå.

I rapporten ges en nulägesbeskrivning gällande kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor. Den möjliggör för huvudmannen att se mönster och förändringar över tid.

Under 2022 ökade antalet kränkningsanmälningar i alla tre skolformerna. Det är sannolikt en effekt av ett skärpt och utvecklat åtgärdsarbete med rutiner och gemensamma förhållningssätt, snarare än en faktisk ökning av antalet kränkningar i förskolor och skolor. En viss underrapportering är fortfarande trolig inom samtliga skolformer. Det gäller framför allt vissa områden, så som exempelvis sexuella trakasserier, nätkränkningar och inom vissa årskurser.

Ärendet

Förskolan och skolans anmälningsplikt samt åtgärdande och förebyggande arbete mot kränkande behandling regleras i skollagen. Även diskrimineringslagen reglerar arbete mot kränkningar och diskriminering i utbildningsverksamhet. Utbildningsnämnden har delegerat utredningsansvaret avseende kränkningar till rektor.

Arbetet mot kränkningar är en del i det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer och ingår i nämndens årshjul. Kränkningssärenden på en aggregerad nivå rapporteras till utbildningsnämnden årligen. Det ger utbildningsnämnden insyn och möjlighet att vidta åtgärder på en strukturell nivå.

I rapporten ges huvudmannen en bild av förekomsten av kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor. I rapporten beskrivs och analyseras data avseende anmälningar till huvudman samt dokumentation av kränkningssärenden under 2022. Den möjliggör för huvudmannen att se mönster och förändringar över tid. Det pågående förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering behandlas inte i rapporten.

Under 2022 ökade antalet kränkningssanmälningar i alla tre skolformerna. Det är sannolikt en effekt av ett skärpt och utvecklat åtgärdsarbete med rutiner och gemensamma förhållningssätt, snarare än en faktisk ökning av antalet kränkningar i förskolor och skolor. En viss underrapportering är fortfarande trolig inom samtliga skolformer. Det gäller framför allt vissa områden, så som exempelvis sexuella trakasserier, nätkränkningar och inom vissa årskurser.

Samtliga förskolor och skolor har ett aktivt värdegrundsarbete och arbetar förebyggande mot kränkande behandling och diskriminering. För att gagna skolornas organisering av aktiva åtgärder och långsiktigt bidra till en tryggare miljö för alla barn och elever är det viktigt att öka kunskapen om vad som ska rapporteras. Förvaltningen har under de senaste två åren vidtagit åtgärder för att förbättra förskolors och skolors arbete med att rapportera och utreda kränkande behandling. Det kan konstateras att förbättringsarbetet behöver fortgå. Under 2023 kommer förvaltningen att rikta insatserna mot de utvecklingsområden som identifierats i rapporten.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

Rapport kränkingsärenden 2022

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Rapport kränkningsärenden 2022

Botkyrkas kommunala förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

Innehåll

Inledning	3
Verksamhetsområde förskola.....	4
Parter i kränkingsärendena.....	7
Verksamhetsområde grundskola	8
Grundskola.....	8
Fördelning av kränkingsärenden mellan könen.....	11
Fördelning av kränkingsärenden mellan årskurserna.....	13
Nätkränkningar.....	15
Parter i kränkingsärendena.....	17
Grundsärskola.....	17
Fritidshem	17
Verksamhetsområde gymnasieskola.....	18
Gymnasieskola.....	18
Gymnasiesärskola.....	19

Inledning

Syftet med denna rapport är att ge huvudmannen en bild av förekomsten av kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor. I rapporten beskrivs och analyseras data avseende anmälningar till huvudman samt dokumentation av kränkingsärenden under 2022. Det pågående förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering behandlas inte i rapporten.

Under 2022 ökade antalet kränkingsanmälningar i alla tre skolformerna. Det är sannolikt en effekt av ett skärpt och utvecklat åtgärdsarbete med rutiner och gemensamma förhållningssätt, snarare än en faktisk ökning av antalet kränkningar i förskolor och skolor. En viss underrapportering är fortfarande trolig inom samtliga skolformer. Det gäller framför allt vissa områden, så som exempelvis sexuella trakasserier, nätkränkningar och inom vissa årskurser.

Från förskoleklass och upp till och med årskurs 8 förefaller pojkar vara mer utsatta än flickor i Botkyrka och fysiska kränkningar är vanligast förekommande. Flickor förefaller vara mer utsatta när det kommer till nätkränkningar och sexuella trakasserier. Från och med årskurs nio och upp i gymnasieåldern ändras det generella mönstret då flickor utgör den större gruppen som är utsatta för kränkande behandling.

Förskolans och skolans anmälningsplikt samt åtgärdande och förebyggande arbete mot kränkande behandling regleras i skollagen. Även diskrimineringslagen reglerar arbete mot kränkningar och diskriminering i utbildningsverksamhet.

Skollagen

Enligt skollagen är kränkande behandling ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Skollagen anger att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur är skyldig att göra en anmälan till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.¹

¹ Skollag (2010:800) kap. 6 § 10

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkingsärenden

UN/2022:00608

Anmälan om kränkande behandling ska enligt skollagen göras i alla situationer där ett barn eller en elev ger uttryck för att ha blivit kränkt. Skyldigheten att anmäla en misstänkt kränkning bygger på barnets/elevens subjektiva upplevelse av att vara kränkt. I ett beslut från 2020 konstaterade Skolinspektionen att kränkningar som bestått av både hot och våld utgjort kränkande behandling trots att den elev som orsakat kränkningen inte förstått att uppträdandet upplevdes som kränkande.²

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen innebär diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Händelsen ska också handla om någon av de sex formerna av diskriminering som finns i lagen.³

Två av formerna för diskriminering är trakasserier och sexuella trakasserier. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad eller kränkt. Kränkningar är trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (trakasserier) eller om de är av sexuell natur (sexuella trakasserier).

Diskrimineringslagen har särskilda bestämmelser som gäller för utbildningsanordnare. Alla skolor ska arbeta mot diskriminering och ska bland annat ta reda på vilka risker för diskriminering som finns och vad de kan bero på. Skolorna ska också genomföra åtgärder för att komma till rätta med riskerna som kan leda till diskriminering. Alla skolor ska också agera mot alla former av trakasserier när de uppstår oavsett om det är elever eller personal på skolan som trakasserar. Alla skolor ska också ha särskilda riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.⁴

Verksamhetsområde förskola

Antal inrapporterade kränkingsanmälningar i förskolan var 54 under 2022, varav 37 fall bedömdes utgöra kränkande behandling. Det är ett antal som i jämförelse

² Skolinspektionen dnr SI 2020:417

³ Direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier samt instruktioner att diskriminera.

⁴ Diskrimineringslagen kap. 1 samt kap. 2 §§ 5-7

RAPPORT

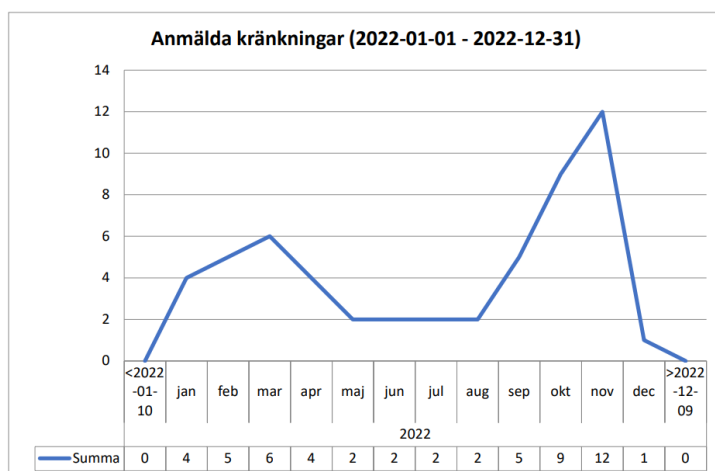

med grundskolan kan uppfattas som lågt. Det behöver förstås utifrån förskolans sammanhang och att det där kan vara svårt att avgöra vad som är att betrakta som kränkning. Slag, knuffar och puttar har enligt Skolinspektionen i viss mån bedömts utgöra en del av den utvecklingsfas som barn runt 3-årsåldern befinner sig i. Agerande med knuffar och slag samt verbala kränkningar bland äldre barn i förskolan har däremot av Skolinspektionen bedömts som kränkningar.⁵

Det är dock problematiskt att använda begreppet mobbning i förskolan. I förarbetena till skollagen har det konstaterats att om mycket små barn gör illa andra barn så handlar det inte om mobbning även om det sker upprepat, utan om bristande tillsyn i verksamheten.

Antalet anmälningar från förskolorna har ökat jämfört med tidigare år. Under 2021 rapporterades 33 kränkingsanmälningar varav 19 utgjorde kränkande behandling. Ökningen bedöms vara ett resultat av en stärkt uppföljning inom förskolan, där kränkingsbegreppet givits återkommande utrymme i utvecklingsarbetet under året. Förvaltningen gör bedömningen att antalet anmälningar fortfarande är lägre än vad det borde vara. Bedömningen baseras på resultat av enkät till pedagogisk personal samt de samtal som förts under året i samband med seminarier för rektorer och biträdande rektorer.

Bild 1. Fördelning över året anmälda kränkningar i förskolan 2022.⁶

⁵ Skolinspektionen 2021-01-19, dnr SI 2020:6465.

⁶ Sökningen 2022 är 1 januari- 31 december, men exkluderas per automatik från tabellen då inga anmälningar skett.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

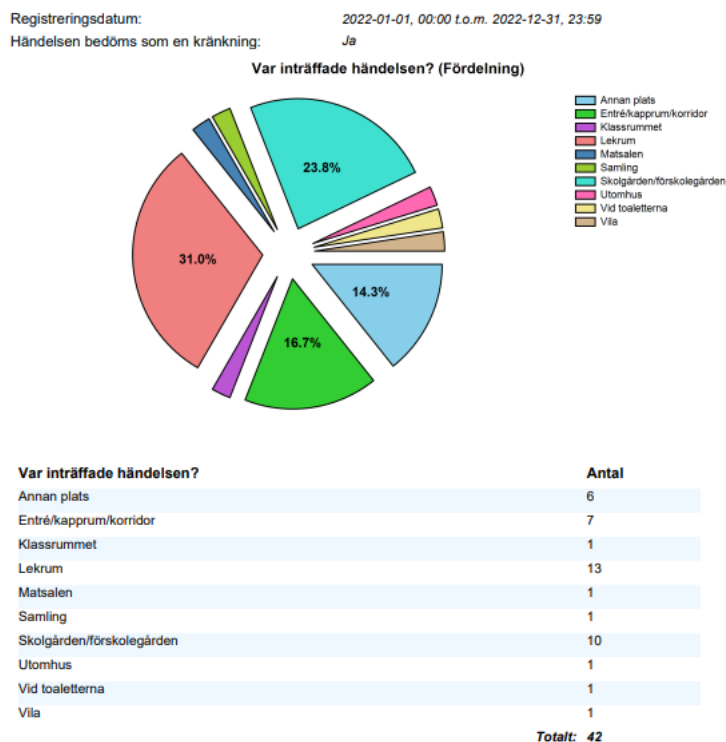
UN/2022:00608

Vanligast förekommande är fysiska och verbala kränkningar. Exempel på kränkande behandling som utspelats har varit att öppna toalettdörren och skratta åt det barn som är där inne, dra ner någons byxor, pussa någon mot dennes vilja, reta någon på grund av dennes kläder, förstöra någons teckningar samt spotta på, kasta sand på eller slå någon.

Två fall har bedömts utgöra diskriminering kopplat till diskrimineringsgrunden etnicitet, där barn utesluts från lek på grund av annan etnisk bakgrund. I ett fåtal fall finns även kränkningar kopplat till intim lek där samtycke saknats. Incidenterna har föranlett insatser med bland annat samtal om normer, gränsdragningar och integritet med barngrupperna såväl som fortbildningsinsatser inom personalgrupperna.

Lekrummet respektive förskolegården utgjorde de vanligaste platserna för kränkningar.

Bild 2. Plats där händelsen inträffade. Ett ärende kan kopplas till flera platser.

Under 2022 förefaller fler pojkar varit utsatta. I jämförelse med tidigare års rapportering går det emellertid inte att se något mönster utifrån kön och utsatthet i

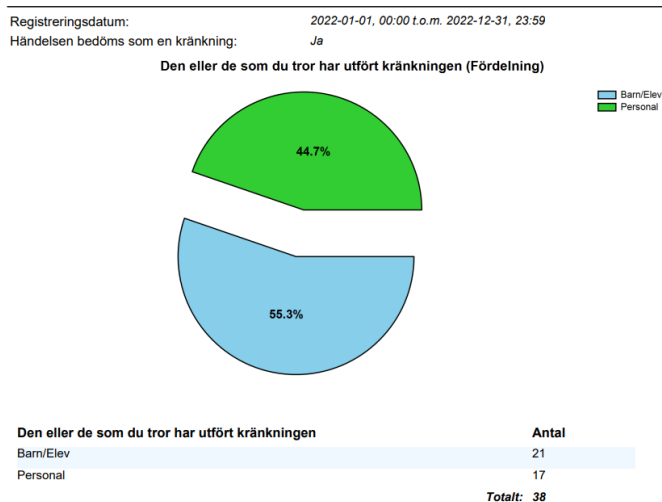
förskolan.

I 2 av de 37 bedömda kränkingsärendena indikeras en viss systematik i kränkningar då barnen har utsatts upprepat av andra barn. Kartläggning av upprepade kränkningar fyller en viktig funktion. Forskning visar att barn i förskolan kan utsättas för upprepade kränkningar under en längre tid. Det kan handla om fysiska, verbala och psykiska kränkningar, där det sistnämnda vanligen handlar om att ett barn utesluts från de andras lek.

Parter i kränkingsärendena

I de fall där personal har orsakat kränkningen rör det sig oftast om bristande bemötande. Det kan handla om situationer där anställda inte agerat utifrån det lågaffektiva bemötande som förväntas av dem eller att en vuxenjargong ibland har smugit sig in i barnens närvaro på ett icke professionellt sätt.

Bild 3. Fördelning av parter som utfört kränkningen. Ett fall innehåller båda parter i ärendet.

Vårdnadshavare ger uttryck för att de och deras barn känt sig trygga efter samtal med berörd personal och andra insatser som genomförts. Exempel på insatser kan vara handledning och nya strategier för pedagogerna att använda sig av. De kan också utgöras av organisatoriska förändringar för att förebygga situationer av stress och irritation.

Under 2021 rörde något mer än hälften av anmälningarna kränkningar från personal gentemot barn. Under 2022 har detta vänt till färre kränkningar från personal och fler fall där barn utsatts av andra barn. Fler inrapporterade fall i år

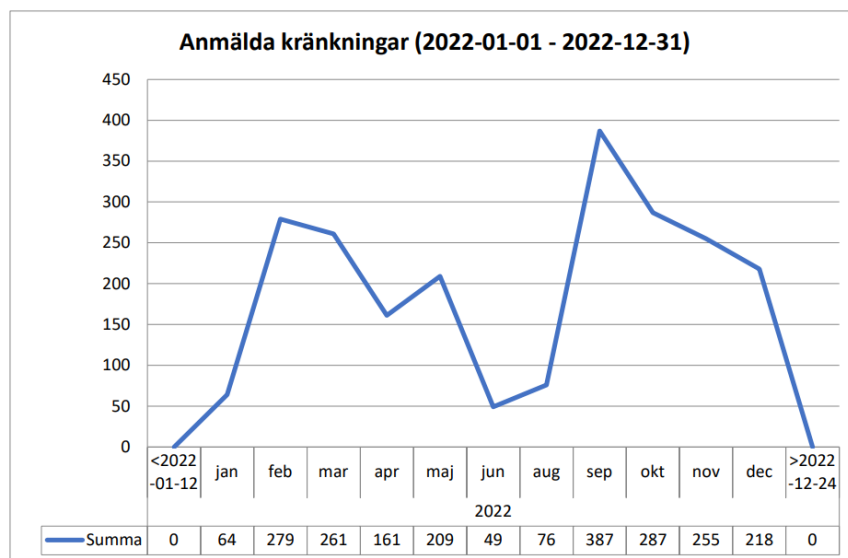
avseende barnens agerande mot varandra ses som ett steg i rätt riktning. Det kan upplevas som svårare för pedagogerna att skilja kränkningar barn emellan från lek, konflikt och barnens utvecklingsfaser. Att det trots detta vänt signalerar kunskapshöjning och en ökad medvetenhet om att det i första hand alltid är utsatthet som rapporteras och inte anmälan av barn som utsätter.

Verksamhetsområde grundskola

Grundskola

Under 2022 ökade antalet inrapporterade kränkingsanmälningar från 1549 föregående år till 2246, en ökning med 45 procent.

Bild 4. Fördelning över året anmälda kränkningar i grundskolan 2022.

Av kränkingsanmälningarna bedömdes 1872 fall (83 procent) vara kränkande behandling.⁷

⁷ Vid tidpunkten för rapporten är 5 procent av anmälningarna ännu ej bedömda

RAPPORT

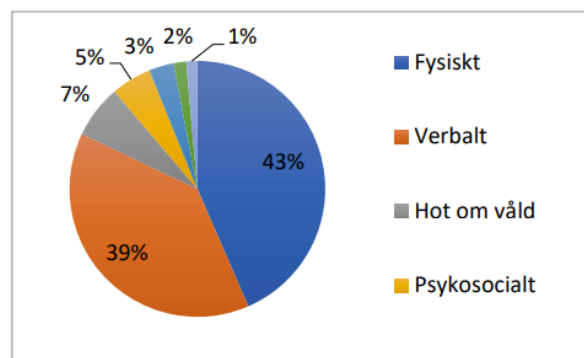
Likt tidigare år har flest anmälningar kommit in under månaderna februari-mars samt september-oktober.

Rapporteringen kring systematisk och upprepad utsatthet har förbättrats under 2022 sen frågan blivit obligatorisk att besvara. Dock finns ett behov av att i högre utsträckning följa upp fall där upprepad utsatthet förekommer för att säkerställa kvaliteten i trygghetsarbetet.

Fysiska kränkningar har precis som tidigare år varit den mest förekommande kränkningen följt av verbala. Påfallande ofta noteras det vid stickprovsgranskningar att verbala kränkningar riktats mot elevers vikt, i synnerhet i fall där elever blir utsatta vid upprepade tillfällen.

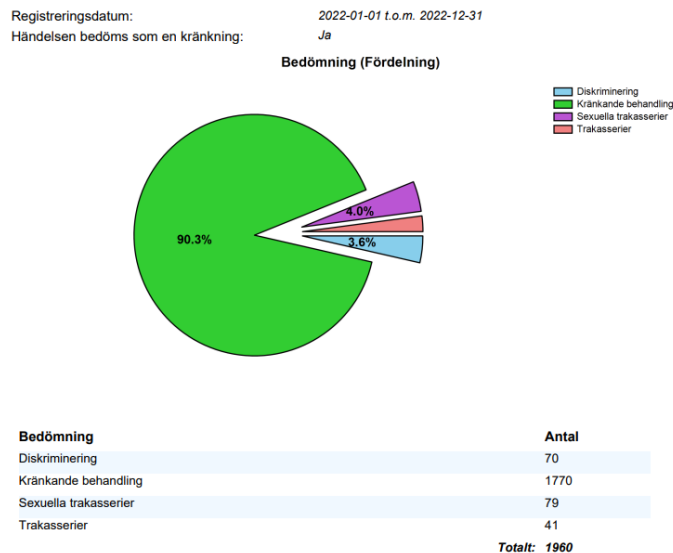
Bild 6. Tillvägagångssätt. Totalt antal som syns här är 2699. Ett ärende kan tillhöra flera kategorier. Bedömda ärenden 2022, N = 1872

Tillvägagångssätt *	Antal	%
Fysiskt	1174	43,5%
Verbalt	1041	38,6%
Hot om våld	181	6,7%
Psykosocialt	137	5,1%
Nätkränkningar	85	3,1%
Annat	43	1,6%
Skadegörelse, stöld	38	1,4%
Totalt	2699	100,0%

RAPPORT

Bild 7. Bedömning av kränkning. Ett ärende kan tillhöra flera kategorier.

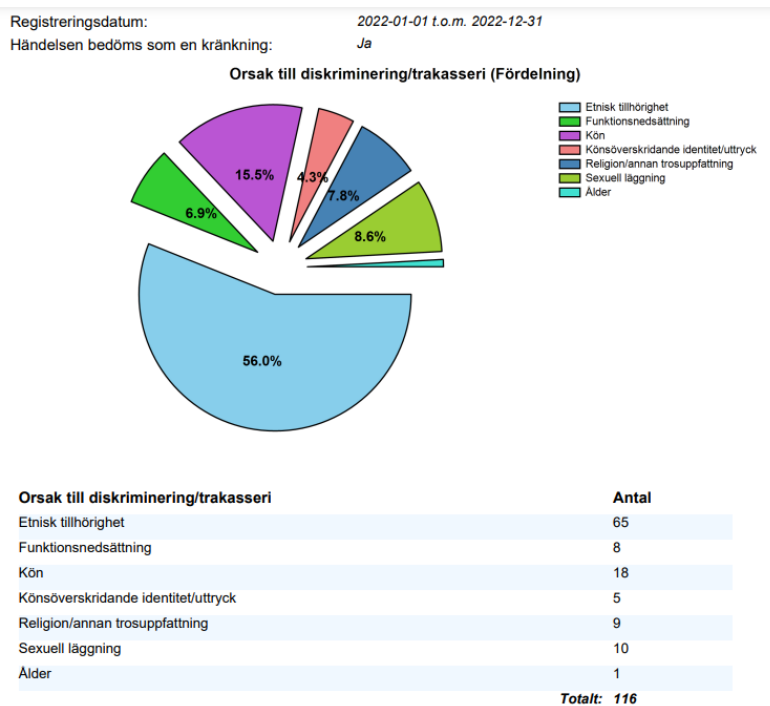
Cirka 90 procent av fallen utgörs enbart av kategorin kränkande behandling. I flera fall finns utredningar med tydlig koppling till diskrimineringsgrunder utan att skolan har uppmärksammat det. Det ger en indikation om en underrapportering gällande trakasserier.

Diskriminering, i meningen att en elev blivit missgynnad av skolan eller huvudmannen, har dock inte legat till grund för någon av incidenterna.

Av de diskrimineringsgrunder som rapporterats sticker etnisk tillhörighet ut, vilket ligger i linje med nationell rapportering om kränkande behandling i skolan.⁸ Etnisk tillhörighet har även tidigare år varit överrepresenterat, men har ökat från 29 procent 2021 till 56 procent 2022.

⁸ Friendsrapporten (2022)

Bild 8. Fördelning av diskriminering och trakasserier mellan diskrimineringsgrunderna

Utfallet avseende förekomst av diskriminering och trakasserier ger verksamheterna indikationer på vilka förebyggande insatser utöver ordinarie värdegrundsarbete som behöver prioriteras. För att det ska gagna skolornas organisering av aktiva åtgärder och långsiktigt bidra till en tryggare skolmiljö för alla elever är det viktigt att öka kunskapen om vad som ska rapporteras.

Fördelning av kränkingsärenden mellan könen

Fler pojkar än flickor är utsatta för kränkande behandling enligt anmälningarna till huvudmannen. Det är ett mönster sen tidigare år och skiljer sig från nationell rapportering där flickor är den mest utsatta gruppen. En central skillnad är dock att den nationella rapporteringen bygger på självskattning och underlaget för den här rapporten är inkomna anmälningar.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

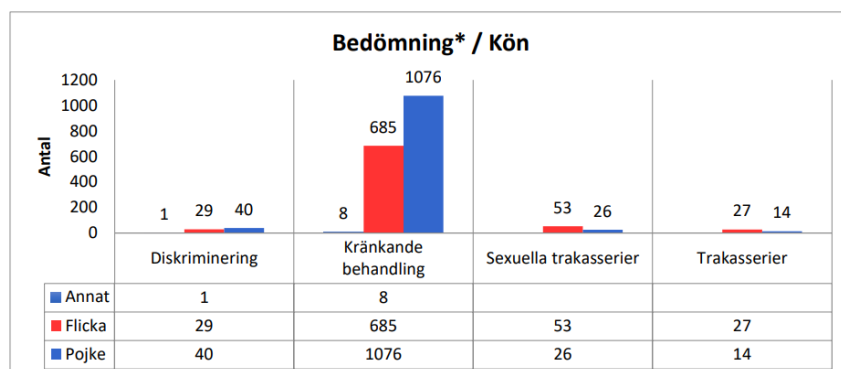
Rapport kränkningsärenden

UN/2022:00608

Det finns några avvikelser. Flickor i årskurs 9 förekommer oftare i statistiken än pojkar från samma årskurs. Det finns även två kategorier där flickor i Botkyrkas grundskolor förekommer oftare än pojkar, nätkränkningar respektive sexuella trakasserier. Föregående år var flickor överrepresenterade avseende kränkningar av psykosocial karaktär men under 2022 förefaller pojkar ha varit mer utsatta. Pojkar utsattes i högre grad för fysiska kränkningar, hot om våld, skadegörelse och stöld samt verbala kränkningar.

Gruppen flickor förekommer mer frekvent då det gäller sexuella trakasserier samt kategorin trakasserier. Som tabellen nedan visar finns emellertid en högre andel pojkar representerade under rubriken diskriminering, vilket med stor sannolikhet också utgörs av trakasserier.⁹

Bild 9. Bedömning av ärende och spridning mellan kön. Ett ärende kan rapporteras under flera kategorier.

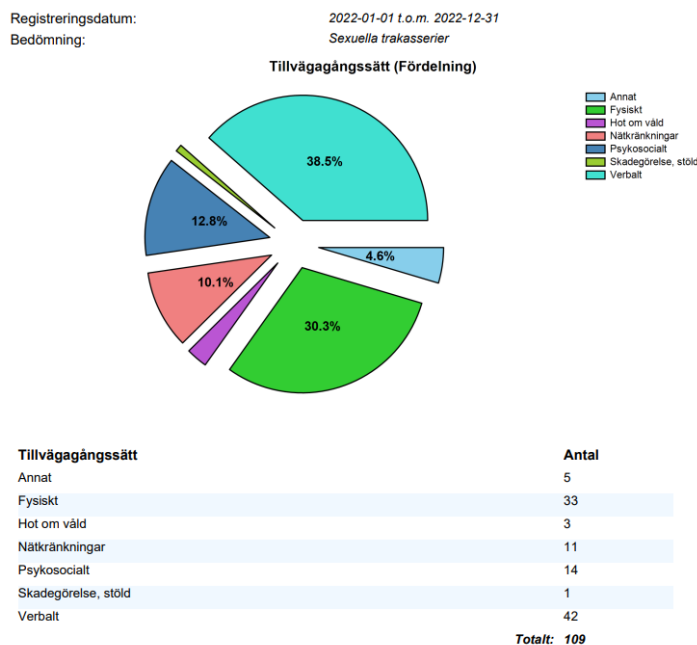
Totalt finns det 80 ärenden där flickor utsatts för någon form av trakasserier respektive 40 ärenden där pojkar utsatts för någon form av trakasserier. Vanligaste diskrimineringsgrunden för trakasserier bland både pojkar och flickor är etnisk tillhörighet. Den näst vanligaste grunden skiljer sig åt mellan könen. Bland pojkar är sexuell läggning vanligast som grund för trakasserier medan det i gruppen flickor är kön.

Av de 79 fall av sexuella trakasserier som dokumenterats i grundskolan har 67 procent drabbat flickor. Flest händelser har skett i årskurs 6 och 7, följt av en relativt jämn fördelning mellan årskurserna. Klassrummet, kapprum och korridorer samt skolgården är de platser där sexuella trakasserier förekommer

⁹ Se tidigare förklaring om begreppsförvirring. Från och med 2023 kommer enbart diskriminering och sexuella trakasserier finnas tillgängliga som kategorier i anmälningsformuläret för att förebygga förvirring.

oftast. I drygt hälften av fallen har det varit oklart om personal funnits på plats alternativt har personal bekräftats som ej närvarande.

Bild 10. Sexuella trakasserier och tillvägagångssätt.

Som framgår av diagrammet utgörs sexuella trakasserier främst av verbala kränkningar följt av fysiska.

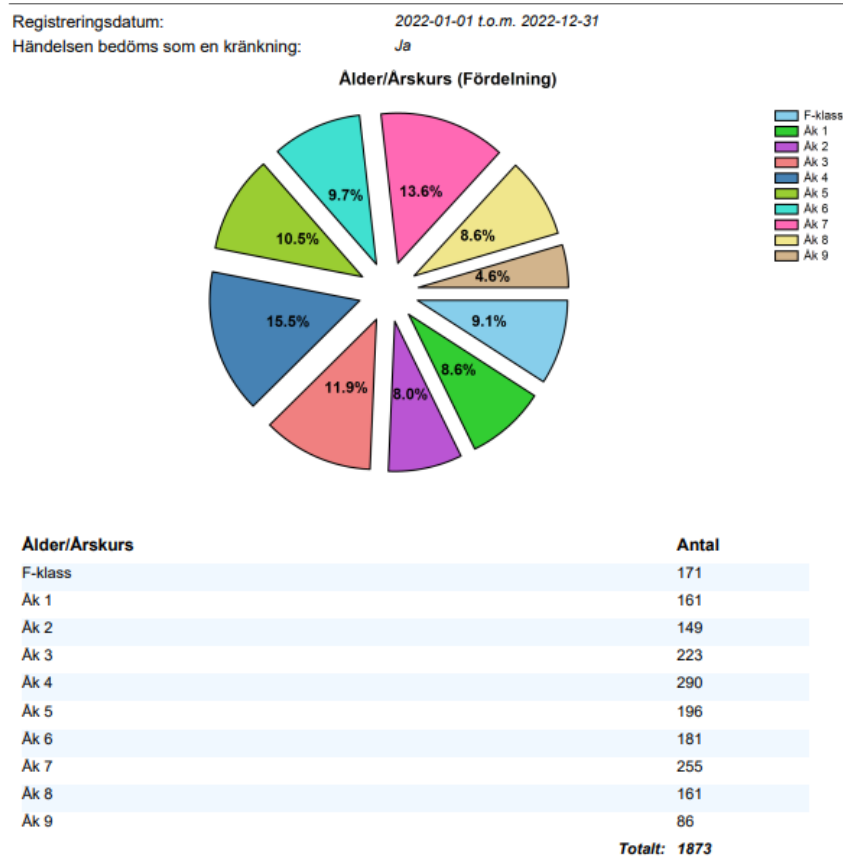
Fördelning av kränkningsärenden mellan årskurserna

Flest kränkningsfall har under 2022 förekommit i årskurs 4 och avser framför allt fysiska kränkningar och hot om våld. Näst efter årskurs 4 kommer årskurs 7 som har flest fall av nätkränkningar, skadegörelse/stöld respektive psykosociala kränkningar.

RAPPORT

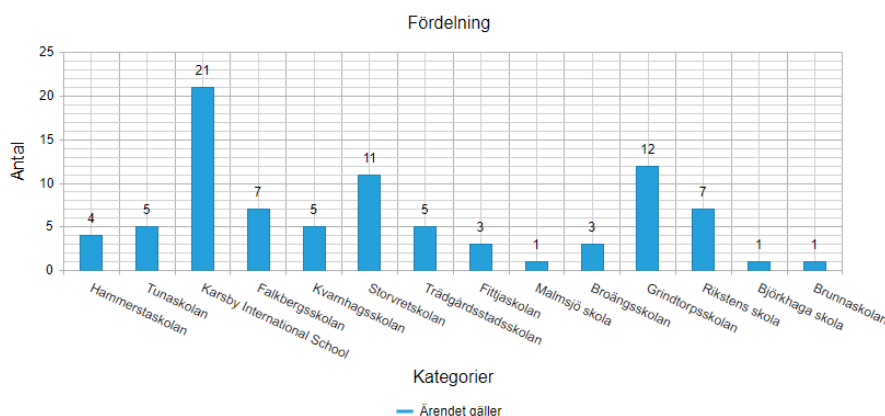
Bild 11. Spridning av kränkningar mellan årskurser 2022.

Precis som tidigare år visar statistiken att det är minst förekomst av kränkande behandling i årskurs 9.

Bild 12. Spridning av kränkningar i årskurs 9 mellan skolorna 2022

Ett lägre antal kränkningar i årskurs 9 skulle kunna tolkas som ett utfall av underrapportering. Emellertid försvåras skolans förutsättningar till insyn då elevernas behov av integritet ökar i takt med ålder. I vilken grad det är mognad hos eleverna som gör att de hanterar kränkningar och konflikter på egen hand eller om normalisering och tystnadskultur dominerar kartläggs bäst på skolnivå.

Nätkränkningar

Nationella kartläggningar visar att utsatthet på nätet kopplat till skolan som verksamhet är vanligt.¹⁰ I Sverige var nästan var tredje flicka i årskurs 3-6 utsatt för nätkränkningar 2022. Det är också den grupp barn där nätkränkningar ökat mest sedan 2014. Störst omfattning av nätkränkningar var det bland flickor i årskurs 6-9.¹¹ I Botkyrkas grundskolor förekom 3 procent av kränkningarna på nätet 2022.

¹⁰ Unga & medier 2021. Statens medieråd.

¹¹ Friendsrapporten 2022

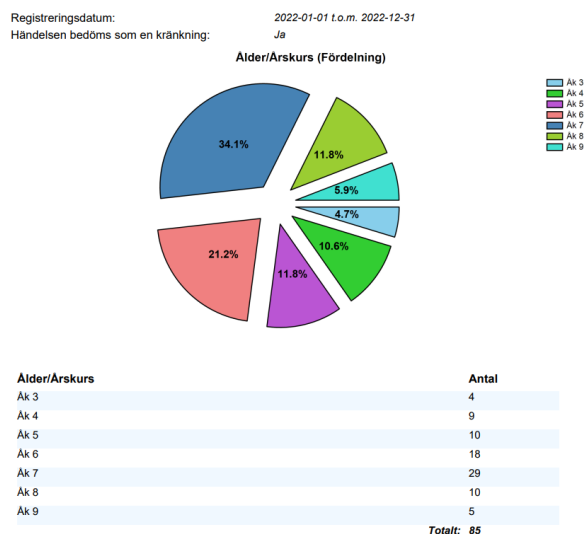
RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

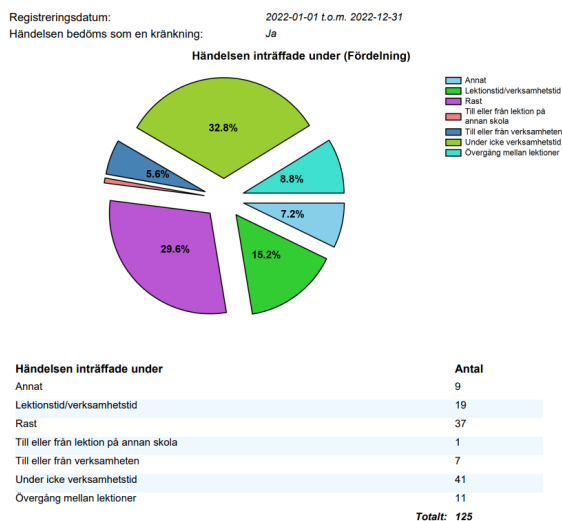
UN/2022:00608

Bild 13. Spridning av nätkränkningar mellan årskurser.

Som diagrammet nedan visar förekommer majoriteten av nätkränkningarna under verksamhetstid vilket är en tydlig indikation på att det inte går att frikoppla nätkränkningar från skolans vardag. Vissa kränkningar kan ha utförts på fritiden men upptäcks under verksamhetstid.

Bild 14. Sammanhang där nätkränkningar inträffat. Ett ärende kan tillhöra flera kategorier.

I nationella undersökningar har det genom åren framgått att elever saknar kunskap om skolans ansvar vid nätkränkningar, vilket delvis förklarar ett mörkertal. Att 33

procent av nätkränkningarna i Botkyrka uppges ha skett utanför verksamhetstid och ändå kommunicerats till skolpersonal är en signal om både elevernas tillit till skolan och kunskap om skolans ansvar. Underrapportering föreligger sannolikt ändå. Det är inte alla skolor som finns med i rapporteringen av nätkränkningar.

Nätkränkningar har diskuterats med skolledarna under höstterminen 2022 då dessa bör inkluderas i skolornas planer mot kränkande behandling.

Parter i kränkningsärendena

Merparten av alla kränkningar i grundskolan utspelas mellan elever. I 15 fall har bedömningen gjorts att elev kränkts av en anställd i verksamheten. De är fördelade mellan sju skolor, jämnt fördelade mellan årskurser och kön. Kränkningar mellan personal och elev bedöms ha åtgärdats på ett fullgott sätt. I enstaka fall har det utredande arbetet brutit vilket följts upp med insatser från central förvaltning.

Grundsärskola

I grundsärskolan har 54 kränkingsanmälningar rapporterats in, varav 37 fall bedömts som kränkande behandling. Mest förekommande har fysiska kränkningar varit följt av verbala. Föregående år har det varit jämnt fördelat mellan könen, men under 2022 var pojkar överrepresenterade. Alla fall har utspelats mellan elever och över hälften uppges ha utsatts tidigare för liknande händelser.

Under 2022 har insatser genomförts för att stärka grundsärskolan i arbetet mot kränkande behandling då det signalerats ett behov av vägledning. Detta tros ha påverkat den ökning av anmälningar som inkommit till huvudmannen under året. Föregående år rapporterades 22 kränkingsanmälningar, varav 17 bedömdes utgöra kränkningar.

Fritidshem

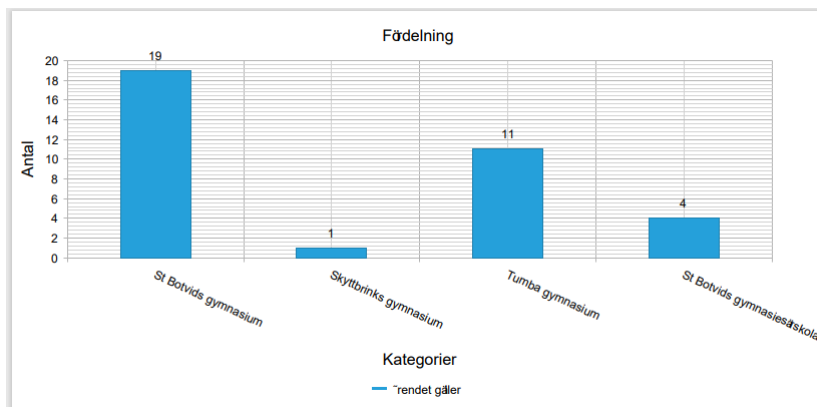
Av bedömda ärenden har 6 procent av kränkningarna skett i fritidshem, vilket är en marginell minskning jämfört med både 2020 och 2021 (7 procent). Av 110 fall har kränkningarna ägt rum mellan elever förutom ett där annan vuxen orsakat kränkningen. I åtta fall bedöms kränkningen ha haft sexuell karaktär, varav en del utgjorts av verbala kränkningar och en del varit fysiska. Totalt har tre fall bedömts som trakasserier kopplat till diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet samt religion.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Gymnasieskola

Precis som i förskolan och grundskolan ökade anmälningar av kränkande behandling i gymnasieskolan. Under 2022 var antalet inrapporterade kränkingsanmälningar 35 jämfört med 24 under 2021. Av de 35 kränkingsanmälningarna bedömdes 23 som kränkningar. Bakgrunden till ökningen antas vara skärpta rutiner avseende anmälningsplikt.

Bild 15. Fördelning av kränkingsanmälningar mellan skolor.

Spridningen mellan skolorna är ojämn och indikerar att det fortfarande föreligger behov av att se över rutiner för rapportering till huvudman. Tullinge gymnasium gjorde inga kränkingsanmälningar under 2022 och Skyttbrinks gymnasium gjorde endast en. Enligt skolledningen på de båda skolorna förs kontinuerligt samtal i kollegiet om vikten av att rapportera kränkningar och vad som ska rapporteras. Utfallet indikerar att det sannolikt finns en underrapportering av kränkningar inom gymnasieskolan.

Runt två procent av eleverna i årskurs 1 uppger i elevenkäten att de varje dag möter exempel på fysiska samt psykiska kränkningar. Vidare uppger drygt fem procent av eleverna att verbala kränkningar sker varje dag. Runt 10 procent av eleverna uppger att verbala och psykiska kränkningar sker någon gång i veckan. I enkäten till pedagogisk personal uppger en högre andel än eleverna att kränkningar sker varje dag eller någon gång i veckan.

Emellertid försvåras skolans förutsättningar till insyn då elevernas behov av integritet ökar i takt med ålder. I vilken grad det är mognad hos eleverna som gör

att de hanterar kränkningar och konflikter på egen hand eller om normalisering och tystnadskultur dominerar är svårt att avgöra och kan skilja sig åt mellan skolorna.

Sammantaget visar inrapporterade kränkingsanmälningar och resultatet från enkäterna på en diskrepans. Personalens och elevernas upplevelser av kränkningar i enkäterna indikerar att antalet anmälningar borde vara fler.

Störst andel av kränkningarna utgörs av kränkande behandling och ett fåtal händelser har utgjort sexuella trakasserier samt trakasserier. De diskrimineringsgrunder som berörts är kön, könsöverskridande identitet/uttryck och sexuell läggning. Alla fall utom ett har utspelats mellan elever. Majoriteten av kränkningarna har förekommit under år 1 i gymnasieskolan. Merparten av kränkingsfallen har skett på rasterna. I 78 procent av fallen har flickor varit utsatta.

Utfallet avseende kränkningar ger verksamheterna indikationer på vilka förebyggande insatser utöver ordinarie värdegrundsarbete som behöver prioriteras. För att det ska gagna skolornas organisering av åtgärder och långsiktigt bidra till en tryggare skolmiljö för alla elever är det viktigt att ytterligare öka kunskapen om vad som ska rapporteras.

Gymnasiesärskola

Antalet kränkningar i gymnasiesärskolan var fyra och speglar enligt skolledningen den verksamhet som pågått i gymnasiesärskolan under året. Det är små elevgrupper i nära kontakt med personal under hela skoldagen. Det är sannolikt att det kan ha inträffat mindre incidenter som har utretts på plats och inte rapporterats till huvudman.

Rapport tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har beslutat om riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. I dessa anges att regelbunden tillsyn av fristående förskolor och enskilda pedagogiska omsorgsverksamheter ska genomföras vart tredje år. Varje år upprättas en plan för den regelbundna tillsynen och resultatet sammanställs i årlig tillsynsrapport.

I enlighet med planen för regelbunden tillsyn 2022 har tillsyn av sex pedagogisk omsorg och fem fristående förskolor i Botkyrka kommun genomförts. Av de sex verksamheter som bedriver pedagogisk omsorg har en fått en anmärkning. Anmärkningen har åtgärdats. Av de fem fristående förskolorna har en fått en kommentar och rekommendationer.

Referens

Eva Nilsson
eva.nilsson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Rapport tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har beslutat om riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. I dessa anges att regelbunden tillsyn av fristående förskolor och enskilda pedagogiska omsorgsverksamheter ska genomföras vart tredje år. Varje år upprättas en plan för den regelbundna tillsynen och resultatet sammanställs i årlig tillsynsrapport.

I enlighet med planen för regelbunden tillsyn 2022 har tillsyn av sex pedagogisk omsorg och fem fristående förskolor i Botkyrka kommun genomförts. Av de sex verksamheter som bedriver pedagogisk omsorg har en fått en anmärkning. Anmärkningen har åtgärdats. Av de fem fristående förskolorna har en fått en kommentar och rekommendationer.

Ärendet

Kommunen har enligt 26 kap. skollagen (2010:800) tillsynsansvar över fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg som getts godkännande. Tillsynen är en självständig granskning som syftar till att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

Utbildningsnämnden har beslutat om riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. I dessa anges att regelbunden tillsyn av fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg genomförs vart tredje år. Varje år upprättas en plan för den regelbundna tillsynen och resultatet

sammanställs i årlig tillsynsrapport.

I enlighet med planen för regelbunden tillsyn 2022 har tillsyn av sex pedagogisk omsorg och fem fristående förskolor i Botkyrka kommun genomförts. Av de sex verksamheter som bedriver pedagogisk omsorg har en fått en anmärkning. Anmärkningen har åtgärdats. Av de fem fristående förskolorna har en fått en kommentar och rekommendationer.

Den sammantagna bedömningen av årets tillsyn av pedagogisk omsorg är att verksamheterna generellt håller en god kvalitet och att de nyttjar fördelarna med att bedriva en liten verksamhet. Bedömningen avseende fristående förskolor är att det finns fristående förskolor i kommunen som håller en hög kvalitet.

Förvaltningen har under hösten 2022 genomfört en utbildning om systematiskt kvalitetsarbete för fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

Årlig tillsynsrapport - Regelbunden tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg 2022

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Årlig tillsynsrapport

Regelbunden tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg 2022

Inledning

I enlighet med 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) beslutar Botkyrka kommun, efter ansökan från enskild huvudman, om godkännande för att bedriva fristående förskola. Ett godkännande avser en viss utbildning vid en viss förskoleenhet. I enlighet med 25 kap. 10 § skollagen beslutar Botkyrka kommun, efter ansökan från enskild huvudman, om godkännande för att bedriva pedagogisk omsorg. Ett godkännande avser en viss huvudman och verksamhet och gäller under förutsättningar som anges i 25 kap. 10 § skollagen.

Kommunen har enligt 26 kap. skollagen tillsynsansvar över fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg som getts godkännande. Tillsynen är en självständig granskning som syftar till att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I Botkyrka kommun genomförs regelbunden tillsyn av fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg vart tredje år. Varje år upprättas en plan för den regelbundna tillsynen och resultatet sammanställs i en årlig tillsynsrapport.

Sammanställning av regelbunden tillsyn 2022

I enlighet med planen för regelbunden tillsyn 2022 har tillsyn av sex pedagogisk omsorg och fem fristående förskolor i Botkyrka kommun genomförts.

Inför tillsynsbesöket har huvudmannen lämnat in uppgifter om verksamheten. Därefter har tillsynsbesök genomförts där verksamheternas befintliga upprättade dokument studerats, lokalerna kontrollerats och pågående verksamheter med barn observerats. Tillsynen har dessutom omfattat intervjuer med representanter för huvudmän, rektorer och pedagoger.

Efter tillsynsbesöket har en rapport för respektive verksamhet formulerats och kommunicerats med berörd huvudman. I denna rapport redovisas en sammanställning av den regelbundna tillsynen av pedagogisk omsorg respektive fristående förskolor (se tabeller nedan).

Tabell 1. Sammanställning regelbunden tillsyn enskild pedagogisk omsorg

Verksamhet	Verksamhetens förutsättningar	Verksamhetens kvalitet	Rutiner	Lokaler och säkerhet	Medborgarservice
Fdh Gabi och lilla Piraterna	✓	✓	✓	✓	✓
Fdh Karamelita	✓	✓	Anmärkning	✓	✓
Fdh Nallen	✓	✓	✓	✓	✓

Fdh Villa Contigo	✓	✓	✓	✓	✓
Fdh Toppen	✓	✓	✓	✓	✓
Fdh Vättarna	✓	✓	✓	✓	✓

Den regelbundna tillsynen av pedagogisk omsorg utgår från de fem områden som anges i kommunens riktlinjer för tillsyn. Dessa områden är verksamhetens förutsättningar, verksamhetens kvalitet, rutiner, lokaler och säkerhet samt medborgarservice. Grön bock innebär att verksamheten vid tillsynstillfället uppfyller de krav som anges i skollagen inom respektive område. Områden som varit föremål för anmärkningar har markerats. Den enda anmärkning som har lämnats har därefter åtgärdats i verksamheten.

Tabell 2. Sammanställning regelbunden tillsyn fristående förskolor

Verksamhet	Verksamhetens förutsättningar	Utbildning mot de nationella målen	Kvalitet i utbildningen	Barngruppens storlek och sammansättning	Lokaler, rutiner och säkerhet	Medborgarservice
Fsk Steget	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sverigefinska förskolan	✓	✓	Kommentar och rekommendation	✓	✓	✓
Fsk Timotej	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Fsk Kotten	✓	✓	✓	✓	✓	✓*
Fsk Montessoribarnen i Tumba	✓	✓	✓	✓	✓	✓

*Kommentar och rekommendation om något missvisande marknadsföring, ingår dock ej i tillsynsansvaret

Den regelbundna tillsynen av fristående förskolor utgår från de fem områden som anges i riktlinjerna för tillsyn. För att bättre stämma överens med förskolans uppdrag och ansvar har områdena delats in i andra rubriker. Dessa är verksamhetens förutsättningar, utbildning mot de nationella målen, kvalitet i utbildningen, barngruppens storlek och sammansättning, lokaler, rutiner och säkerhet samt medborgarservice. Grön bock i tabellen innebär att verksamheten vid tillsynstillfället uppfyller de krav som anges i skollagen inom respektive område.

Analys utifrån regelbunden tillsyn 2022

Tillsyn fokuserar i huvudsak på att säkerställa att verksamheterna uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Resultatet av tillsynen visar inte vilken kvalitet verksamheterna håller, bara att den är tillräcklig. Anmärkningar, förelägganden och kommentarer ska därför tas på stort allvar. Vid tillsynsbesöken har en mer ingående och nyanserad diskussion om verksamhetens kvalitet skett tillsammans med berörda verksamheter.

Pedagogisk omsorg

En pedagogisk omsorg fick en anmärkning inom området rutiner och avsåg brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Anmärkningen är åtgärdad.

Den sammantagna bedömningen av årets tillsyn av pedagogisk omsorg är att verksamheterna generellt håller en god kvalitet och att de nyttjar fördelarna med att bedriva en liten verksamhet. Uppfattningen är att flertalet familjer som väljer pedagogisk omsorg gör det på grund av att det mindre sammanhanget kan kännas tryggare för både vårdnadshavare och barn.

Fristående förskolor

Ingen av de fristående förskolorna fick några anmärkning. En förskola fick rekommendationer och kommentarer avseende området kvalitet i utbildningen. Det handlade om otydlighet i det systematiska kvalitetsarbetet.

Årets tillsyn av förskolorna indikerar att det inte råder likvärdighet i kvalitet mellan förskolorna, däremot en godtagbar kvalitet på alla förskolor. Då förskolorna är fristående är det inte kommunens ansvar att sträva efter likvärdig kvalitet mellan dessa förskolor, bara att säkerställa att kvaliteten är tillräckligt god. Det finns fristående förskolor i kommunen som håller en mycket hög kvalitet utifrån ett tydligt fokus på en kvalitativ utbildning och verksamhet för barnen.

Liksom vid tidigare tillsynstillfällen framkom att de flesta förskolor är missnöjda med att det saknas rutiner för övergångar mellan förskola och skola. Flera förskolor vittnade om att de dessutom upplevde att samverkan med de fristående förskolorna kring övergångar till förskoleklass diskriminerades till förmån för samverkan med de kommunala förskolorna. Förvaltningen har ett pågående arbete med att se över processen för övergångar från förskola till skola och det finns en förväntan att detta ska leda till förbättringar.

Revisionsrapport – Styrning och utveckling av förskolan med fokus på språkutveckling

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på revisionsrapport och överlämnar det till kommunens revisorer.
2. Ärendet justeras direkt.

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning avseende styrning och utveckling av förskolan. Granskningens syfte var att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Utifrån genomförd granskning är revisorernas samlade bedömning att utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Revisorerna har översänt rapporten till utbildningsnämnden för svar. Svaret ska vara revisorerna tillhanda senast den 8 februari 2023.

Referens*Kajsa Bernéus**kajsa.berneus@botkyrka.se***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Revisionsrapport – Styrning och utveckling av förskolan med fokus på språkutveckling

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på revisionsrapport och överlämnar det till kommunens revisorer.
2. Ärendet justeras direkt.

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning avseende styrning och utveckling av förskolan. Granskningens syfte var att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Utifrån genomförd granskning är revisorernas samlade bedömning att utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Revisorerna har översänt rapporten till utbildningsnämnden för svar. Svaret ska vara revisorerna tillhanda senast den 8 februari 2023.

Ärendet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning avseende styrning och utveckling av förskolan. Granskningens syfte var att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en

ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Utifrån genomförd granskning är revisorernas samlade bedömning att utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Av granskningen framgår att det finns en tydlig ambition inom området samtidigt som det finns betydande utmaningar i verksamheten, i synnerhet vad gäller personella förutsättningar för att bedriva ett språkutvecklande arbete. Granskningen visar att det finns en styrning i form av mål, styrande och stödjande dokument samt en strukturerad uppföljning inom området. Nämnden vidtar åtgärder, men insatserna upplevs inte vara tillräckliga i relation till de utmaningar som finns i verksamheten med anledning av de personella förutsättningarna.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas utbildningsnämnden att:

- Säkerställa att styrningen avseende personella förutsättningar för språkutvecklande arbete i förskolan tydliggörs. Efter genomförd granskning framstår tillgången till personal med språklig kompetens respektive kompetens i språkutvecklande arbetssätt vara den största utmaningen i verksamheten.
- Säkerställa att åtgärder fortsatt vidtas avseende de utvecklingsområden som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel en likvärdig tillgång till behörig/utbildad personal.
- Överväga att inkludera uppföljning av språkutvecklande arbete i tillsyn av fristående förskolor.

Revisorerna har översänt rapporten till utbildningsnämnden för svar. Svaret ska vara revisorerna tillhanda senast den 8 februari 2023.

Förvaltningen har tagit fram ett svar på revisionsskrivelsen och vidtagit nödvändiga åtgärder för att svara upp mot rekommendationerna, se bilaga 2.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Sara Dahl
Verksamhetschef förskola

Bilagor

1. Revisionsrapport Styrning och utveckling av förskolan med fokus på språkutveckling
2. Svar på revisionskrivelse Styrning och utveckling av förskolan med fokus på språkutveckling

Expedieras

Botkyrka kommuns revisorer

Styrning och utveckling av förskolan med fokus på språkutveckling

Botkyrka kommun

November 2022

Jenny Nordqvist, revisionskonsult

Michaela Nyman, certifierad kommunal revisor

Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor

Tobias Björn, certifierad kommunal revisor

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning avseende styrning och utveckling av förskolan. Granskningens syfte har varit att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Av granskningen framgår att det finns en tydlig ambition inom området, samtidigt som det finns betydande utmaningar i verksamheten, i synnerhet vad gäller personella förutsättningar för att bedriva ett språkutvecklande arbete i förskolan. Granskningen visar att det finns en styrning i form av mål, styrande och stödjande dokument samt en strukturerad uppföljning inom området. Nämnden vidtar åtgärder, men vi noterar att insatserna inte upplevs vara tillräckliga i relation till de utmaningar som finns i verksamheten utifrån de personella förutsättningarna.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning
1. Har utbildningsnämnden en styrning som säkerställer ett systematiskt arbete med barns språkutveckling?	Ja
2. Har utbildningsnämnden säkerställt att styrdokument och arbetssätt är kända och tillämpas i verksamheterna?	Delvis
3. Säkerställer utbildningsnämnden att det finns tillräckliga personella förutsättningar för arbetet?	Nej
4. Görs uppföljning och utvärdering av det språkutvecklande arbetet och de personella förutsättningarna som en del i det systematiska kvalitetsarbetet?	Ja
5. Har utbildningsnämnden tagit del av denna uppföljning och utvärdering?	Ja
6. Tillser utbildningsnämnden att adekvata åtgärder vidtas om brister identifieras i det systematiska kvalitetsarbetet?	Delvis
7. Ingår barns språkutveckling och personella förutsättningar för detta i nämndens tillsyn av de fristående förskolorna?	Nej

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi utbildningsnämnden att

- säkerställa att styrningen avseende personella förutsättningar för språkutvecklande arbete i förskolan tydliggörs. Efter genomförd granskning framstår tillgången till personal med språklig kompetens respektive kompetens i språkutvecklande arbetssätt vara den största utmaningen i verksamheten.
- säkerställa att åtgärder fortsatt vidtas avseende de utvecklingsområden som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel en likvärdig tillgång till behörig/utbildad personal.
- överväga att inkludera uppföljning av språkutvecklande arbete i tillsyn av fristående förskolor.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	5
Avgränsning	5
Metod	6
Allmänna iakttagelser	7
Skollag och Skolverkets allmänna råd	7
Granskningsresultat	8
Styrning av arbetet med språkutveckling	8
Kännedom och tillämpning av styrdokument i verksamheterna	10
Personella förutsättningar för arbetet med språkutveckling	12
Uppföljning och utvärdering	15
Uppföljning på politisk nivå	17
Vidtagna åtgärder	18
Utbildningsnämndens tillsyn av fristående förskolor	20
Samlad bedömning	22
Rekommendationer	22
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	23
Bilagor	23

Inledning

Bakgrund

Förskolan är viktig för barns utveckling generellt och för barns språkutveckling i synnerhet.

Av förskolans läroplan framgår att språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter.

Förskolan ska enligt skollagen medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Huvudmannen, det vill säga utbildningsnämnden, ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i förskolan inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. Detta ska ske inom ramen för ett systematiskt kvalitetsarbete som regleras i skollagen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska ske på både enhetsnivå och huvudmannanivå.

Botkyrka kommuns kommunala förskolor har större barngrupper, lägre personaltäthet och en lägre andel utbildad personal än i riket. Samtidigt är kostnaden per inskrivet barn i förskolan högre än i riket.

Av *Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023-2025* framgår att "Idag finns en strukturell skolsegregation i Botkyrka kommuns skolor. Detta gäller i förskolan, såväl som i grundskolan och gymnasieskolan. Botkyrka kommun har ett ansvar för att alla förskolor/skolor lyckas i sitt kompensatoriska arbete. Alla Botkyrkas elever förtjänar en god och likvärdig utbildning oavsett i vilken förskola, grundskola eller gymnasieskola denne går i."

Revisorerna har utifrån en bedömning av risk och väsentlighet beslutat att granska förskolan och dess arbete med språkutveckling.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen har syftat till att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Granskningen har följande revisionsfrågor:

1. Har utbildningsnämnden en styrning som säkerställer ett systematiskt arbete med barns språkutveckling?

2. Har utbildningsnämnden säkerställt att styrdokument och arbetssätt är kända och tillämpas i verksamheterna?
3. Säkerställer utbildningsnämnden att det finns tillräckliga personella förutsättningar för arbetet?
4. Görs uppföljning och utvärdering av det språkutvecklande arbetet och de personella förutsättningarna som en del i det systematiska kvalitetsarbetet?
5. Har utbildningsnämnden tagit del av denna uppföljning och utvärdering?
6. Tillser utbildningsnämnden att adekvata åtgärder vidtas om brister identifieras i det systematiska kvalitetsarbetet?
7. Ingår barns språkutveckling och personella förutsättningar för detta i nämndens tillsyn av de fristående förskolorna?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallag 6:6, Nämndens ansvar
- Skollagen 1 kap 3 §, Definition av undervisning
- Skollagen 1 kap 5 §, Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Skollagen 1 kap, 8 § Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet
- Skollagen 1 kap, 9 §, Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.
- Skollagen 4 kap. 3 §, Huvudmannens ansvar för att bedriva systematiskt kvalitetsarbete
- Skollagen 4 kap. 4 §, Rektors ansvar för kvalitetsarbete
- Skollagen 4 kap, §§ 5-6, Inriktning och dokumentation av kvalitetsarbete
- Skollagen 4 kap § 7, Huvudmannens ansvar för åtgärder vid brister
- Skollagen 8 Kap § 10, Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
- Skollagen 26 kap, 4, 9-10, 12 §§, Kommunens tillsyn över fristående förskolor
- Lpfö 18, Läroplan för förskolan
- Skolverkets allmänna råd för måluppfyllelse i förskolan
- Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023-2025

Avgränsning

Granskningen avser utbildningsnämnden och verksamheten förskola. För fristående förskolor avgränsas granskningen till kommunens tillsyn av dessa.

Hur förskolorna stödjer språkutveckling i minoritetsspråken och i teckenspråk ingår inte i granskningen. Vidare ingår inte språkutveckling hos målgruppen barn med särskilda behov i granskningen.

Metod

Granskningen har genomförts genom granskning av styrande dokument (såsom verksamhetsplaner, rutiner, handlingsplaner), dokumenterade uppföljningar, tillsynsdokumentation, protokoll med mera inom granskningsområdet.

För verifiering av utbildningsnämndens styrning, uppföljning och utveckling har intervjuer och dokumentgranskning för ett urval av totalt åtta kommunala förskolor skett.

Förskolorna har valts ut (i samråd med revisorerna) utifrån att de har en spridning i storlek, geografi, andel barn med annat modersmål än svenska samt personalens utbildningsnivå.

Stickprov av genomförd tillsyn har skett för två fristående förskolor.

Intervjuer har genomförts med:

- utbildningsdirektör
- verksamhetschef för förskola
- kvalitetschef
- kvalitetscontroller förskola
- specialpedagogisk samordnare
- pedagogisk samordnare
- samordnare för nyanländas lärande
- gruppintervjuer med rektorer (för de utvalda kommunala förskolorna)
- gruppintervju med representanter för modersmålsenheten
- ansvarig för tillsyn av fristående förskolor
- utbildningsnämndens ordförande

Totalt har 16 personer intervjuats för granskningen.

En enkätundersökning har skickats ut till all pedagogisk personal på de utvalda kommunala förskolorna samt till samtliga rektorer inom kommunala förskolan. Svarsfrekvensen uppgick till 82 respektive 80 procent. När enkäten skickades ut framgick inte granskningens avgränsning, vilket har medfört en risk att respondenterna svarade utifrån en bredare barngrupp än vad granskningen omfattar.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten innan färdigställande.

Rapporten är kvalitetssäkrad av Tobias Björn, certifierad kommunal revisor, i enlighet med PwC:s interna riktlinjer för kvalitetssäkring.

Allmänna iakttagelser

Skollag och Skolverkets allmänna råd

I skollagens (2010:800) 1 kap. 5, 8-9 §§ fastställs att utbildningen inom förskolan ska utformas utifrån grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna (såsom människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor). Utbildningen ska även vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I skollagens (2010:800) 4 kap. 3-7 §§ fastställs att varje huvudman inom skolväsendet på huvudman- och enhetsnivå systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen. På enhetsnivå ansvarar rektor för att kvalitetsarbetet genomförs. Arbetet ska genomföras under medverkan av förskollärare, övrig personal, barn och vårdnadshavare. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara de nationella målen för förskolan. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att åtgärder vidtas.

I Skolverkets allmänna råd för målpuppfyllelse i förskolan¹ anges att huvudmannen och rektor bör ha rutiner för hur barn bästa utreds och hur barns bästa kan beaktas i beslut som påverkar barnen i förskolan, bland annat vid fördelning av resurser. Vid fördelning av resurser bör personalens utbildning, kompetens, personaltäthet, barngruppens storlek, miljöns utformning samt socioekonomiska faktorer beaktas. Vid planering och genomförande av utbildningen bör rektor planera och analysera de organisatoriska förutsättningarna för hur utbildningen kan utvecklas, hur undervisningen utmanar och stimulerar barns utveckling och lärande samt beakta övergångar till förskoleklass. En del av förskolans målpuppfyllelse handlar om att medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Viktiga faktorer är personalens förhållningssätt och kunskaper. Detta fastställs även i skollagens 8 kap. 10 §.

Enligt förskolans läroplan² ska förskolan sträva efter att varje barn utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra.

I skollagens 26 kap. 4, 9-10, 12 §§ fastställs att kommunerna har tillsynsansvaret (är tillsynsmyndighet) över de enskilda huvudmän som driver förskola, vars huvudman har godkänts av kommunen. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om verksamheten uppfyller sina skyldigheter, om verksamheten uppfyller krav i lagar och andra föreskrifter samt om den enskilde huvudmannen uppfyller de villkor som gäller för godkännandet eller beslut om bidrag. Om en enskild huvudman inte

¹ Läs mer på: <https://www.skolverket.se/getFile?file=3749>

² Läs mer på: <https://www.skolverket.se/undervisning/forskolan/laroplan-for-forskolan/laroplan-lpfo-18-for-forskolan>

uppfyller kraven får tillsynsmyndigheten lämna beslut om föreläggande³.
Tillsynsmyndigheten ska inom ramen för sin tillsyn även lämna råd och vägledning.

Tillsyn av fristående förskolor bör enligt Skolverkets allmänna råd för måluppfyllelse i förskolan utövas regelbundet, lämpligen under förskoleenhetens första år och därefter i enlighet med beslutat tillsynsintervall. För att säkerställa att tillsynen sker på ett likvärdigt och rättssäkert sätt bör kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet ha fungerande rutiner för hur tillsynen av fristående förskolor utförs. Det är även viktigt att kommunen fattar tydliga beslut efter genomförd tillsyn. Rutiner för detta bör också finnas.

Granskningsresultat

Styrning av arbetet med språkutveckling

Revisionsfråga 1: Har utbildningsnämnden en styrning som säkerställer ett systematiskt arbete med barns språkutveckling?

lakttagelser

Utbildningsnämnden är enligt reglementet (fastställd 2021-10-01) huvudman för förskolan och har till uppgift att följa utvecklingen inom sitt ansvarsområde samt se till att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande författningar samt de mål och riktlinje som fullmäktige beslutat om.

Utbildningsförvaltningen har 2019-12-10 tagit fram *Plan för systematiskt kvalitetsarbete* som redogör för utbildningsnämndens styrprocess. Utbildningsnämnden ska enligt planen årligen fatta beslut om mål för sina verksamhetsområden (förskola, grundskola och gymnasieskola). Varje verksamhetsområde fattar därefter för de olika förskole- och skolenheterna egna mål, indikatorer (mätbara mått) för måluppfyllelse samt insatser som ska genomföras under året.

På kommunövergripande nivå⁴ framgår ett mål för utbildningsnämnden med bäring på språkutveckling: "Alla barn och elever möter en språk- och kunskapsutvecklande undervisning". Måluppfyllelse mäts genom flertalet mått där följande berör förskolan:

- På samtliga Botkyrkas förskolor och skolor uppger minst 90 procent av vårdnadshavarna att de upplever att deras barn får det stöd det behöver.

För granskningen har vi tagit del av verksamhetsområde förskolas (VOF) *Arbetsplan 2021* samt *Arbetsplan 2022*. Arbetsplanen följs upp per kalenderår och omfattar prioriterade utvecklingsområden samt målsättningar inom tre tematiska områden:

³ Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

⁴ Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023-2025. Antagen i kommunfullmäktige 2021-11-25 §138.

Samverkan och ansvar, Värden och Lärande. Målsättningar kopplat till språkutveckling hittas främst inom det tematiska området Lärande.

I *Arbetsplan 2021* är språkutvecklande arbetssätt ett prioriterat utvecklingsområde och inom det tematiska området Lärande återfinns målet "På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Till målet finns totalt fem indikatorer, insatser som ska genomföras för att nå målet, vad insatsen ska leda till (målbild) samt hur insatsen ska följas upp (metod).

Även i *Arbetsplan 2022* är språkutvecklande arbetssätt ett prioriterat utvecklingsområde och samma mål som ingick i 2021 års plan, återfinns i planen för 2022. Totalt finns åtta indikatorer kopplade till målet, till exempel:

- Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta Språket"
- Förskolepersonalens bedömning av om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar språkutveckling.

Flera insatser anges för att nå målet, exempelvis:

- Erbjud kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- Se över möjligheterna till att delta i IFOUS⁵-initierat projekt kring språkutveckling i förskola.
- Se över möjligheten att implementera lager-ord som underlag i det språkutvecklande arbetet.
- Se över möjlighet att använda Polyglutt⁶ som verktyg i det språkutvecklande arbetet inom förskoleenheten.
- Revidera "Riktlinjer för flerspråkighet i förskolan".
- Genomför språkutvecklande insatser för 3-5-åringar utifrån de direktiv som angetts för "Statsbidrag bättre språk".

Utbildningsnämnden har antagit riktlinjer med bäring på språkutveckling, *Riktlinjer för arbetet med flerspråkighet i förskolan* (godkänd av utbildningsnämnden 2019-12-10) och *Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer* (godkänd av utbildningsnämnden 2021-08-31). Riktlinjerna fastställer roll- och ansvarsfördelning för personal, förskollärare, rektor och verksamhetschef. Riktlinjerna fastställer även att uppföljning och utvärdering av det språkutvecklande arbetet ska ske inom det systematiska kvalitetsarbetet. Uppföljning av riktlinjer ska ske i nämndens ordinarie styrprocess.

⁵ Innovation, forskning och utveckling i skola och förskola. Föreningen är ett fristående forskningsinstitut och en nationell strategisk resurs i arbetet för att stärka förskolors, skolors, vuxenutbildningsanordnare och skolhuvudmäns möjligheter att bedriva utbildning grundad på vetenskap och beprövad erfarenhet.

⁶ Polyglutt är en bilderbokstjänst (app) för att arbeta med språkutveckling och litteratur i förskolan.

Under granskningen har vi fått kännedom om att riktlinjer för flerspråkighet är under revidering. Den reviderade riktlinjen kommer i högre grad att fokusera på språkutvecklande arbetssätt, såsom metoder som främjar språkutveckling. Den reviderade riktlinjen kommer även beakta språklagen och FN:s barnkonvention.

Vad gäller den pedagogiska lärmiljön fastställer riktlinjen att det inom förskolan ska finnas aktiva ställningstaganden för att gynna språkutvecklingen och fastställer de lärmiljöer som ska finnas både inomhus och utomhus vid förskolan, exempelvis för att läsa, lyssna och berätta samt för interaktion och rollek.

Sammantaget ges en bild vid intervjuer med representanter från såväl huvudmanna- som enhetsnivå att det upplevs finnas en tydlig styrning när det gäller språkutvecklande arbetssätt. De intervjuade anser även att nämnden har fastställt relevanta mål och indikatorer för att mäta kvaliteten i arbetet.

Bedömning

Har utbildningsnämnden en styrning som säkerställer ett systematiskt arbete med barns språkutveckling?

Ja.

Bedömningen baseras på att det finns en styrning från utbildningsnämnden i form av mål, styrande och stödjande dokument samt en struktur för att arbeta systematiskt med barns språkutveckling. Riktlinjer för språkutvecklande arbetssätt är under utveckling, vilket indikerar att styrningen ses över och revideras vid behov, vilket vi ser som positivt.

Kännedom och tillämpning av styrdokument i verksamheterna

Revisionsfråga 2: Har utbildningsnämnden säkerställt att styrdokument och arbetssätt är kända och tillämpas i verksamheterna?

lakttagelser

Vi har för granskningen skickat ut en enkätundersökning till samtliga rektorer inom förskolan samt till pedagogisk personal vid åtta för granskningen utvalda förskoleenheter.

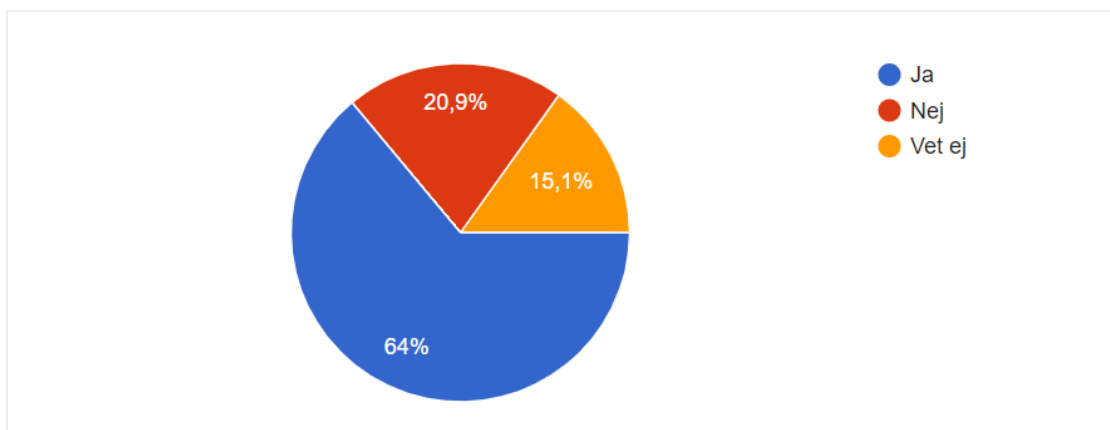
Av resultatet från rektorsenkäten framgår att 100 procent av de svarande anser att de mål/dokument som finns är kända.

I enkäten till pedagogisk personal svarar 88,4 procent av respondenterna att det finns mål och/eller gemensamma dokument som beskriver arbetet med barns språkutveckling. 9,3 procent av respondenterna svarar vet ej på samma fråga. Av de som svarar att det finns mål/dokument, svarar 80,5 procent att den pedagogiska personalen vid förskolan känner till dessa mål/dokument. 19,5 procent ställer sig negativt till frågan. Av de som svarar att det finns mål/dokument för barns

språkutveckling, svarar 74,7 procent ja och 25,3 procent svarat nej på frågan om de anser att all pedagogisk personal arbetar i enlighet med dessa mål/dokument.

Vad gäller kompetens anser 64 procent av den pedagogiska personalen som svarat på enkätundersökningen att personalen vid den egna förskolan har tillräcklig kompetens för att arbeta med barns språkutveckling på ett bra sätt, 20,9 procent anser att personalen inte har det och 15,1 procent vet ej.

Diagram 1. Enkät till pedagogisk personal: Anser du att personalen vid din förskola har tillräcklig kompetens för att kunna arbeta med barns språkutveckling på ett bra sätt?

Det har i enkätundersökningen varit möjligt att i fritextsvar lämna kommentarer till de olika frågorna. Vi noterar från svaren att uppfattningen bland såväl rektorer som pedagogisk personal är att kunskapen och kompetensen hos pedagogisk personal vad gäller språkutvecklande arbetssätt varierar inom enskilda förskolor. Vid intervjuer bekräftas denna uppfattning samt att det även upplevs finnas en variation mellan förskolor.

Vid intervjuer med representanter på förvaltningen bekräftas att det upplevs finnas ett behov av kompetensutveckling inom personalgrupperna, både språkligt och utbildningsmässigt, som uppges påverka det språkutvecklande arbetssättet inom förskolan. Vid intervjuer med rektorer framhålls att *Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskolan* upplevs vara mer kända i verksamheten än *Riktlinjer för arbetet med flerspråkighet i förskolan*. Detta tros bland rektorerna bero på att de förstnämnda riktlinjerna uppfattas vara mer verksamhetsnära och att arbetet med lärmiljöer är tydligare definierat. Kartläggning av arbetet med lärmiljöer sker enligt riktlinjen genom att respektive förskoleenhet fyller i en matris för att bedöma de olika pedagogiska lärmiljöerna som finns inom förskolan, till exempel miljö för läsa, lyssna och berätta respektive miljö för interaktion och rollek. Förskoleenheten ska därefter gradera⁷ lärmiljöerna och utifrån graderingen upprätta en handlingsplan för förbättrande åtgärder i de fall där uppföljningen visar på stora brister i lärmiljön.

⁷ Gradering sker utifrån en fyrgradig skala som poängsätts; otillräcklig (12-19 p), minimal (20-29 p), god (30-39 p) och utmärkt (40-48 p). Om lärmiljön hamnar inom intervallet "otillräcklig" ska en handlingsplan upprättas.

Inom förvaltningen finns en specialpedagogisk samordnare och en pedagogisk samordnare. Vid intervju med dessa samordnare beskrivs att rektor ansvarar för att beslutade riktlinjer är kända och tillämpas inom den egna verksamheten. Såväl specialpedagogisk samordnare som pedagogisk samordnare uppges stötta rektorerna i arbetet, exempelvis genom att lyfta riktlinjerna vid verksamheternas arbetsplatsträffar. Vid intervju med rektorer att riktlinjerna behandlas tillsammans med medarbetare vid exempelvis planeringsdagar, arbetsplatsträffar (APT) och kvalitetsdagar.

Bedömning

Har utbildningsnämnden säkerställt att styrdokument och arbetssätt är kända och tillämpas i verksamheterna?

Delvis.

Bedömningen baseras på att ansvaret för att sprida och implementera beslutade riktlinjer är tydligt samt att en av riktlinjerna innehåller en matris, vilken i sig skapar en kännedom samt en kontroll av riktlinjernas tillämpning. Bedömningen baseras därtill på att det i enkätresultat samt vid intervjuer framgår att det finns en variation inom och mellan enheterna avseende i vilken grad riktlinjerna är kända och tillämpas, vilket medför en risk att arbetet inte är/blir likvärdigt.

Personella förutsättningar för arbetet med språkutveckling

Revisionsfråga 3: Säkerställer utbildningsnämnden att det finns tillräckliga personella förutsättningar för arbetet?

lakttagelser

Personella förutsättningar i förskolan

Av statistik från Skolverket⁸ år 2021 framgår att andelen heltidstjänster med förskollärarexamen eller förskollärläggning i kommunal regi ligger på 27 respektive 27 procent. Kommunen ligger betydligt lägre än rikssnittet (43 respektive 44 procent) och strax under snittet för kommuner i Stockholms län (32 respektive 33 procent).

Vad gäller personaltäthet framgår av statistiken att antal barn per heltidstjänst med förskollärläggning i kommunal regi uppgår till 19,8 barn, medan andelen barn per heltidstjänst totalt uppgår till 5,4 barn. Kommunen ligger även här under rikssnittet (11,7 respektive 5,1 barn) samt snittet för kommuner i Stockholms län (17,1 samt 5,5 barn).

⁸ Se statistik här:

<https://jmftal.artisan.se/databas.aspx?sf=dh&hg=L0&vg=Personal&sy=0&varid=186&varid=190&varid=188&varid=145&varid=151&varid=148&varid=144&varid=150&varid=147&varid=192&varid=196&varid=194&varid=193&varid=197&varid=195&varid=153&varid=155&varid=154&year=2021&area=105&area=-99&render=true&mode=1#tab-1>

Tabell 1. Andel heltidstjänster/personaltäthet, antal barn per heltidstjänst. Kommunal regi år 2021.

	Botkyrka kommun	Stockholms län	Riket totalt
Anställda, andel (%) heltidstjänster med förskollärarexamen, kommunal regi	27	32	43
Anställda, andel (%) heltidstjänster med förskolläraryrlegitimation, kommunal regi	27	33	44
Personaltäthet, antal barn per heltidstjänst med förskolläraryrlegitimation, kommunal regi	19,8	17,1	11,7
Personaltäthet, antal barn per heltidstjänst, kommunal regi	5,4	5,5	5,1

Nationell statistik på förskoleenhetsnivå saknas. Vi har för granskningen därför tagit del av lokal statistik gällande andel legitimerade förskollärare samt personaltäthet (antal barn per förskollärare) på enhetsnivå. Av statistiken noteras att det finns stora variationer mellan förskoleenheterna i andel legitimerade förskollärare (mellan 15-50 procent). Vad gäller personaltäthet är den senast tillgängliga statistiken från år 2020. Vi noterar att personaltätheten varierar mellan förskoleenheterna. Statistiken visar på stora variationer mellan förskoleenheter inom de olika förskoleområdena (mellan 10,2 till 39 barn per förskollärare). Vad gäller andel utbildade barnskötare per förskoleenhet saknas statistiskt underlag. I kontakt med förvaltningen uppges andelen uppgå till 85 procent för kommunen som helhet. Lokal statistik redovisas i Bilaga 1.

Styrning avseende personella förutsättningar

Av Riktlinjer för arbetet med flerspråkighet i förskolan framgår att förskolan har till uppgift att säkerställa barns rätt till språkutveckling och språkstöd i förskolan. Arbetet ska enligt riktlinjen vara integrerat i övrig verksamhet och utföras av alla som arbetar i förskolan. Riktlinjen anger även att barnen ska omges av ett rikt och nyanserat språk som bekräftar barnens upplevelser, känslor och händelser i ord. Rektor vid förskolan ska följa upp och stödja pedagoger i arbetet med flerspråkighet och skapa förutsättningar för att utveckla pedagogers kompetens kring arbetet med flerspråkighet.

I verksamhetsområde förskolas *Arbetsplan 2022* finns en målsättning om att "Varje förskoleenhet är konkurrenskraftig och har en hållbar personalförsörjning". Den indikator som följs är:

- Antal barnskötare med särskilt utvecklingsansvar⁹ ska öka (mäts i antal som innehar befattningen barnskötare med särskilt utvecklingsansvar).

De insatser som ska genomföras är:

- Pedagogisk samordnare följer upp i vilken grad utbildning till barnskötare för fast anställda utan behörighet har skett, samt
- Pedagogisk samordnare följer upp antal barnskötare med särskilt utvecklingsansvar. Syftet anges vara att öka karriärmöjligheter för barnskötare samt bibehålla barnskötare med hög kompetens.

Utbildningsnämnden har för perioden 2022-2025 en kompetensförsörjningsplan. Ett av nämndens mått är att samtliga av Botkyrkas förskolor har minst 30 procent legitimerade förskollärare. Planen omfattar även beskrivning av hur nämnden ska uppnå en hållbar kompetensförsörjning, bland annat genom att säkerställa kompetens- och karriärutveckling. Kompetensförsörjningsplanen beskriver även att nämnden från och med år 2021 har arbetat med att bredda barnskötarrollen för att skapa karriärmöjligheter inom förskolan genom att utöka nivåerna i kategorin barnskötare. Barnskötare är därför indelade i tre nivåer: assistent¹⁰, barnskötare och barnskötare med särskilt utvecklingsansvar. Vidare framgår att utbildningsförvaltningen, tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenförvaltningen, har arbetat med en särskild språksatsning för medarbetare i förskolan sedan år 2018. Detta arbete pågår enligt planen parallellt med språktest vid nyanställning i förskolan för att säkerställa att medarbetare har de kunskaper i svenska språket som behövs för arbete inom förvaltningen. Språktest vid nyanställning har tillämpats sedan 2020-07-01.

Enkätresultat och intervjusvar

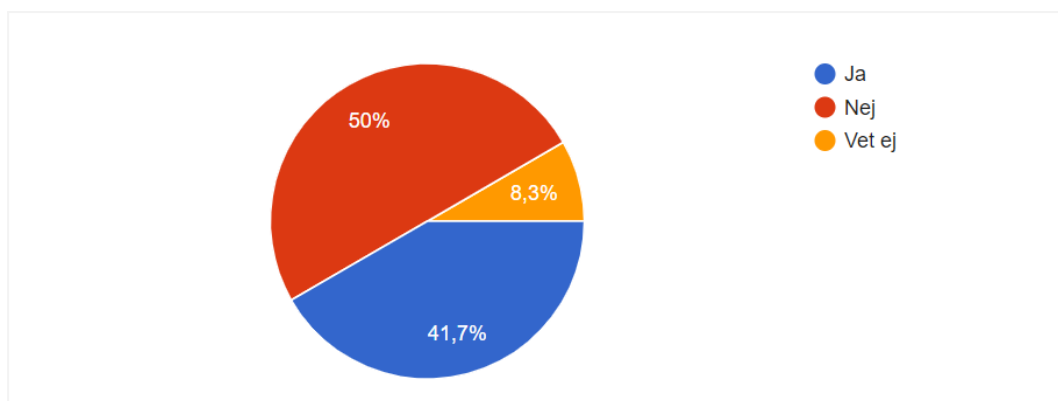
Som framgår i rapportens inledning, framgick inte granskningens avgränsning när enkäten skickades ut, vilket har medfört en risk att respondenterna har svarat utifrån en bredare barngrupp än vad granskningen omfattar.

Av resultatet från genomförd enkät till rektorer framgår att 50 procent av rektorerna inte anser att utbildningsnämnden eller förvaltningen har tagit fram mål, riktlinjer eller rutiner för hur personella resurser ska fördelas för att stärka barns språkutveckling. 41,7 procent av de svarade rektorerna anser att mål/riktlinjer finns och 8,3 procent av de svarande rektorerna vet ej.

⁹ Av nämndens kompetensförsörjningsplan 2022-2025 framgår: *För utbildade barnskötare som bedöms vara särskilt yrkesskickliga kan en tjänst som barnskötare med särskilt utvecklingsansvar bli aktuell. Under 2021 förväntas de första barnskötare med särskilt utvecklingsansvar anställas med förhoppning om att fler kan anställs kommande år. Fler karriärvägar och en tydligare arbetsfördelning baserad på kompetens är de stora vinsterna med denna förändring vilka förhoppningsvis bidrar till en ökad kvalitet, karriärmöjligheter för barnskötare, underlättar rekrytering och förbättrad kompetensförsörjning inom förskolan.*

¹⁰ Assistenten är barnskötare som saknar utbildning. From år 2019 anställs utbildade barnskötare som assistenter (istället för barnskötare) i alla förskolor.

Diagram 2. Enkät till rektorer: Har utbildningsnämnden eller förvaltningen tagit fram några mål, riktlinjer eller rutiner avseende hur personella resurser ska fördelas för att stärka barns språkutveckling?

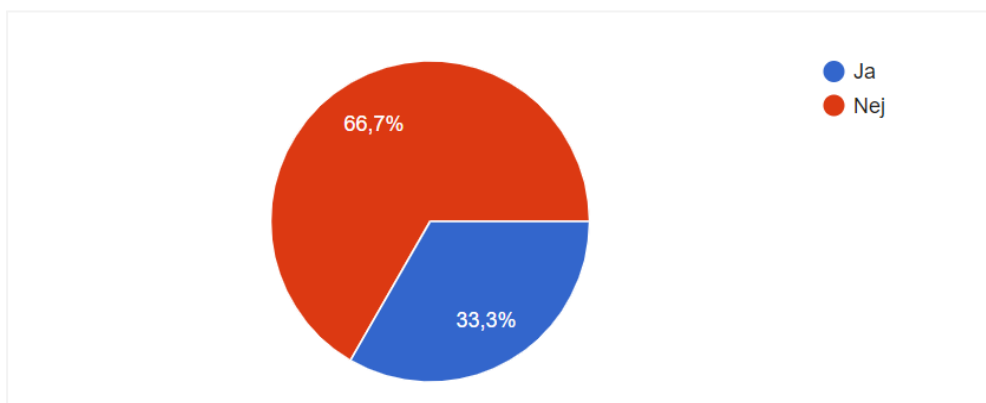

Vidare framgår av resultatet från enkätundersökningen riktad till pedagogisk personal att 57 procent av den pedagogiska personalen anser att personalen vid deras förskola fördelas med hänsyn till barnens/barngruppernas språkliga behov. 17,4 procent anser att detta inte sker och 25,6 procent vet ej.

Av fritextsvar framkommer att intern fördelning sker av svensktalande och flerspråkiga pedagoger och utifrån utbildningsnivå (förskollärare/barnskötare). Sammantaget framhålls att kunskap i det svenska språket samt i språkutvecklande arbetssätt hos pedagoger behöver stärkas. Detta bekräftas även vid intervjuer med rektorer. Majoriteten av förskoleenheterna uppges ha ungefär en tredjedel medarbetare som är utbildade förskollärare, vilka fördelas så att det ska finnas ungefär en förskollärare per avdelning.

Vad gäller kompetens för att arbeta språkutvecklande framgår av resultatet från enkätundersökningen till rektorer att 66,7 procent inte anser att personalens kompetens är tillräcklig för att kunna bedriva ett arbete av god kvalitet för barns språkutveckling. 33,3 procent anser att deras personal har tillräcklig kompetens.

Diagram 3. Enkät till rektorer: Anser du att personalens kompetens är tillräcklig för att kunna bedriva ett arbete för barns språkutveckling av god kvalitet?

Även här noteras av fritetsvaren att kunskap i det svenska språket kan stärkas hos pedagogerna.

Vid intervju med rektorer lyfts att ambitionen är att samtliga barnskötare som saknar utbildning samt assistenter ska genomgå en utbildning till barnskötare som Botkyrka kommun erbjuder. Samtliga barnskötare/assistenter som saknar barnskötarutbildning uppges få möjlighet att gå utbildningen, men det kan finnas bakomliggande faktorer som gör det svårt för vissa medarbetare att genomgå utbildning, exempelvis medarbetarens språkliga förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning.

Vidare lyfts av rektorer att det pågår insatser för att kompetensutveckla samtliga medarbetare i syfte att höja personalens språkliga kompetens samt kunskapen om barns språkutveckling. Vid sakgranskning framkommer att utbildningsförvaltningen är medveten om de språkliga hinder som finns och språkutbildning i svenska har därför erbjudits medarbetare i förskolan sedan år 2018 som ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Rektorer lyfter vid intervju flera exempel på insatser som skulle kunna genomföras, såsom att tydliggöra förväntningar på pedagoger, att genomföra språktest på befintlig personal samt att erbjuda föreläsningar.

Bedömning

Säkerställer utbildningsnämnden att det finns tillräckliga personella förutsättningar för arbetet?

Nej.

Bedömningen baseras på att det saknas en tydlig styrning avseende personella förutsättningar för det språkutvecklande arbetet i förskolan, vilket verifieras av enkät- och intervjusvar. Kommunen erbjuder en barnskötarutbildning samt språkutbildning. Trots det uttrycks det finnas hinder för en del medarbetare att delta i barnskötarutbildningen. Vidare är vår bedömning att utbildningsnämnden brister i att säkerställa att det finns tillräckliga personella förutsättningar för arbetet då resultatet från vår enkätundersökning visar att hela 66,7 procent av rektorerna anger att personalen inte har tillräcklig kompetens för att kunna bedriva ett arbete av god kvalitet för barns språkutveckling.

Uppföljning och utvärdering

Revisionsfråga 4. Görs uppföljning och utvärdering av det språkutvecklande arbetet och de personella förutsättningarna som en del i det systematiska kvalitetsarbetet?

lakttagelser

Som beskrivs i revisionsfråga 1, omfattar strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet tre tematiska områden (Samverkan och ansvar, Värden och Lärande). På såväl enhetsnivå som huvudmannanivå (verksamhetsområde förskola) upprättas årliga

arbetsplaner samt årliga kvalitetsrapporter. Arbetsplanerna ska innehålla mål, indikatorer och insatser som ska genomföras och kvalitetsrapporterna ska innehålla uppföljning av läroplanens övergripande mål samt målsättningar inom de tematiska områdena. Som en del i nämndens systematiska kvalitetsarbete genomförs en enkätundersökning till vårdnadshavare varje år, i syfte att fånga deras upplevelse gällande information, delaktighet och inflytande.

Dokumentation på enhets- och huvudmannanivå

Vi har för granskningen tagit del av kvalitetsrapporter för år 2022 för de utvalda förskoleenheterna, utbildningsnämndens delårsrapport per augusti 2022 samt verksamhetsområdes förskolas kvalitetsrapport år 2022.

Vid genomgång av enheternas kvalitetsrapporter framgår att de enheter som ingått i vårt urval för granskningen följer upp det språkutvecklande arbetet i sitt systematiska kvalitetsarbete utifrån övergripande och enhetsspecifika indikatorer/insatser. Förskoleenheterna följer även upp andel förskollärare och personaltätthet (antal barn per heltidstjänst) inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete.

Sett till kvalitetsrapporternas innehåll omfattar samtliga, med undantag från en, en analys kopplat till förskolans språkutvecklande arbete. Sett till uppföljning av utbildningsnämndens mått *“På samtliga Botkyrkas förskolor och skolor uppger minst 90 procent av vårdnadshavarna att de upplever att deras barn får det stöd det behöver”* för målet *“Alla barn och elever möter en språk- och kunskapsutvecklande undervisning”* noteras att samtliga förskolor når måluppfyllelse.

Vidare noteras att en av de utvalda förskolorna inte når nämndens mål om att andel förskollärare i förskolan minst ska uppgå till 30 procent. Samtliga för granskningens utvalda förskolor når målet om att antal barn per förskollärare. I sammanhanget bör noteras att statistiken inte omfattar antal barn per förskollärare, som genom andra indikatorer visat på stora variationer mellan kommunens förskoleenheter.

Delårsrapport 2 2022 (2022-09-21) innehåller en uppföljning av nämndens målsättningar för år 2022. Uppföljning av målet med bäring på det språkutvecklande arbetet (*“På samtliga Botkyrkas förskolor och skolor uppger minst 90 procent av vårdnadshavarna att de upplever att deras barn får det stöd det behöver”*) framgår ej i delårsrapporten, vilket förklaras med att målet saknar uppföljning med anledning av att mätten är nya år 2022 för SKR.

Av verksamhetsområde förskolas *Kvalitetsrapport 2022* noteras att samtliga indikatorer för målet *“På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet”* bedöms som uppfyllda, enligt nedan:

	Utfall 2022	Mål 2022
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta språket"	17 procent	15 procent
Förskolepersonalens bedömning av om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar språkutveckling (skala 0-30 poäng)	22,8 p	22,5 p

Det anges i kvalitetsrapporten ha skett en positiv utveckling jämfört med föregående år vad gäller genomförda kartläggningar/bedömningar i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta språket". Uppföljningen visar även att det i högre grad har skett en bedömningar inom förskolorna av förskolepersonal om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar språkutvecklingen.

Av analysavsnittet i kvalitetsrapporten framgår att kartläggningsresultatet i förskoleklass visar att kunskaper i svenska varierat under åren. Bakgrund till detta anges fortsatt behöva analyseras. Av kvalitetsrapporten framgår samtidigt att det är betydligt högre andel barn från områden med socioekonomiska utmaningar som visar indikation på att de inte når de kunskapskrav som ställs i årskurs 1 och 3. En trolig förklaring anges vara att de eleverna inte har svenska som modersmål. Vid intervjuer med representant från förvaltningen beskrivs även att det upplevs finnas skillnader i det språkutvecklande arbetet mellan förskolorna, främst utifrån pedagogernas varierande kunskaper.

Vad gäller genomförda insatser visar uppföljningen att samtliga insatser, med undantag från tre¹¹, har genomförts under året. Bland annat noteras att det har fattats beslut om att delta i IFOUS-projekt för att få fördjupade kunskaper om språkutveckling i förskolan, att riktlinjer för flerspråkighet är under revidering, en språkutvecklande insats är genomförd för 3-5 åringar utifrån de statsbidrag som angetts för "statsbidrag för bättre språk" samt att förvaltningen har sett över möjligheten att utveckla bibliotek vid förskolorna genom att starta pilotprojekt.

Verksamhetsområde förskolas *Kvalitetsrapport 2022* innehåller uppföljning av personella förutsättningar genom indikatorerna "Andel förskollärare" och "Personaltäthet". Andelen förskollärare uppgick till 30 procent (mål 30 procent) och personaltätheten uppgick till 5,6 barn per heltidstjänst (mål 6 barn/heltidstjänst). Vad gäller uppföljning av utbildning till barnskötare för fast anställda barnskötare utan behörighet och barnskötare med särskilt utvecklingsansvar visar uppföljningen i kvalitetsrapporten att detta arbete pågår. Av analysen framgår att det finns skillnader i utbildningsnivån bland personal mellan förskolor, vilket bedöms ha betydelse för likvärdigheten. Främst härleds skillnader till socioekonomiska faktorer där förskoleenheter i socioekonomiskt utsatta områden har en lägre andel förskollärare. Det beskrivs att kommunen kan behöva kompensera dessa förskolor för att nå likvärdig kvalitet i undervisningen, exempelvis via strukturtillägg.

¹¹ Två insatser pågår och en insats har inte genomförts.

Enkätresultat och intervjusvar

Av enkätresultatet framgår att såväl rektorer som pedagogisk personal i hög grad anser att det språkutvecklande arbetet ingår i förskolornas systematiska kvalitetsarbete; 100 procent av rektorerna och 87,2 procent av de pedagoger anser att så är fallet. 10,5 procent av pedagogerna anger att de inte vet om det språkutvecklande arbetet ingår i förskolans systematiska kvalitetsarbete.

Vid intervjuer med representanter från förvaltningsledning framhålls att de anser att den uppföljning och analys som sker på förskolenhetsnivå avseende det språkutvecklande arbetet i stort är tillräcklig. I de fall där uppföljning och analys behöver utvecklas uppges kvalitetscontroller stötta enheterna i arbetet. Vidare uppges att förvaltningen arbetar efter en åtgärdstrappa i förvaltningens avvikelsesystem. Om det framkommer indikatorer i avvikelsesystemet på att uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet inte fungerar vid en förskoleenhet kan förvaltningen snabbt gå in och stötta enheten.

Bedömning

Görs uppföljning och utvärdering av det språkutvecklande arbetet och de personella förutsättningarna som en del i det systematiska kvalitetsarbetet?

Ja.

Bedömningen baseras på att språkutvecklande arbete och personella förutsättningar för detta ingår i strukturen för kvalitetsarbete samt att uppföljning och analys avseende detta dokumenteras.

Uppföljning på politisk nivå

Revisionsfråga 5: Har utbildningsnämnden tagit del av denna uppföljning och utvärdering?

läktagelser

Enligt *Plan för systematiskt kvalitetsarbete*, framtaget av utbildningsförvaltningen 2019-12-10 ska förskoleenheternas systematiska kvalitetsarbete som presenteras i en övergripande kvalitetsrapport för verksamhetsområde förskola. Uppföljning sker enligt planen även av utbildningsnämndens mål i samband med delårsrapport och årsredovisning. Utöver den skriftliga rapporteringen, genomförs så kallade kvalitetsdialoger. Kvalitetsdialoger syftar till att analysera och förstå enhetens resultat samt visa på utvecklings- och stödbehov. I kvalitetsdialogen deltar förskoleenhetens skolledning och representanter för personalen, verksamhetsområdets ledning och enheten för kvalitetsstöd. Efter att verksamhetscheferna har haft sina kvalitetsdialoger med sina respektive enheter följer en dialog mellan verksamhetschefer, förvaltningsdirektör och nämndsordförande. Dialogen syftar till att skapa en samsyn i hela styrkedjan och överbrygga organisatoriska mellanrummen mellan enheterna och de styrande.

Av utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll framgår att nämnden har tagit del av uppföljning och analys med bäring på språkutvecklande arbete (inklusive personella

förutsättningar) vid följande tillfällen under perioden augusti 2021 till och med september 2022:

- 2021-08-31 § 75 - Utbildningsnämnden antar reviderade riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskolan.
- 2022-09-21 § 88 - Kompetensförsörjningsplan 2022-2025 antas.
- 2022-11-16 § 109 - Summering av genomfört kvalitetsseminarium mellan förvaltning och nämnd lämnas av utbildningsdirektör. Temat var språkutvecklande arbetssätt, med fördjupning i olika områden rörande språkutveckling.
- 2022-09-20 § 65 - Utbildningsnämnden behandlar delårsrapport per augusti 2022 och verksamhetsområde förskolas kvalitetsrapport år 2022.
- 2022-09-20 § 67 - Kompetensförsörjningsplan 2023-2026 antas.

Av resultatet från enkätundersökningen riktad till rektorer framgår att 91,7 procent av de svarande anser att de har redovisat underlag om det språkutvecklande arbetet och/eller de personella förutsättningar avseende detta arbete. 8,3 procent anger att de inte redovisat sådant underlag. Av kommentarer till frågeställningen anger rektorer att redovisning skett genom kvalitetsrapporter, skolkonferensdagar, rektorsmöten, kvalitetsdialoger och ekonomiska analyser. Vidare visar enkätresultatet att 83,3 procent av rektorerna anser att förvaltning/nämnd har en tillräckligt samlad bild av det språkutvecklande arbetet och de personella förutsättningarna i förskolan.

Bedömning

Har utbildningsnämnden tagit del av denna uppföljning och utvärdering?

Ja.

Bedömningen baseras på att utbildningsnämnden har tagit del av uppföljning och analys i enlighet med planen/strukturen för kvalitetsarbete samt att enkätresultatet tydligt indikerar att huvudmannen har en samlad bild av det språkutvecklande arbetet i förskolan. Att nämnden tar del av uppföljning och utvärdering är en förutsättning för att kunna vidta adekvata åtgärder, vilket behandlas i revisionsfråga 6.

Vidtagna åtgärder

Revisionsfråga 6: Tillser utbildningsnämnden att adekvata åtgärder vidtas om brister identifieras i det systematiska kvalitetsarbetet?

lakttagelser

I utbildningsnämndens kompetensförsörjningsplan för perioden 2023-2025 framgår följande åtgärder för att höja behörigheten bland medarbetare inom förskolan:

- fortsatt arbeta med språkhöjande insatser till medarbetare i samarbete med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.
- fortsatt genomföra språktest vid nyanställning i förskolan.
- erbjuda barnskötare att studera till förskollärare som finansieras via kommunens kompetensfond.

- erbjuda uppdragsutbildning till barnskötare utan yrkesutbildning. Förvaltningen har ett samarbete med Skyttbrinks gymnasium.
- verka för att andelen assistenter utan yrkesutbildning på sikt minskar.
- öka andelen förskollärare i enheter med låg behörighet och i socioekonomiskt utmanande områden. Detta ska ske genom att beskriva åtgärder i enheternas arbetsplaner, vid uppkomna vakanta tjänster rekrytera förskollärare samt ev ställa om i verksamheterna för att frigöra tjänster för rekrytering av förskollärare.
- utreda om införande av rollen förstelärare för förskollärare inom förskolan kan bidra till kompetens- och karriärutveckling, ökat kollegialt lärande, kvalitetsutveckling och ökad likvärdighet inom förskolan.

Av verksamhetsområde förskolas (VOF) och förskoleenheternas kvalitetsrapporter för år 2022 framgår dessutom att det pågår arbete med:

- kompetensutveckling i språkutvecklande arbetssätt till pedagogisk personal
- språkutvecklande arbetssätt för 3-5 åringar utifrån de direktiv som angetts för "statsbidrag bättre språk".
- implementering av lager-ord vid förskolorna som underlag i det språkutvecklande arbetet.
- revidering av "riktlinjer för flerspråkighet i förskolan".

Vi noterar att insatsen att "ge rektorerna i förskolan återkoppling på den analys av förskoleklasskartläggningen som genomförs i grundskolan avseende barnens språkkunskaper" ej har genomförts. Orsaken är enligt VOF:s kvalitetsrapport att det funnits vakanta tjänster på kvalitetsstöd.

Vidare noteras i verksamhetsområde förskola kvalitetsrapport för år 2022 att förvaltningen uppmärksammar att elevers kunskaper i svenska varierar i förskoleklass. Det är även en betydligt högre andel barn från områden med socioekonomiska utmaningar som visar indikation på att de inte når de kunskapskrav som ställs i svenska i årskurs 1 och 3. Vi har för granskningen varit i kontakt med representant från förvaltningen avseende nyanländas lärande. En aspekt som lyfts vid intervju är att förvaltningen behöver arbeta med att fånga upp barn som inte går i förskola och lotsa dessa barn/familjer dit. Förvaltningen kan genom de kartläggningar som genomförs i förskoleklass se att elever som har gått i förskola generellt har högre kunskaper i språket än de barn som inte gått i förskola.

Utbildningsnämnden har behandlat rapport om nyanlända barns och elevers lärande. Nämnden beslutade bland annat att utifrån iakttagelser i rapporten ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett underlag med inriktningen att utöka verksamheten avseende nyanlända barnfamiljer. Enligt rapporten avser det att i ett tidigt skede komma i kontakt med familjer med barn i förskoleåldern. Uppdraget ska enligt protokollet återrapporteras till nämnden under 2022.

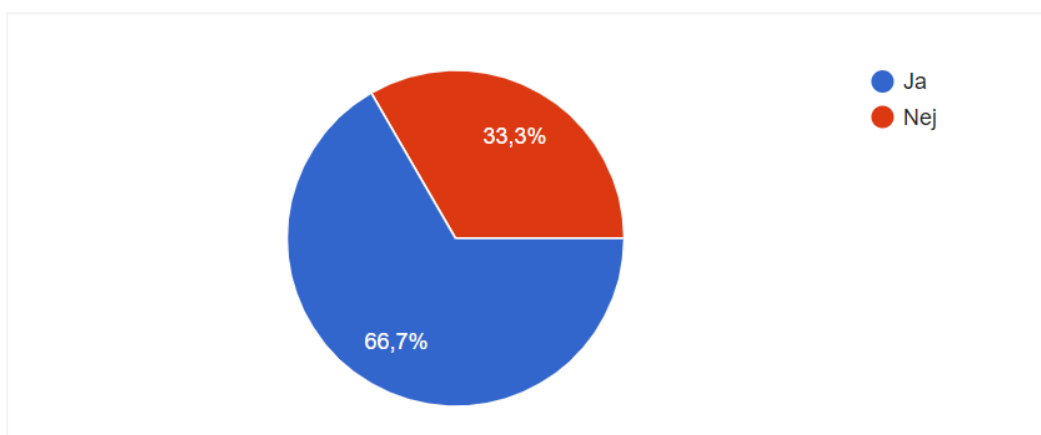
Vid granskning av utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll år 2022 kan ses att nämnden har behandlat kvalitetsrapport, kompetensförsörjningsplan samt rapport om

nyanländas barns och elevers lärande¹² där åtgärder i olika utsträckning anges. Därutöver har nämnden inte specifikt fattat några beslut om åtgärder under året.

Av resultatet från enkätundersökningen riktad till rektorer framgår att 91,7 procent av de svarande anser att nämnd eller förvaltning har fattat beslut om åtgärder för att stärka det språkutvecklande arbetet i förskolan och personalens kompetens. I fritextsvar nämns bland annat att rektor har erbjudits föreläsning om språkutvecklande metoder samt att kommunen infört obligatoriska språktest vid anställning av personal.

Vad gäller fortsatt behov av åtgärder noterar vi från enkätresultatet att 66,7 procent av de rektorer som svarade på enkätundersökningen anser att det finns ett behov av ytterligare åtgärder från huvudmannens sida avseende det språkutvecklande arbetet i förskolan.

Diagram 4. Enkät till rektorer: Anser du att det finns behov av (ytterligare/andra) åtgärder/insatser från huvudmannens sida avseende det språkutvecklande arbetet i förskolan?

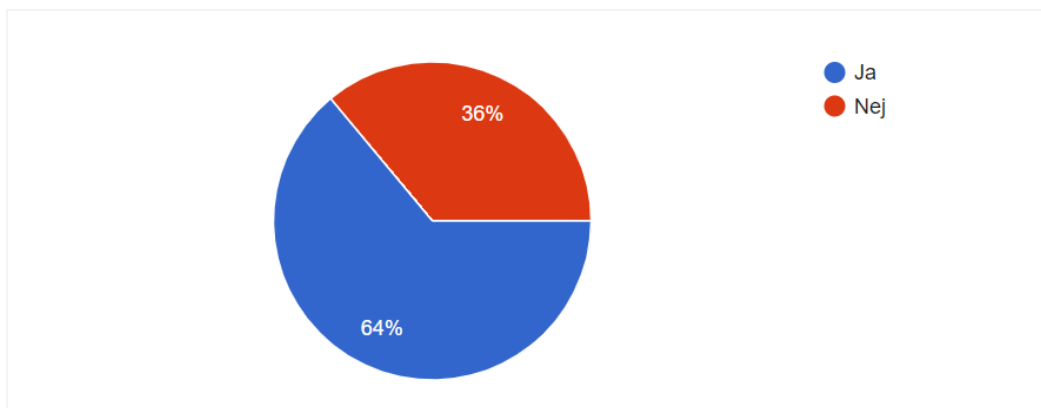

Tydligare förväntningar på pedagoger, kompetenshöjande insatser samt ett ökat stöd från logopedier är åtgärder som nämns i fritextsvaren i enkätundersökningen.

Av resultatet från enkätundersökningen riktad till pedagogisk personal kan liknande uppfattningar ses vad gäller genomförda åtgärder och behov av ytterligare åtgärder. 87,2 procent av de svarande anser att det har genomförts åtgärder vid den egna förskolan för att stärka det språkutvecklande arbetet. Vidare anser 64 procent av de svarande att det finns ytterligare behov av åtgärder. Sammantaget lyfts även här personalens kompetens som ett utvecklingsområde.

¹² 2022-06-14 §53.

Diagram 5. Enkät till pedagogisk personal: Anser du att det finns behov av ytterligare/andra åtgärder/insatser avseende det språkutvecklande arbetet på din förskola?

Vid intervjuer med förvaltningsledning och rektorer ges en samstämmig bild att det behövs fler förskollärare inom förskolan för att säkerställa en undervisning av god kvalitet. En annan åtgärd som beskrivs vara betydande för att kunna bedriva ett språkutvecklande arbete är att anställda barnskötare/assistenter har utbildning. Botkyrka kommun erbjuder i tid för granskningen barnskötareutbildning på gymnasial nivå. Som nämnts i föregående avsnitt visar uppföljning att det är ett pågående arbete.

Bedömning

Tillser utbildningsnämnden att adekvata åtgärder vidtas om brister identifieras i det systematiska kvalitetsarbetet?

Delvis.

Bedömningen baseras på att nämnd och förvaltning har vidtagit åtgärder som syftar till att utveckla kvaliteten och förutsättningarna för det språkutvecklande arbetet utifrån de brister som har identifierats. Bedömningen baseras även på att dessa åtgärder inte upplevs vara tillräckliga i relation till de utmaningar som finns i verksamheten utifrån de personella förutsättningarna. Det finns därmed fortsättningsvis stora utmaningar avseende personella resurser för att kunna bedriva ett språkutvecklande arbete i enlighet med de nationella styrdokument, däribland pedagogernas kunskaper i det svenska språket (revisionsfråga 3).

Utbildningsnämndens tillsyn av fristående förskolor

Revisionsfråga 7: Ingår barns språkutveckling och personella förutsättningar för detta i nämndens tillsyn av de fristående förskolorna?

Iakttagelser

Utbildningsnämnden har 2019-07-01 antagit *Riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg*. Riktlinjerna fastställer att kommunen genomför regelbunden tillsyn var tredje år. Den regelbundna tillsynen av förskolan innehåller enligt riktlinjen sex punkter: 1) kontaktuppgifter och krav på huvudman, 2) utbildning mot de nationella

målen, 3) kvalitet i utbildningen, 4) barngruppen storlek och sammanställning, 5) lokaler, rutiner och säkerhet samt 6) medborgarservice. Inte någon av ovanstående punkter omfattar barns språkutveckling eller personella förutsättningar för detta.

Tillsyn kan även ske på förekommen anledning, så kallad riktad tillsyn, om det inkommit signaler om att något inte står rätt till i en verksamhet. Sådan tillsyn kan behandla en specifik fråga/område och behöver inte omfatta hela verksamheten. Vi har för granskningen tagit del av uppföljning av två tillsynsärenden inom ramen för förvaltningens regelbundna tillsyn, genomförda under år 2021. Vi noterar av tillsynsrapporterna att det inte uppmärksammas några brister som föranleder åtgärder för ovanstående punkter. Tillsynsrapporterna är kortfattade och innehåller inte någon beskrivning/analys av vad kommunens bedömningar grundat sig på. Det framgår inte heller något i uppföljningen som påvisar att barns språkutveckling och personella förutsättningar för detta ingår.

Utöver regelbunden och riktad tillsyn genomförs en så kallad årlig kvalitetsdeklaration, som ett komplement till den regelbundna tillsynen. Kvalitetsdeklarationen ska enligt riktlinjen för tillsyn utgå från samma innehåll som den regelbundna tillsynen, men vara mer kortfattad och inbegriper inte besök hos verksamheten.

Av intervju med representant från förvaltningen uppges att den regelbundna tillsyn som i tid för granskningen skett inte har omfattat barns språkutveckling eller personella förutsättningar för detta. Dock noterar vi att antal förskollärare av totala arbetsgruppen följs upp i tillsynen.

Vid granskning av utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll framgår att nämnden 2022-02-01 § 8 behandlat rapport om tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Nämnden beslutade att lägga rapporten till handlingarna.

Bedömning

Ingår barns språkutveckling och personella förutsättningar för detta i nämndens tillsyn av de fristående förskolorna?

Nej.

Bedömningen baseras på att arbetet med språkutveckling och/eller personella förutsättningar för detta arbete inte ingår i tillsynen av fristående förskolor, vilket vi bedömer vara en brist. Tillsynsrapporterna är kortfattade och innehåller inte någon beskrivning/analys av vad kommunens bedömningar grundat sig på. Vi ser positivt på att den regelbundna tillsynen omfattar punkter som skulle kunna utvecklas till att inkludera det språkutvecklande arbetet.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning avseende styrning och utveckling av förskolan. Granskningens syfte har varit att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig styrning och utveckling av förskolan avseende barnens språkutveckling i ett likvärdighetsperspektiv.

Av granskningen framgår att det finns en tydlig ambition inom området, samtidigt som det finns betydande utmaningar i verksamheten, i synnerhet vad gäller personella förutsättningar för att bedriva ett språkutvecklande arbete i förskolan. Granskningen visar att det finns en styrning i form av mål, styrande och stödjande dokument samt en strukturerad uppföljning inom området. Nämnden vidtar åtgärder, men vi noterar att insatserna inte upplevs vara tillräckliga i relation till de utmaningar som finns i verksamheten utifrån de personella förutsättningarna.

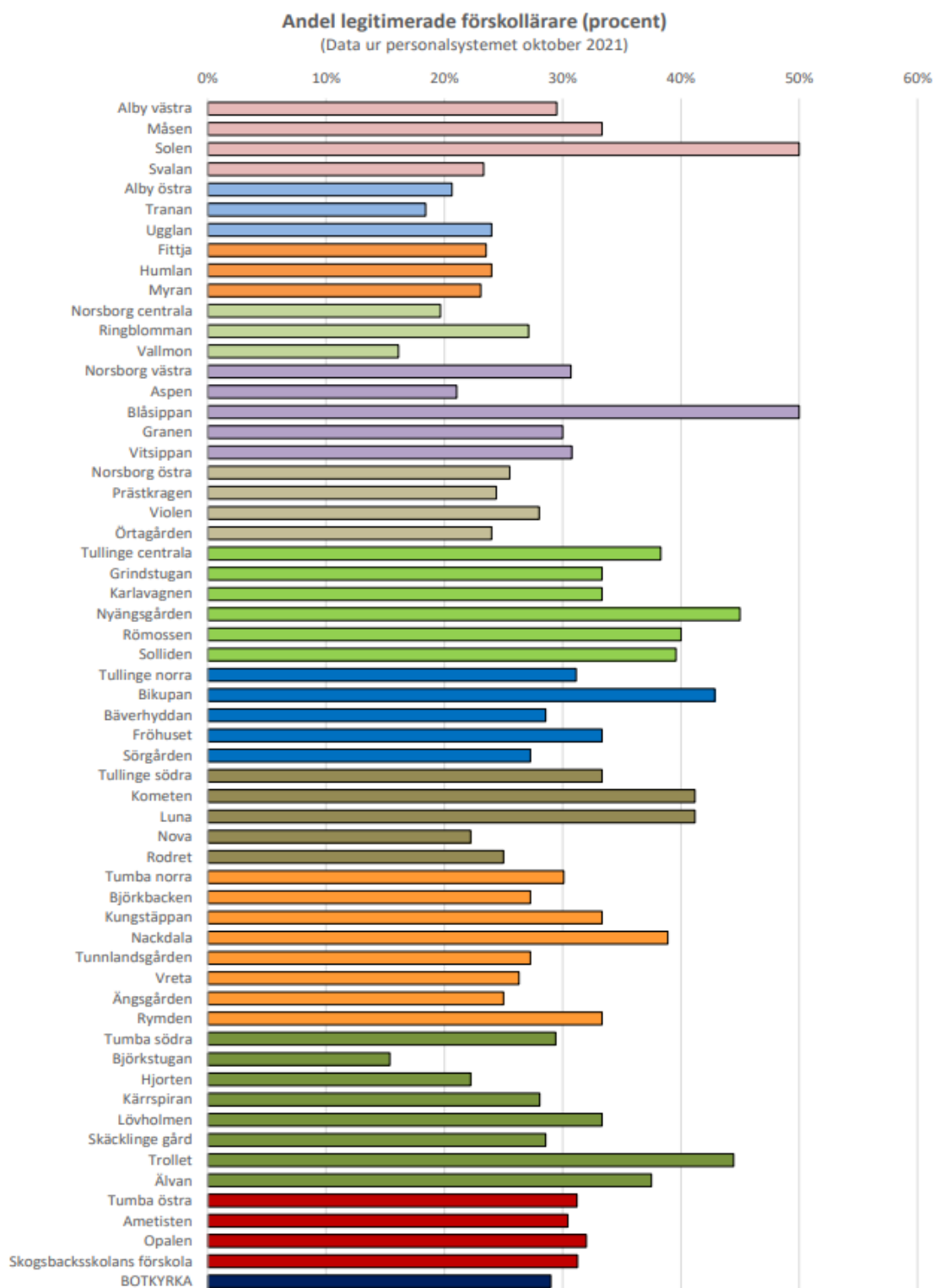
Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi utbildningsnämnden att

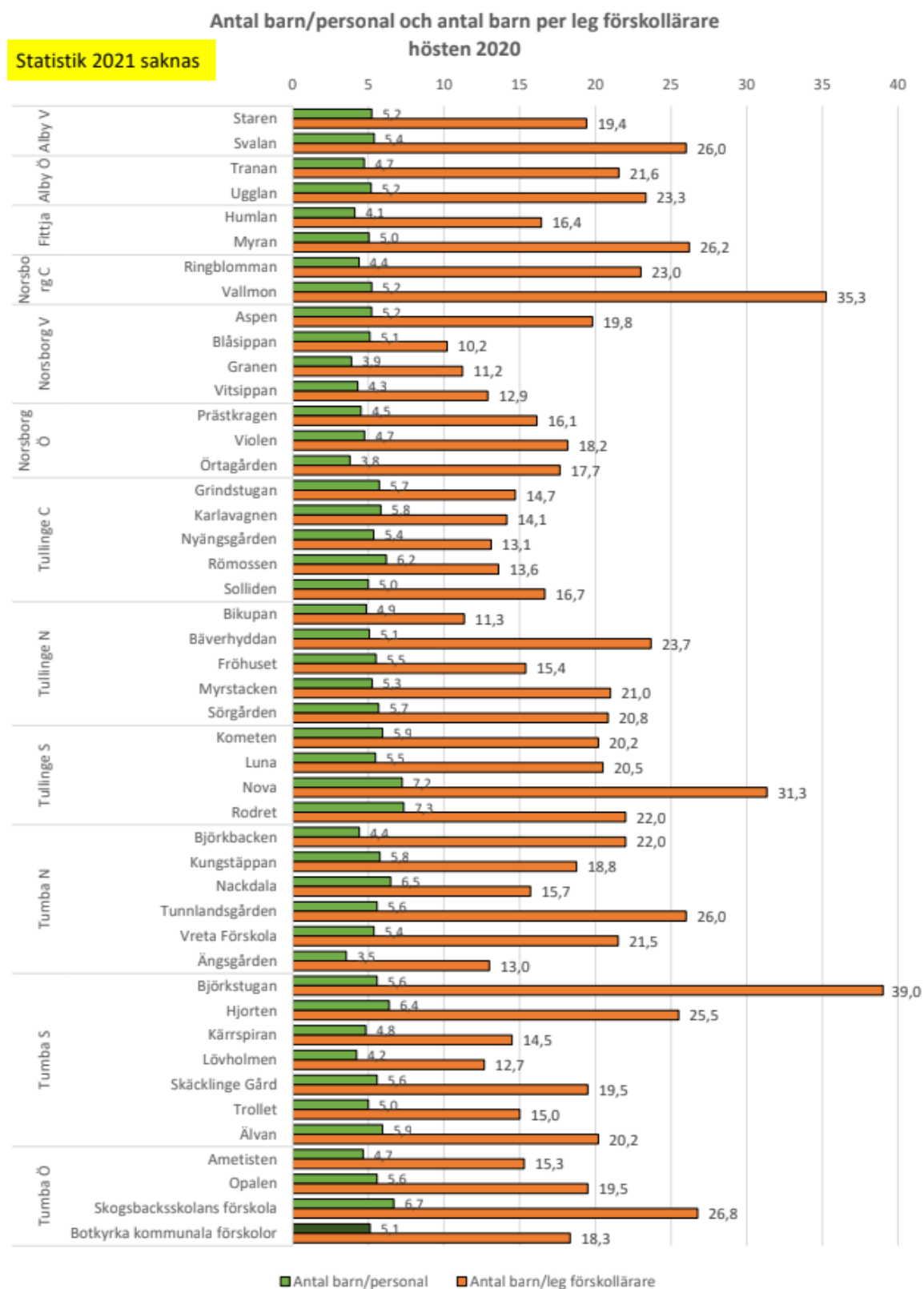
- säkerställa att styrningen avseende personella förutsättningar för språkutvecklande arbete i förskolan tydliggörs. Efter genomförd granskning framstår tillgången till personal med språklig kompetens respektive kompetens i språkutvecklande arbetssätt vara den största utmaningen i verksamheten.
- säkerställa att åtgärder fortsatt vidtas avseende de utvecklingsområden som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel en likvärdig tillgång till behörig/utbildad personal.
- överväga att inkludera uppföljning av språkutvecklande arbete i tillsyn av fristående förskolor.

Bilaga. Personalstatistik 2021

Diagrammet nedan beskriver andel legitimerade förskollärare per förskoleenhet i Botkyrka kommun år 2021.

Diagrammet nedan visar på personaltäthet (antal barn per förskollärare) på enhetsnivå. Botkyrka kommun år 2020.

7 november 2022

Rebecka Hansson

Jenny Nordqvist

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av antagen projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00601

2023-02-07

Kod: 1.1.3.1

Revisionsvar - Styrning och utveckling av förskolan med fokus på språkutveckling

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderas utbildningsnämnden att:

1. Säkerställa att styrningen avseende personella förutsättningar för språkutvecklande arbete i förskolan tydliggörs. Efter genomförd granskning framstår tillgången till personal med språklig kompetens respektive kompetens i språkutvecklande arbetssätt vara den största utmaningen i verksamheten.
2. Säkerställa att åtgärder fortsatt vidtas avseende de utvecklingsområden som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel en likvärdig tillgång till behörig/utbildad personal.
3. Överväga att inkludera uppföljning av språkutvecklande arbete i tillsyn av fristående förskolor.

Revisionsvar

Utbildningsnämnden instämmer i att det är problematiskt att det finns brister i likvärdigheten mellan förskolor när det gäller förutsättningar för det språkutvecklande arbetet. Precis som revisorerna konstaterar har utbildningsnämnden redan vidtagit en rad åtgärder för att förbättra förutsättningarna. Det kan dock konstateras att arbete kvarstår för att komma till rätta med problematiken.

Förvaltningens ledningsgrupp har tagit del av revisionsrapporten och återkopplingen från revisorerna kommer att bli en del av förvaltningens utvecklingsarbete som pågår gemensamt med rektorerna.

För att bättre svara upp mot rekommendationerna kommer åtgärder att vidtas i enlighet med följande.

Rekommendation 1 - personella resurser

Efter genomförd granskning konstaterar revisorerna att tillgången till personal med språklig kompetens respektive kompetens i språkutvecklande arbetssätt förefaller vara den största utmaningen i verksamheten.

Utbildningsnämnden fattade den 29 november 2022 beslut om nya riktlinjer för språkutvecklande arbete i förskolan.

Syftet med riktlinjerna är att konkretisera det språkutvecklande arbete som ska ske i Botkyrkas kommunala förskolor. Riktlinjerna ska stötta ledningsteam och förskolepersonal i att utveckla ett språkutvecklande förhållningssätt och en språklig medvetenhet som genomsyrar förskolans verksamhet. I riktlinjerna tydliggörs olika ansvarsnivåer och förväntningar på personal i förskolan.

Riktlinjerna kommer att implementeras under våren 2023 både genom centrala insatser och på respektive förskoleenhet. Förvaltningen kommer bland annat att hålla seminarier och workshops för rektorer, biträdande rektorer, förskollärare och barnskötare samt verksamhetsstöd. Dessa utbildningsinsatser kompletteras med två digitala föreläsningar med inriktning på språkutvecklande arbetssätt.

Vid nyanställningar inom förskolan genomförs ett språktest. Utbildningsnämnden erbjuder dessutom en språkutbildning för befintlig personal i förskolan i samarbete med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. För att ytterligare stärka den språkliga kompetensen kommer förvaltningen att vara än mer tydlig med att den personal som inte bedöms vara tillräckligt bra i svenska ska gå språkutbildningen. Det pågår också en diskussion om vilka åtgärder huvudmannen kan vidta för att personal som gått utbildningen ska vidareutvecklas i svenska språket.

Förvaltningen ser över möjligheterna att inrätta förskollärartjänster med särskilt utvecklingsuppdrag. Tjänsterna bör ha inriktning språkutveckling med placering på de förskolor med störst utmaningar, vilket bedöms bidra till att stärka kompetensen i språkutvecklande arbetssätt och förbättra likvärdigheten.

Förvaltningen ser även över former för kompetensutveckling för barnskötare samt att stärka förskollärares roll och ansvar med fokus på att leda undervisning.

Verksamhetsområde förskola kommer att ingå i forsknings- och utvecklingsprogrammet Språkutvecklande förskola under 2023-2025. Under våren kommer bland annat en nulägesanalys för det språkutvecklande arbetet att göras.

Rekommendation 2 - utvecklingsområden inom det systematiska kvalitetsarbetet

Revisorerna rekommenderar att nämnden säkerställer att åtgärder fortsatt vidtas avseende de utvecklingsområden som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel en likvärdig tillgång till

behörig/utbildad personal.

I mål och budget 2022 med flerårsplan 2023-2025 finns ett nytt mått för utbildningsnämndens mål om att alla barn och elever ska möta en språk- och kunskapsutvecklande undervisning. Måttet är att verksamheten vid Botkyrkas kommunala förskolor är likvärdig utifrån SKR:s nationella indikatorer. De nationella indikatorerna omfattar personaltäthet, andel legitimerade förskollärare, förskollärartäthet, andel utbildade barnskötare samt gruppstorlek.

Det nya måttet medför att utbildningsnämndens förutsättningar att följa tillgången till behörig/utbildad personal samt vidta åtgärder för att stärka likvärdigheten förbättras.

Rekommendation 3 - Tillsyn av fristående förskolor

Revisorerna rekommenderar att nämnden överväger att inkludera uppföljning av språkutvecklande arbete i tillsyn av fristående förskolor.

Tillsyn av fristående förskolor utgår från de riktlinjer nämnden beslutade om 2019. Fokus för tillsynen är faktorer som har betydelse för en god omsorg och lärandemiljö. Tillsynen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i verksamheten. I stället görs en bedömning i vilken utsträckning verksamheten, vid aktuellt tillfälle och inom granskade områden, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet.

I de områden som granskas ingår personalens utbildning, organisation av barngrupp och personal samt barns utveckling och lärande. I dessa områden är det språkutvecklande arbetet en del.

Utbildningsnämnden kommer att se över riktlinjerna för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg för att bland annat tydliggöra att språkutveckling är ett område som granskas.

Avveckling förskolan Skäcklinge gård

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att förskolan Skäcklinge gård avvecklas i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Utbildningsnämnden beslutar att avvecklingen sker hösten 2023.

Sammanfattning

Förskolan Skäcklinge gårds lokaler finns i bottenvåningen på en bostadsrättsförening och är inte ändamålsenliga för att bedriva förskola. Utemiljön är begränsad och delas med bostadsrättsföreningen vilket innebär att det krävs extra bemanning för att kunna erbjuda en säker utevistelse i närområdet. Söktrycket till förskolan Skäcklinge gård är lägre än till flera andra förskolor i kommunen.

Som ett led i att erbjuda attraktiva förskolor i alla stadsdelar och att effektivisera lokalutnyttjandet föreslår förvaltningen att förskolan Skäcklinge gård avvecklas.

Referens

Charlotta Ohlsson
charlotta.ohlsson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Avveckling förskolan Skäcklinge gård

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att förskolan Skäcklinge gård avvecklas i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Utbildningsnämnden beslutar att avvecklingen sker hösten 2023.

Sammanfattning

Förskolan Skäcklinge gårds lokaler finns i bottenvåningen på en bostadsrättsförening och är inte ändamålsenliga för att bedriva förskola. Utemiljön är begränsad och delas med bostadsrättsföreningen vilket innebär att det krävs extra bemanning för att kunna erbjuda en säker utevistelse i närområdet. Söktrycket till förskolan Skäcklinge gård är lägre än till flera andra förskolor i kommunen.

Som ett led i att erbjuda attraktiva förskolor i alla stadsdelar och att effektivisera lokalutnyttjandet föreslår förvaltningen att förskolan Skäcklinge gård avvecklas.

Ärendet

Kommunfullmäktige har ett utvecklingsmål i mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026 som anger att det ska finnas attraktiva skolor och förskolor i alla stadsdelar (mål 1:3).

Utbildningsnämnden strävar efter den målsättningen genom en översyn av skolstrukturen i Botkyrka. Som ett första steg i det utvecklingsarbetet fattade utbildningsnämnden 2020 beslut om styrande principer för skolstrukturen i Botkyrka (§ 4 UN 2020-02-18, UF/2020:17). Alla Botkyrkas förskolor och skolor ska enligt de styrande principerna vara rustade för att ge barn och elever en god undervisning och möjlighet att lyckas i livet.

Som en del av översynen av skolstrukturen håller utbildningsförvaltningen bland annat på att se över förskolorna i Tumba.

I stadsdelen Tumba finns följande kommunala förskolor:

- Ametisten
- Björkbacken
- Björkstugan
- Diamanten
- Hjorten
- Kungstäppan
- Kärrspiran
- Lövholmen
- Nackdala
- Opalen
- *Skäcklinge gård*
- Skogsbackskolans förskola
- *Trollet*
- Tunnländsgården
- Vreta
- Älvan
- Ängsgården

Verksamheterna ovan bedrivs i kommunens egna lokaler förutom de inhyrda förskolorna Skäcklinge gård och Trollet.

Tumba är en av de stadsdelar som har flest förskolor. Förvaltningen följer löpande befolkningsutvecklingen och justerar utbud av förskole- och skolplatser utifrån efterfrågan.

Avveckling av förskolan Skäcklinge gård

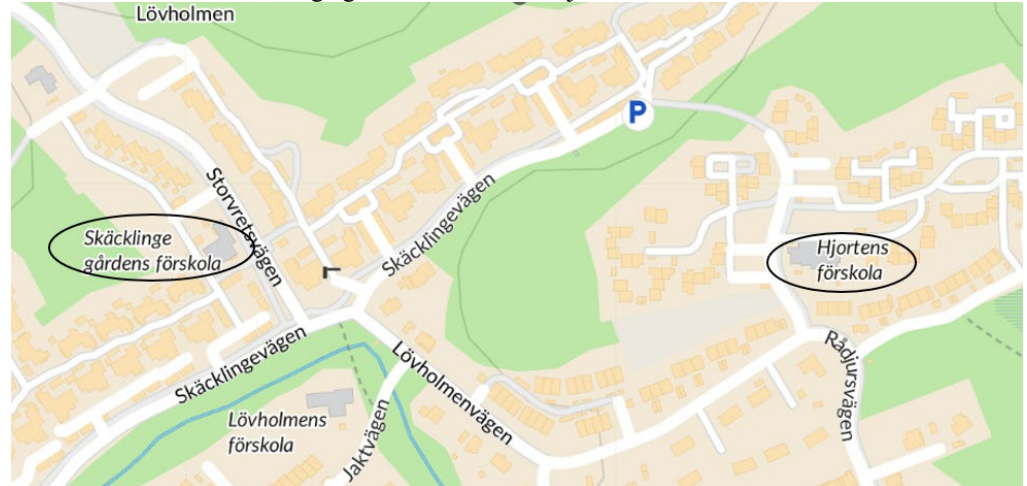
Förskolan Skäcklinge gårds lokaler finns i bottenvåningen på en bostadsrättsförening och är inte ändamålsenliga för att bedriva förskola. Utemiljön är begränsad och delas med bostadsrättsföreningen vilket innebär att det krävs extra bemanning för att kunna erbjuda en säker utevistelse i närområdet. Söktrycket till förskolan Skäcklinge gård är lägre än till flera andra förskolor i kommunen. Som ett led i att erbjuda attraktiva förskolor i alla stadsdelar och att effektivisera lokalutnyttjandet föreslår förvaltningen att förskolan Skäcklinge gård avvecklas.

Förskolan Skäcklinge gård har plats för 44 barn och bedrivs i en inhyrd lokal. På förskolan Skäcklinge gård går idag 35 barn, varav cirka 10 kommer att börja förskoleklass hösten 2023. De kvarvarande 25 barnen kommer i första hand att erbjudas plats på förskolan Hjorten. Vårdnadshavare som önskar placering på en annan förskola har möjlighet att ansöka om detta.

Förskolan Hjorten ligger knappt 0,5 km från förskolan Skäcklinge gård.

Karta 1. Förskolan Skäcklinge gård och förskolan Hjorten

Arbetsätt vid förändringar

Det är viktigt att flytten till nya förskolelokaler blir så bra som möjligt för barnen. Förvaltningen har under de senaste åren byggt flera nya förskolor och skolor och har erfarenhet av att genomföra flytt av verksamheter. Dessa erfarenheter kommer att underlätta arbetet med kommande flytt av förskolan. Viktiga faktorer inför förändringarna är bland annat en positiv och tydlig ledning, bra dialog med vårdnadshavare och personal samt lyhördhet för barns och elevers behov.

Dialog med vårdnadshavare

För att säkerställa en bra övergång mellan förskolorna hade ledning på Skäcklinge gård ett samråd med vårdnadshavare den 18 januari 2023. Vårdnadshavarna har även fått skriftlig information om avvecklingen via V-klass.

Barnkonsekvensanalyser

Förvaltningen har gjort en barnkonsekvensanalys för avvecklingsbeslutet. Barnkonsekvensanalysen finns som bilaga till ärendet. Analysen visar att fördelarna med förändringen medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn som berörs. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med förslaget.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

I tabellen nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av avveckling av förskolan Skäcklinge gård. Totalt ger avvecklingen en effektivisering

motsvarande 347 000 kronor 2023 (delårseffekt). Enligt regelverket för lokalbanken ges inte möjlighet till hyresjustering förrän kvartal 4 år 2024 då avtalet löper fram till den 30 september 2024. För 2024 blir den positiva resultateffekten 1 228 000 kronor (delårseffekt) och för 2025 och framåt 1 863 000 kronor (helårseffekt). Samtliga poster förutom återställning av lokal är löpande kostnader. Återställning av lokal är en engångskostnad som faller ut 2023.

Om kommunen hittar ny hyresgäst till lokalen tidigare kommer hyreseffektiviseringen att bli större. Hur stor effektiviseringen i så fall blir beror på när eventuell ny hyresgäst kan tillträda. Beräkningarna nedan tar inte hänsyn till eventuell ny hyresgäst.

Tabell 1. Ekonomiska konsekvenser av avveckling av förskolan Skäcklinge gård, tkr.

Kostnadspost	2023	2024	2025
Hyra	0	215	850
Mattransporter	47	113	113
Personalkostnader	450	900	900
Återställning av lokal	-150	0	0
Total effektivisering	347	1 228	1 863

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karl-Henrik Lindström
Tf. Lokalchef

Bilagor

Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Skäcklinge gård

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00604

2023-02-07

Kod: 1.1.3.1

Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Skäcklinge gård

Bakgrund

Kommunfullmäktige har ett utvecklingsmål i mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026 som anger att det ska finnas attraktiva skolor och förskolor i alla stadsdelar (mål 1:3).

Utbildningsnämnden strävar efter den målsättningen genom en översyn av skolstrukturen i Botkyrka. Som en del i översynen av förskolor i Tumba föreslås att förskolan Skäcklinge gård avvecklas.

Förskolan Skäcklinge gård ingår i Tumba södra förskoleenhet och har kapacitet för 44 barn. Förskolan Skäcklinge gårds lokaler finns i bottenvåningen på en bostadsrättsförening och är inte ändamålsenliga för att bedriva förskola. Utemiljön är begränsad och delas med bostadsrättsföreningen. De barn som idag går i förskolan Skäcklinge gård kommer i första hand att erbjudas plats på förskolan Hjorten.

Beslutet om avveckling av förskolan Skäcklinge gård och barnkonsekvensanalysen rör de barn som är inskrivna i förskolan fram till och med augusti 2023.

Lagstiftning

Enligt **1 kap. 9 § skollagen (2010:800)** ska utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Enligt **1 kap. 4 § skollagen (2010:800)** ska i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Barnkonventionens grundprinciper:

- artikel 2, alla barn samma rättigheter och inget barn får diskrimineras
- artikel 3, barnets bästa beaktas
- artikel 6, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling
- artikel 12, barnets rätt att uttrycka sin åsikt

Enligt artikel 28 har barnet rätt till utbildning med lika möjligheter. Enligt artikel 29 ska barnets utbildning bland annat syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter.

Enligt **11 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)** ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Forskning

De mest betydelsefulla faktorerna för barns trygghet i förskolan är personalens kompetens och förhållningssätt.¹ Pedagogiska relationer av hög kvalitet är en avgörande del i förskolans trygghetsskapande arbetet.

Forskning visar att pedagogiska relationer av hög kvalitet uppstår när förskolepersonal möter barnen på ett socialt, kognitivt och emotionellt plan.² Barnen ska möta förskolepersonal som förstår och bekräftar deras känslor och intressen. Personalen ska ge barnen uppmärksamhet och vara lyhörda för deras behov.³

Forskning visar att förskolan har positiva effekter för barns lärande och språkliga utveckling. De positiva effekterna förutsätter dock att verksamheten är av hög kvalitet. Stora kvalitetsskillnader mellan förskolor riskerar att förstärka skillnader i barns förutsättningar, i stället för att minska dem. Forskning visar att förskolepersonalens pedagogiska kompetens är avgörande för kvaliteten i förskolan och därmed för barnens utveckling och lärande.⁴

Konsekvenser

Flytten till nya förskolelokaler kommer att innebära en positiv utveckling för barnen på förskolan Skäcklinge gård. Det kommer att medföra bättre lärmiljöer vilket kan gynna barnens kunskapsutveckling.

Det är viktigt att flytten till nya förskolelokaler blir så bra som möjligt för barnen. Förvaltningen har under de senaste åren omfattande erfarenhet av att genomföra flytt av verksamheter. Dessa erfarenheter kommer att underlätta arbetet med den kommande flytten av förskolan Skäcklinge gård.

¹ Skolinspektionen 2016

² Vetenskapsrådet 2015

³ Skolinspektionen 2016

⁴ SOU 2020:67

Personalen i förskolan kommer på olika sätt att förbereda barnen inför flytten för att stärka anknytningen till den nya förskolan. Det kan ske till exempel genom sagor, lekar och att besöka den nya förskolan.

Förändringar kan orsaka oro och stress hos såväl personal som vårdnadshavare vilket i sin tur kan påverka barnen. Detta brukar främst ske inför en förändring snarare än när förändringen väl är genomförd. Dialogen med vårdnadshavare och personal är särskilt viktig för att skapa lugn och förutsägbarhet för barnen.

Barngrupper kommer att bibehållas så långt det är möjligt och bedöms bidra till barnens trygghet i den nya förskolan. Det är viktigt att barnen involveras i förändringen och att personalen är lyhörda för deras behov.

Avståndet mellan förskolorna är knappt 0,5 kilometer. Det innebär att familjerna även fortsättningsvis kommer att ha tillgång till en förskola i närområdet.

Barnens perspektiv

Barnens perspektiv har inhämtats via deras vårdnadshavare. I mitten av januari 2023 hölls ett samråd med vårdnadshavare till barn på förskolan Skäcklinge gård. I samband med samrådet fick vårdnadshavare även skriftlig information om den planerade flytten till de nya förskolelokalerna. Utöver samrådstillfället gavs vårdnadshavarna möjlighet att inkomma med synpunkter skriftligen, inga synpunkter har inkommit.

Vid samrådet deltog rektor, biträdande rektor och flera av förskolans pedagoger. Det kom 18 vårdnadshavare och på mötet lyftes ett antal synpunkter:

- Det sågs som positivt att barn och pedagoger kunde flytta tillsammans, tryggheten består i att få ha kvar sina pedagoger.
- Vid jämförelse med andra förskolor, som tex under sammanslagningar under jul och sommar, har det upplevts som att de förskolorna erbjuder andra möjligheter än vad Skäcklinge gård gör.
- Det är problematiskt att dela förskolegård och att den är så begränsad, positivt med en annan utemiljö.
- Avstånd till förskolan spelar roll. Det blir en omställning för familjer som bor nära Skäcklinge gård.
- Det är viktigt att pedagogerna har en positiv inställning, är de nöjda och mår bra blir det bra för barnen.
- Skäcklinge gård är en liten förskola, det upplevs som positivt att flytten i första hand sker till en annan liten förskola.
- Det är viktigt att se till att övergången för personalgruppen blir bra.
- Det upplevs som tråkigt att Skäcklinge gård avvecklas men skälen känns ändå väl motiverade.

Sammantagen bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att avvecklingen kommer att ge barn bättre lärmiljöer samt stärka likvärdigheten. Framför allt utemiljön kommer att bli bättre.

Förändringarna avseende förskolan Skäcklinge gård är en liten del i en större översyn av förskolor i stadsdelen. De fördelar som följer av avvecklingen överväger de nackdelar som eventuellt kan upplevas av vissa barn. Fördelarna med förändringen medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn som påverkas av förändringen. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med förslaget.

Synpunkterna från vårdnadshavare kommer att beaktas i möjligaste mån.

Referenser

Skolinspektionen. (2016). Trygghet och lärande för barn under tre år - en ögonblicksbild av förskolans vardag.

SOU 2020:67. *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

Vetenskapsrådet. (2015). En likvärdig förskola för alla barn - innebörder och indikatorer.

Information inför avveckling av förskolan Ringblomman

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden beslutade i mars 2022 att förskolan Ringblomman ska avvecklas och att avvecklingen planeras till 2023 (§ 17, UN 2022-03-08).

När nämnden fattade beslutet var planen att de barn som går i förskolan Ringblomman skulle flytta till den nya förskolan Anemonen när den är färdigställd. Sedan mars 2022 har förutsättningarna avseende lokaler förändrats. De barn som idag går på förskolan Ringblomman kommer att erbjudas plats på förskolan Vallmon från och med hösten 2023.

Referens

Charlotta Ohlsson
charlotta.ohlsson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Information inför avveckling av förskolan Ringblomman

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden beslutade i mars 2022 att förskolan Ringblomman ska avvecklas och att avvecklingen planeras till 2023 (§ 17, UN 2022-03-08).

När nämnden fattade beslutet var planen att de barn som går i förskolan Ringblomman skulle flytta till den nya förskolan Anemonen när den är färdigställd. Sedan mars 2022 har förutsättningarna avseende lokaler förändrats. De barn som idag går på förskolan Ringblomman kommer att erbjudas plats på förskolan Vallmon från och med hösten 2023.

Ärendet

Utbildningsnämnden beslutade i mars 2022 att förskolan Ringblomman ska avvecklas och att avvecklingen planeras till 2023 då den nya förskolan Anemonen skulle vara färdigställd (§ 17, UN 2022-03-08). Förskolan Ringblomman bedrivs i en inhyrd paviljong och används som evakueringslösning under byggtiden för de nya förskolorna i Hallunda/Norsborg.

När nämnden fattade beslutet var planen att de barn som går i förskolan Ringblomman skulle flytta till den nya förskolan Anemonen. Sedan mars 2022 har förutsättningarna avseende lokaler förändrats. Nybyggnationen av förskolan Anemonen har blivit försenad och kommer att vara färdig först våren 2024.

Hösten 2023 beräknas det vara cirka 30 inskrivna barn i förskolan Ringblomman som har plats för 200 barn. Förskolan Vallmon som har plats

för 180 barn har cirka 150 barn inskrivna, varav cirka 40 barn kommer att börja förskoleklass hösten 2023. Det innebär att samtliga barn som går på förskolan Ringblomman kan erbjudas plats i förskolan Vallmon och att barngrupperna kan hållas ihop. Vårdnadshavare som önskar placering på en annan förskola har möjlighet att ansöka om detta.

Förändringen innebär att barnen flyttar till en annan nybyggd förskola i samma område. Genom att erbjuda barnen plats på förskolan Vallmon i stället för förskolan Anemonen kan den ursprungliga tidplanen för flytten hållas.

De barn som idag går på förskolan Ringblomman är till stor del bosatta i centrala Hallunda/Norsborg. Många barn är folkbokförda närmare förskolan Vallmon än både förskolan Anemonen och förskolan Ringblomman. Se karta nedan. Större turkosa prickar innebär att fler barn är bosatta på adressen. Avståndet mellan förskolan Ringblomman och förskolan Vallmon är cirka 1,5 km gångväg.

Karta. Förskolan Ringblomman, förskolan Vallmon (rödmarkerad) och förskolan Anemonen

Dialog med vårdnadshavare

För att säkerställa en bra övergång mellan förskolorna kommer förskolans ledning att informera berörda vårdnadshavare om förändringen i januari 2023.

Konsekvenser för barn

Inför beslutet om avveckling av förskolan Ringblomman gjordes en barnkonsekvensanalys. Förvaltningen bedömer att barnkonsekvensanalysen inte behöver göras om och att den sammantagna bedömningen gäller även för de nya förutsättningarna avseende lokaler.

I den genomförda barnkonsekvensanalysen konstaterades bland annat att förändringarna kommer att innebära en positiv utveckling för barnen. Flytten innebär bättre lärmiljöer vilket kan gynna barns kunskapsutveckling. Vidare konstaterades att majoriteten av barnen kommer att få närmare till den nya förskolan, vilket är en fördel.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. Genom att anpassa den planerade flytten efter nya förutsättningar kan lokaleffektiviseringar genomföras tidigare, vilket medför ett mer effektivt lokalutnyttjande och en ekonomisk effektivisering.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karl-Henrik Lindström
Tf. lokalchef

Utbildningsnämndens delegationsordning

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden antar delegationsordningen i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Utbildningsnämnden beslutar att delegationsbeslut som rör avslag avseende vårdnadshavares begäran om placering på viss skolenhet samt skolskjuts inte ska anmälas till nämnden.

Sammanfattning

Nämnden kan delegera sin beslutanderätt till en grupp förtroendevalda (utskott), en enskild förtroendevald eller en enskild tjänsteman. Det innebär att nämnden överlämnar till dessa delegater att besluta på nämndens vägnar. Beslutet gäller som nämndens beslut. Nämnds delegering av ärenden regleras i 6 kap. 37-40 §§ samt 7 kap. 5-8 §§ kommunallagen.

Med anledning av höstens val och att en ny nämnd tillträdde vid årsskiftet 2022/23 bör nämnden fatta beslut om en ny delegationsordning. Delegationsordningen föreslås börja gälla från och med den 1 mars 2023.

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens delegationsordning

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden antar delegationsordningen i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Utbildningsnämnden beslutar att delegationsbeslut som rör avslag avseende vårdnadshavares begäran om placering på viss skolenhet samt skolskjuts inte ska anmälas till nämnden.

Sammanfattning

Nämnden kan delegera sin beslutanderätt till en grupp förtroendevalda (utskott), en enskild förtroendevald eller en enskild tjänsteman. Det innebär att nämnden överlämnar till dessa delegater att besluta på nämndens vägnar. Beslutet gäller som nämndens beslut. Nämnds delegering av ärenden regleras i 6 kap. 37-40 §§ samt 7 kap. 5-8 §§ kommunallagen.

Med anledning av höstens val och att en ny nämnd tillträdde vid årsskiftet 2022/23 bör nämnden fatta beslut om en ny delegationsordning. Delegationsordningen föreslås börja gälla från och med den 1 mars 2023.

Ärendet

Nämnden kan delegera sin beslutanderätt till en grupp förtroendevalda (utskott), en enskild förtroendevald eller en enskild tjänsteman. Det innebär att nämnden överlämnar till dessa delegater att besluta på nämndens vägnar. Beslutet gäller som nämndens beslut. Nämnds delegering av ärenden regleras i 6 kap. 37-40 §§ samt 7 kap. 5-8 §§ kommunallagen.

Vid delegation överförs beslutanderätten helt och hållet från nämnden till delegaten. Ett ärende med beslutanderätten hos delegat kan alltid överlämnas till överordnad eller nämnden för avgörande.

Varken överordnad eller nämnden kan ändra beslut som redan fattats av delegat. Nämnden kan när som helst återta delegationen. Vilka beslut som delegeras dokumenteras i en delegationsordning.

Beslut som är fattade på delegation ska anmälas till nämnden. Av 7 kap. 8 § kommunallagen framgår att nämnden ska besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till den. Detta för att minska den administrativa bördan.

Förvaltningen föreslår att delegationsbeslut om avslag avseende vårdnadshavares begäran om placering på viss skolenhet samt skolskjuts inte ska anmälas till nämnden. Det gäller delegationspunkt D 31 och D 36 respektive D 89-96. Dessa beslut förekommer i stor omfattning och de som berörs av besluten har möjlighet till överklagande i enlighet med skollagen.

Med anledning av höstens val och att en ny nämnd tillträdde vid årsskiftet 2022/23 bör nämnden fatta beslut om en ny delegationsordning. Delegationsordningen föreslås börja gälla från och med den 1 mars 2023.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

Utbildningsnämndens delegationsordning

Expedieras till:

Kommunstyrelseförvaltningen

**DET HÄR ÄR ETT
STYRDOKUMENT**

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dokumentkategori: Normerande
Beslutat av: Utbildningsnämnden
Antagen: 2023-02-07
Diarienummer: UN/2022:00606
Dokumentet gäller för: Utbildningsnämnden
Dokumentansvarig: Utbildningsförvaltningen
Ansvar för revidering: Utbildningsförvaltningen

**BOTKYRKA
KOMMUN**

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

Innehåll

Versioner	4
Generella regler för delegation	4
Utbildningsnämnden	4
Lagstiftning och syfte	4
Delegation av beslutanderätt	4
Ersättare för delegat	5
Verkställighetsåtgärder	5
Beslut som inte får delegeras	5
Jäv	6
Anmälan av beslut fattade på delegation	6
Överklagande	6
MBL-förhandling	6
I delegationsordningen förekommande delegater	7
Förkortningar	8
A. Allmänt	9
B. Ekonomi	13
C. Personalärenden	14
D. Skollagens område	16
D. 2 kap Huvudmän och ansvarsfördelning	16
D. 4 kap Kvalitet och inflytande	16
D. 5 kap Trygghet och studiero	17
D. 6 kap Åtgärder mot kränkande behandling	18
D. 7 kap Skolplikt och rätt till utbildning	18
D. 8 kap Förskolan	20
D. 9 kap Förskoleklassen	20
D. 10 kap Grundsolan	21
D. 11 kap Grundsärskolan	22
D. 14 kap Fritidshemmet	23
D. 15 kap Allmänna bestämmelser om gymnasieskolan	24
D. 16 kap Utbildning på nationella program i gymnasieskolan ..	24
D. 17 kap Utbildning på introduktionsprogram i gymnasieskolan	
25	
D. 18 kap Allmänna bestämmelser om gymnasiesärskola	26
D. 19 kap Utbildning på program i gymnasiesärskolan	27
D. 24 kap Särskilda utbildningsformer	27

DELEGATIONSORDNING

BOTKYRKA
KOMMUN

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D.	25 kap Annan pedagogisk verksamhet	28
D.	26 kap Tillsyn	28
D.	Gymnasieförordning SFS 2010:2039	29
D.	Skolförordning SFS 2011:185	30
D.	Skolskjuts	31
E.	Personuppgiftsbehandling	32
F.	Upphandling	34

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

Versioner

Beslutad den	Gäller fr.o.m.	Diarienummer	Ändring
2023-02-07	2023-03-01	UN/2022:00606	Större revidering, bl.a. reglerna för när delegationsbeslut ska anmälas.

Generella regler för delegation

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden är huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, gymnasieskola samt gymnasiesärskola och fattar de politiska besluten inom utbildningsområdet.

Lagstiftning och syfte

I 6 kap. 37 – 40 §§ samt 7 kap. 5 – 8 §§ kommunallagen reglerar när och hur delegering av beslutanderätt får ske. Nämnden får uppdra åt utskott eller ledamot inom nämnden eller åt en anställd att fatta beslut på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Syftet med att nämnden kan delegera sin beslutanderätt är att ge de förtroendevalda möjlighet att ägna mer tid och uppmärksamhet åt planering, riktlinjer och andra frågor av större betydelse. Vidare är syftet att åstadkomma en effektivare verksamhet genom kortare beslutsvägar och snabbare handläggning och att därigenom uppnå bättre service och ökad effektivitet.

Delegation av beslutanderätt

Med delegation av beslutanderätt avses nämndens rätt att låta någon annan fatta beslut på nämndens vägnar. Nämnden kan endast delegera beslut som faller inom dess verksamhetsområde enligt lag och reglemente.

Av delegationsordningen framgår vilken funktion som får besluta på utbildningsnämnden vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Den som får en beslutanderätt delegerad till sig benämns delegat.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

Rätten att fatta beslut på delegation gäller endast inom ramen för de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som utbildningsnämnden har fastställt. Det åligger delegaten att säkerställa att det beslut denne avser att fatta ryms inom dessa ramar.

Beslut som fattas med stöd av delegation är juridiskt sett utbildningsnämndens beslut och kan därför inte ändras eller återkallas av utbildningsnämnden i de fall utbildningsnämnden inte håller med om beslutet. Utbildningsnämnden kan dock när som helst återta delegationen. Detta kan tänkas förekomma om ett ärende oförmodat har fått en principiell vikt och det därför är påkallat att utbildningsnämnden själv beslutar i ärendet. Av samma anledning kan också delegaten överlämna ärendet till utbildningsnämnden för beslut.

Beslut som inte återfinns i denna delegationsordning ska fattas av utbildningsnämnden.

Ersättare för delegat

Om ordinarie delegat inte har möjlighet att fatta beslut övertas beslutanderätten av en tjänsteförrättande eller tillförordnad ersättare, eller någon annan i delegationsordningen utpekad ersättare. Om ingen ersättare är utsedd, övertas beslutanderätten av ordinarie delegats närmaste chef.

Verkställighetsåtgärder

Det finns vissa åtgärder som kallas verkställighetsåtgärder och som inte är ett beslut i lagens mening. En verkställighetsåtgärd kännetecknas av att den i princip inte innebär någon form av självständig bedömning, utan bara är en åtgärd som vidtas som följd av något, till exempel att debitera en avgift efter en beslutad taxa. En sådan åtgärd grundas inte på delegation och får utföras av tjänstepersoner inom ramen för dennes arbetsuppgifter. En verkställighetsåtgärd ska inte anmälas till nämnden. En verkställighetsåtgärd kan heller inte överklagas.

Beslut som inte får delegeras

Vissa beslut omfattas av det så kallade delegeringsförbudet i 6 kap. 38 § kommunallagen. Beslutanderätten får inte delegeras när det gäller:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

- framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Jäv

Delegat får inte delta i handläggning av eller beslut i ärenden där denne är jävig. I sådant fall ska delegaten överlämna ärendet till ersättare eller utbildningsnämnden. Reglerna om jäv finns i 6 kap. 28 – 31 §§ kommunallagen.

Anmälan av beslut fattade på delegation

Enligt 7 kap. 8 § kommunallagen ska nämnden besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats på delegation ska anmälas till nämndens nästa sammanträde. Av delegationsordningen framgår vilka beslut som inte ska anmälas till utbildningsnämnden.

Överklagande

Beslut som är fattade på delegation kan överklagas på samma sätt och enligt samma regler som för beslut fattade av nämnden. Det sker med stöd av regler i kommunallagen (laglighetsprövning) och speciallagstiftning (förvaltningsbesvär).

MBL-förhandling

Delegat svarar i förekommande fall för att förhandlingsskyldighet enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet eller befintliga samverkansavtal fullgörs innan beslut fattas.

DELEGATIONSORDNING

BOTKYRKA
KOMMUN

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

I delegationsordningen förekommande delegater

Ordförande

Vice ordförande

Utbildningsdirektör

Verksamhetschefer

Verksamhetschef förskola

Verksamhetschef grundskola

Verksamhetschef gymnasieskola

Chefer stödenheter

Ekonomichef

Kvalitetschef

HR-chef

Övriga

Handläggare¹

Nämndsekreterare

Rektor

Verksamhetschef elevhälsans medicinska insats

Dataskyddsbud

¹ Med handläggare avses den tjänsteman som handlägger ärendet i vilket beslut fattas, inte tjänstemannens titel.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

Förkortningar

Benämning	Förkortning
Skollagen (2010:800)	SL
Förvaltningslag (2017:900)	FL
Kommunallag (2017:725)	KL
Arkivlagen (1990:782)	ArkL
Hälsa- och sjukvårdslagen (2017:30)	HSL
Patientsäkerhetslagen (2010:659)	PSL
Lag (1982:80) om anställningsskydd	LAS
Arbetsmiljölagen (1977:1160)	AB
Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet	MBL
Lag (2016:1145) om offentlig upphandling	LOU
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)	OSL
Skolförordningen (2011:185)	Skf
Gymnasieförordningen (2010:2039)	Gyf

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

A. Allmänt

Grupp A	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
A 1	Brådskande ärenden till utbildningsnämnden	KL 6:39	Ordförande	
A 2	Beslut om förtroendevaldas tjänsteresor utanför Sverige		Ordförande	<p>I samråd med budgetansvarig. Gäller tjänsteresor som genomförs som del i förtroendeuppdrag i utbildningsnämnden. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till utbildningsnämnden.</p> <p>Beslut om förtroendevaldas tjänsteresor inom Sverige bedöms som verkställighet.</p>
A 3	Beslut om utbildningsnämndens ordförandes tjänsteresor		Vice ordförande	<p>I samråd med budgetansvarig. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till utbildningsnämnden.</p>

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

A 4	Ändring i den kommunala beredskapsplanen		Ordförande	Avser mindre ändringar
A 5	Ersättning till nämndens ledamöter vid konferenser och kurser		Nämndsekreterare	I samråd med ordförande
A 6	Förvaltnings- och kommunövergripande avtal samt avtal med regioner		Utbildningsdirektör	Avser inte samverkansavtal med civilsamhället. För dessa krävs nämndbeslut.
A 7	Lämna yttranden i ärenden till myndigheter		Verksamhetschef/ Chef stödenhet	Delegationen gäller ej i de fall som framgår av 6 kap. 38 § KL. Delegationen gäller ej i de tillsynsärenden som framgår av § 47 UN 2017-05-02.
A 8	Avtal om uppdragsutbildning		Utbildningsdirektör	
A 9	Avtal om uppgifter/undervisning på entreprenad	SL 23 kap.	Verksamhetschef	
A 10	Fastställande av dokumenthanteringsplan	ArkL 3 §	Utbildningsdirektör	
A 11	Beslut om ändringar i av nämnden fastställdarkiv- och gallringsplan	ArkL 3 §	Utbildningsdirektör	
A 12	Beslutsattestantförteckning inklusive belopp		Ekonomichef	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

A 13	Ta emot och hantera klagomål som rör medicinsk hälso- och sjukvård i skolan samt anmälningskyldighet till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) enligt Lex Maria	PSL	Verksamhetschef elevhälsans medicinska insats	
A 14	Verksamhetsansvar för elevhälsans medicinska insatser samt säkerställa medicinsk kompetens	HSL	Verksamhetschef elevhälsans medicinska insats	
A 15	Livsmedelshantering och livsmedelshygien (egenkontrollprogram)	Livsmedelslagen, livsmedelsförordningen, samt kompletterande EG-förordningar	Handläggare måltidsverksamhet	
A 16	Avslag på begäran att få ta del av allmän handling eller uppgift ur allmän handling, och/eller utlämnande med förbehåll som inskränker en enskilds rätt att röja innehållet eller annars förfoga över uppgifter	OSL (6:3)	Närmaste chef	
A 17	Beslut om rättidsprövning	FL 24 §	Delegat i ursprungsärendet	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

A 18	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/fristående förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola	SL 8:23, 9:21, 10:39, 11:38, 14:17, 25:13, SkF 14:8	Handläggare tilläggsbelopp	Beslut avseende fristående verksamhet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.
A 19	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/fristående gymnasieskola	SL 16:50-54, 17:29, 17:31-34, 24:26, 29:17	Handläggare gymnasieskola	Beslut avseende fristående verksamhet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol
A 20	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/fristående gymnasiesärskola	SL 19:40, 19:43-48	Handläggare gymnasiesärskola	Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol
A 21	Rättelse av skrivfel och liknande	FL 26 §	Delegat i ursprungsärendet	
A 22	Omprövning av beslut	FL 27 §	Delegat i ursprungsärendet	
A 23	Beslut om att tillfälligt stänga en skola/förskola av akuta skäl		Verksamhetschef	Avser akuta situationer som t. ex. vattenläcka.
A 24	Företräda nämnden samt utfärda fullmakt att företräda nämnden vid domstolar och myndigheter		Utbildningsdirektör	
A 25	Utfärda fullmakt att hämta ut rekommenderade brev ställda till		Rektor	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

	utbildningsnämnden och utbildningsförvaltningen			

B. Ekonomi

Grupp B	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
B 1	Avskrivning av fordran sedan erforderliga inkassoåtgärder har vidtagits		Ekonomichef	
B 2	Beslut om fördelning av investeringsmedel		Ekonomichef	
B 3	Fastställande av beslutsattest och utanordning		Utbildningsdirektör	Se kommunens reglemente för budgetansvar och attest.
B 4	Beslut om återbetalning av barnomsorgsavgifter		Ekonomichef	
B 5	Ansökan/rekvisition om statsbidrag upp till 1 mkr		Ekonomichef	
B 6	Ansökan/rekvisition som statsbidrag som inte kräver åtaganden, oavsett belopp		Ekonomichef	
B 7	Ansökan/rekvisition om övriga bidrag, upp till 1 mkr		Ekonomichef	Till exempel EU-stöd för skolmjölk
B 8	Beslut om retroaktiv ändring av barnomsorgsavgift för enskild på grund av förändrad inkomst		Handläggare avgiftskontroll	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

C. Personalärenden

Grupp C	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
C 1	Anställning av personal		Närmaste chef	Innan beslut kontrollera att inte övertalighet, företrädesrätt eller omplaceringsbehov råder.
C 2	Fortsatt anställning efter uppnåddpensionsålder	LAS	Närmaste chef	Efter 67 års ålder.
C 3	Inrättande, indragning och omreglering av befattning		Närmaste chef	
C 4	Undantag från behörighetskraven vid anställning längre än sex månader		Rektor	
C 5	Förbud mot bisyssla	AB 8 §	Närmaste chef	
C 6	Avgångsvederlag samt avtalspension (upp till 12 månadslöner)		HR-chef	Riktlinjer se KS/2006:437.
C 7	Avgångsbidrag i samband med övertalighet		HR-chef	Systematisk återrapportering till Utbildningsdirektör.
C 8	Uppsägning av personal från arbetsgivarens sida	AB 33 § HÖK	HR-chef	Avser UN:s hela ansvarsområde. Systematisk återrapportering till Utbildningsdirektör.
C 9	Avstängning av personal	AB 10 §	Närmaste chef	I samråd med HR.
C 10	Disciplinpåföljd personal	AB 11 §	Närmaste chef	I samråd med HR.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

C 11	Avsked av personal	LAS 18 §	HR-chef	Systematisk återrapportering till utbildningsdirektör.
C 12	Beslut om särskild avtalspension		HR-chef	Riktlinjer se KS/2006:437. Systematisk återrapportering till utbildningsdirektör.
C 13	Beslut om medarbetares tjänsteresor utanför Europeiska unionen och Europeiska samarbetsrådet (EES)		Utbildningsdirektör	I samrådet med budgetansvarig. Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till utbildningsnämnden. Beslut om medarbetares tjänsteresor inom EU och EES bedöms som verkställighet.
C 14	Arbetsmiljöuppgifter		Utbildningsdirektör	Samt vidaredelegering från utbildningsdirektör, se särskild delegation arbetsmiljö.
C 15	Ansvar för befattningsutbildning för rektorer	SL 2:12	Verksamhetschef	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D. Skollagens område

D. 2 kap Huvudmän och ansvarsfördelning

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 1	Tillfällig utökning av tillstånd för antalet inskrivna barn i fristående förskola och pedagogisk omsorg	5, 7 §§	Handläggare fristående förskola och pedagogisk omsorg	
D 2	Ägar- och ledningsprövning av juridiska personer	5 a §	Handläggare fristående förskola och pedagogisk omsorg	
D 3	Beslut om inrättande och organisering av kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper i grundskolan och motsvarande grupper i förskolan	8, 8 b §§	Verksamhetschef förskola Verksamhetschef grundskola	

D. 4 kap Kvalitet och inflytande

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 4	Beslut om åtgärder för att hantera brister i verksamheten	7 §	Närmaste chef	
D 5	Skriftliga rutiner för klagomålshantering	8 §	Kvalitetschef	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D.5 kap Trygghet och studiero

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 6	Beslut om tidsbegränsad avstängning av elev i de frivilliga skolformerna (gymnasieskola, gymnasiesärskola)	17 och 18 §§	Verksamhetschef gymnasieskola	<p>Beslut kan överklagas hos förvaltningsrätten.</p> <p>Huvudmannen eller rektorn får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart.</p> <p>Rektorns beslut får inte avse avstängning under längre tid än två veckor under ett kalenderhalvår.</p> <p>Huvudmannen får besluta att förlänga avstängningen om syftet med en kortare avstängningstid inte har uppnåtts eller om det av någon annan anledning bedöms som nödvändigt med hänsyn till elevens uppträdande. Ett beslut om avstängning enligt 17 § får dock inte avse längre tid än återstoden av pågående kalenderhalvår och tre ytterligare kalenderhalvår.</p>
D 7	Beslut om avstängning av elevfrån viss utbildning med praktiska inslag (gymnasieskola, gymnasiesärskola)	19 och 20 §§	Verksamhetschef gymnasieskola	<p>Beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.</p> <p>Huvudmannen eller rektorn får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart.</p> <p>Rektorns beslut om avstängning</p>

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

				får inte avse längre tid än två veckor. Huvudmannens beslut om avstängning ska avse viss tid eller gälla utan tidsbegränsning. Huvudmannen fattar beslut om eventuell förlängning av rektorns beslut.
--	--	--	--	--

D. 6 kap Åtgärder mot kränkande behandling

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 8	Beslut om åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling	7 §	Rektor	
D 9	Utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling	8 §	Rektor	
D 10	Utreda och åtgärda kränkande behandling och trakasserier	10 § även DL 2 kap 7 §	Rektor	

D. 7 kap Skolplikt och rätt till utbildning

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 11	Beslut om mottagande i grundsärskola	5 §	Kvalitetschef	I samråd med vårdnadshavare. Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd
D 12	Besluta om och vidta åtgärder för elevs övergång från grundsärskola till annan	5 b §	Kvalitetschef	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

	skolform			
D 13	Placering av elev på försök i annan skolform, högst sex månader	8 §	Rektor	Krävs medgivande från vårdnadshavare.
D 14	Beslut om att integrera elev i grundskola eller grundsärskola	9 §	Rektor	
D 15	Skolplikt först vid 7 års ålder	10 §	Verksamhetschef förskola	Efter begäran från vårdnadshavare Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.
D 16	Undantag från skyldigheten att fullgöraskolplikt i förskoleklass för att istället börja i grundsärskolan vid sex års ålder	11 a §	Rektor	Efter begäran från vårdnadshavare Beslut fattas i samråd med chef kvalitetsenheten och utredare
D 17	Beslut om skolpliktens förlängning	13 §	Rektor	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd
D 18	Beslut om tidigare upphörande av skolplikten	14 §	Rektor	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd
D 19	Beslut om rätt att slutföra skolgång efterskolpliktens upphörande	16 §	Rektor	
D 20	Anmälan om elevs frånvaro efter inledd utredning av elevens frånvaro	19 a §	Handläggare skolpliktsbevakning	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D 21	Förelägga elevs vårdnadshavare om eleven inte fullgör sin skolgång	23 §	Utbildningsdirektör	Föreläggande som förenas med vite beslutas av nämnd. Överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.
------	--	------	---------------------	---

D. 8 kap Förskolan

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 22	Beslut om förskoleplacering eller utökad vistelsetid för barn i behov av särskilt stöd alt. då barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt	5 och 7 §	Rektor	
D 23	Yttrande över plats i förskola/pedagogisk omsorg i annan kommun	12 § 3 st	Handläggare interkommunala ersättningar	
D 24	Beslut om mottagande av ett barn från annan kommun på grund av särskilda skäl	13 § 1 st	Verksamhetschef förskola	
D 25	Beslut om mottagande av ett barn från annan kommun på grund av vårdnadshavares begäran	13 § 2 st	Handläggare interkommunala ersättningar	
D 26	Beslut om att avslå vårdnadshavares önskemål om placering i viss förskola	15 §	Verksamhetschef förskola	

D. 9 kap Förskoleklassen

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 27	Beslut att ta emot barn i	5 §	Rektor	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

	förskoleklass före höstterminen det år barnet fyller 6 år			
D 28	Beslut om mottagande av elev från annan kommun på grund av särskilda skäl	13 § 1 st	Verksamhetschef grundskola	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.
D 29	Yttrande över skolgång i annan kommun	13 §	Handläggare interkommunala ersättningar	
D 30	Beslut om mottagande av elev från annan kommun på grund av vårdnadshavares begäran	13 §	Rektor	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Mottagande kan ske först efter att interkommunal ersättning har säkerställts.
D 31	Beslut om att avslå vårdnadshavares begäran om placering i viss skola	15 §	Verksamhetschef grundskola	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

D. 10 kap Grundskolan

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 32	Elevs kostnad för enstaka inslag i undervisningen	11 §	Rektor	Utbildning i Botkyrkas grundskolor ska vara avgiftsfri. Kompensation för avgiftsfri utbildning dras in om rektor beslutar om avgifter enligt SkL 10 kap 11 § (UF/2013:88)
D 33	Beslut och yttrande om mottagande av elev från annan kommun på grund av särskilda skäl	25 §	Verksamhetschef grundskola	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D 34	Beslut och yttrande om mottagande av elev från annan kommun på grund av vårdnadshavares begäran	27 §	Rektor	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Mottagandekan ske först efter att interkommunal ersättning har säkerställts.
D 35	Besluta om åtgärder för elever som till följd av sin skolgång måste bo utanför det egna hemmet.	29 § 3 st	Verksamhetschef grundskola	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.
D 36	Beslut att avslå vårdnadshavares begäran om placering i viss skola	30 §	Rektor	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. För att säkerställa huvudmannens ansvar att anordna grundskola för samtliga berörda i kommunen (24§) har verksamhetschef grundskola befogenhet att vid behov ompröva rektors beslut.

D.11 kap Grundsärskolan

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 37	Beslut om elev i grundsärskolan huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden	8 §	Kvalitetschef	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Samråd med vårdnadshavare ska ske innan beslut fattas.
D 38	Beslut om mottagande av elev från annan kommun i grundsärskola	25-26 §§	Kvalitetschef	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D 39	Beslut att avslå vårdnadshavares begäran om placering i viss skola	29 §	Rektor	Beslutet kan i vissa fall överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. För att säkerställa huvudmannens ansvar att anordna grundsärskola för samtliga berörda i kommunen (24 §) har verksamhetschef grundskola befogenhet att vid behov pröva rektorsbeslut.

D. 14 kap Fritidshemmet

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 40	Erbjuda fritidshem för elever över 10 år på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl	7 §	Rektor	
D 41	Beslut om att avslå begäran om placering i visst fritidshem	10 §	Rektor	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D. 15 kap Allmänna bestämmelser om gymnasieskolan

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 42	Antagning till gymnasieskolan	12 §	Handläggare gymnasieskola	
D 43	Beslut om att eleven ska hålla sig medenstaka egna hjälpmedel	17 §	Rektor	
D 44	Beslut om elevs kostnad för enstaka inslag i undervisningen	18 §	Rektor	Beslut om avgifter, se UF/2013:88.
D 45	Beslut om ekonomiskt stöd till inackordering	32 §	Handläggare gymnasieskola	Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

D. 16 kap Utbildning på nationella program i gymnasieskolan

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 46	Avvikelse från nationellt programsinnehåll i gymnasieskolan	14 §	Rektor	
D 47	Utbildningens längd på längre tid än 3 år, gymnasieskolan	15 §	Rektor	Se även GyF 9:7. Beslut om fördelning av studietid för elever från andra kommuner sker efter samråd om ersättning med elevens hemkommun.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D 48	Beslut om en sökandes behörighet och mottagande till nationelltprogram, under antagningsperioden	36, 43-44, 47 §§	Handläggare gymnasieskola (Gymnasieantagningen beslutar om sökande inom samverkansområdet)	Efter antagningsperioden beslutar rektor, se D 73. Kontroll av behörighet samt beslut kan i vissa fall överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.
D 49	Lämna yttrande till annan kommun medanledning av mottagande av elev, under antagningsperioden	48 §	Handläggare gymnasieskola	Efter antagningsperioden lämnar rektor yttrande, se D 73.

D. 17 kap Utbildning på introduktionsprogram i gymnasieskolan

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 50	Beslut om annan omfattning än heltidsstudier på introduktionsprogram	6 §	Rektor	
D 51	Besluta om plan för utbildningen på introduktionsprogram	7 §	Verksamhetschef gymnasieskola	
D 52	Beslut om att tas emot till yrkesintroduktion eller individuellt alternativ på grund av synnerliga skäl	11 §	Handläggare gymnasieskola	
D 53	Beslut om behörighet och mottagande till programinriktat individuellt val, språkintröduktion eller yrkesintroduktion	14 och 21 §§	Handläggare gymnasieskola (Gymnasieantagningen beslutar om sökande inom samverkansområdet)	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D 54	Överenskommelse om bidrag till skola i annan kommun / fristående gymnasium	24, 25 och 29 §§	Handläggare gymnasieskola	

D. 18 kap Allmänna bestämmelser om gymnasiesärskola

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 55	Beslut om tillhörighet till målgruppen för gymnasiesärskolan	5 §	Kvalitetschef	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Se D 56 för beslut om mottagande på nationellt eller individuellt program.
D 56	Beslut om att elev inte tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan	7 §	Kvalitetschef	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.
D 57	Antagning till gymnasiesärskolan	§ 12	Handläggare gymnasiesärskola	Se D 56 för beslut om mottagande på nationellt eller individuellt program.
D 58	Elevs kostnad för enstaka inslag i undervisningen	17 §	Rektor	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D. 19 kap Utbildning på program i gymnasiesärskolan

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 59	Beslut om att fördela utbildningen på längre tid än fyra år	17 §	Rektor	Beslut om fördelning av studietid för elever från andra kommuner sker efter samråd om ersättning med elevens hemkommun.
D 60	Beslut i fråga om sökande ska tas emot på nationellt eller individuellt program	29 §	Kvalitetschef	Beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd
D 61	Beslut om mottagande till nationellt eller individuellt program i annan kommun	35-36 och 39-40 §§	Handläggare gymnasiesärskola	
D 62	Yttrande till annan kommun angående mottagande i gymnasiesärskola	41 §	Handläggare gymnasiesärskola	

D. 24 kap Särskilda utbildningsformer

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 63	Medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt	23 §	Verksamhetschef	Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.
D 64	Återkallelse av medgivande kring fullgörande av skolplikt på annat sätt	24 §	Verksamhetschef	Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D.25 kap Annan pedagogisk verksamhet

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 65	Besluta om nödvändiga åtgärder vid brister i fristående verksamhet	8 §	Handläggare tillsyn fristående förskolor	Beslut om stängning beslutas av nämnd.
D 66	Ägar- och ledningsprövning av juridiska personer	10 a §	Handläggare fristående förskola och pedagogisk omsorg	

D.26 kap Tillsyn

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 67	I samband med tillsyn förelägga fristående verksamhet	10 §	Utbildningsdirektör	UF/2014:28. Föreläggande med vite beslutas av nämnd.
D 68	I samband med tillsyn anmärka fristående verksamhet	11 §	Handläggare tillsyn fristående förskolor/pedagogisk omsorg	
D 69	I samband med tillsyn av fristående verksamhet avstå från att ingripa	12 §	Handläggare tillsyn fristående förskolor/pedagogisk omsorg	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D. Gymnasieförordning SFS 2010:2039

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 70	Fastställande av läsårsdata, gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 kap 2 §	Verksamhetschef gymnasieskola	I samråd med verksamhetschef grundskola
D 71	Kurser som ska erbjudas som programfördjupning	4 kap 6 §	Rektor	
D 72	Anordnande av kurser som individuella val, utbud	4 kap 7 §	Rektor	
D 73	Beslut om arbetsplatsförlagt lärande och ansvar för att skaffa fram platser och att dessa uppfyller satta krav	4 kap 12-13 §§	Rektor	
D 74	Besluta om antal undervisningstimmar och av undervisningstid över läsåren	4 kap 22 §	Rektor	
D 75	Ansöka om utbildning som särskildvariant	5 kap 4 §	Verksamhetschef gymnasieskola	
D 76	Ansöka om att en utbildning ska vara riksrekryterande	5 kap 14 §	Verksamhetschef gymnasieskola	
D 77	Ansöka om nationellt godkänd idrottsutbildning	5 kap 28 §	Verksamhetschef gymnasieskola	
D 78	Beslut om antagning vid senare tidpunkt	7 kap 8 §	Rektor	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D 79	Beslut om inträdesprov för antagning vid senare tidpunkt	7 kap 8 §	Rektor	
D 80	Beslut om byte av studieväg	7 kap 9 §	Rektor	
D 81	Beslut om återantagning	7 kap 10 §	Rektor	

D. Skolförordning SFS 2011:185

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 82	Fastställande av läsårsdata, förskoleklass, grundskola, grundsärskola	3 kap 3 §	Verksamhetschef grundskola	I samråd med verksamhetschef grundskola.
D 83	Beslut om skoldagar färre än fem per vecka	3 kap 4 §	Verksamhetschef grundskola	Gäller enbart för en grupp elever i årskurs 1 eller 2 vid särskilda skäl.
D 84	Mottagande av barn som räknas som bosatta i utlandet, grundskola/grundsärskola	4 kap 2 §	Rektor	
D 85	Beslut om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden	9 kap 3 § och 10 kap 2 §	Rektor	
D 86	Beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurserna	9 kap 4 § och 10 kap 3 §	Verksamhetschef grundskola	

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

D 87	Anmälan till Statens skolinspektion om undervisning på engelska eller elevens umgängesspråk	9 kap 12 och 17 §§	Verksamhetschef grundskola	Tvåspråkig undervisning på elevens umgängesspråk.
D 88	9 kap 26 § Ansöka om att använda färdighetsprov vid antagning		Rektor	Ansökan sker till Statens skolinspektion.

D. Skolskjuts

Grupp D	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
D 89	Beslut om skolskjuts, avstånd/växelvis boende/funktionsnedsättning/särskilda skäl, grundskola, grundsärskola	SL 10:32,40 , 11:31,39	Handläggare skolskjuts	Anmäls inte till nämnd.
D 90	Beslut om skolskjuts i en annan kommun än hemkommunen, grundskola, grundsärskola	SL 10:33, 11:32	Handläggare skolskjuts	Anmäls inte till nämnd
D 91	Beslut om skolskjuts för gymnasieelever i kommunens skolor		Rektor	Anmäls inte till nämnd.
D 92	Beslut om skolskjuts för gymnasiesärskoleelever i kommunens skolor	SL 18:30	Handläggare skolskjuts	Anmäls inte till nämnd.
D 93	Beslut om skolskjuts för elever i fristående gymnasieskolor/i annan		Handläggare gymnasieskola	Anmäls inte till nämnd.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

	kommun			
D 94	Beslut om skolskjuts för gymnasiesärskoleelever i fristående skolor/ i annan kommun	SL 18:30 och 35	Handläggare gymnasiesärskola	Anmäls inte till nämnd.
D 95	Beslut om skolskjuts mellan tillfällig bostad och skola i annan kommun, gymnasiesärskola	SL 18:31	Handläggare gymnasiesärskola	Anmäls inte till nämnd.
D 96	Beslut om skolskjuts, barn i behov av särskilt stöd i förskola		Handläggare skolskjuts	Anmäls inte till nämnd.

E. Personuppgiftsbehandling

Grupp E	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
E 1	Beslut om att ingå personuppgiftsbiträdesavtal (PUB)		Utbildningsdirektör	
E 2	Beslut om att helt eller delvis avslå begäran från en registrerad om att få information om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, få tillgång till personuppgifterna och information om ändamål mm om behandlingen ("rätt till information")	Artikel 15 dataskyddsförordningen	Handläggare i ärende i vilket beslut fattats	Beslut om att bifalla den registrerades begäran betraktas som verkställighetsåtgärd.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

E 3	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom/henne rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade ("Rätt till rättelse")	Artikel 16 dataskyddsförordningen	Handläggare i ärende i vilket beslut fattats	Beslut om att bifalla den registrerades begäran betraktas som verkställighetsåtgärd
E 4	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade ("Rätt till radering")	Artikel 18 dataskyddsförordningen	Handläggare i ärende i vilket beslut fattats	Beslut om att bifalla den registrerades begäran betraktas som en verkställighetsåtgärd.
E 5	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandlingen ("Rätt till begränsning")	Artikel 20 dataskyddsförordningen	Handläggare i ärende i vilket beslut fattats	Beslut om att bifalla den registrerades begäran betraktas som en verkställighetsåtgärd.
E 6	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få ut de personuppgifter som rör honom/henne samt överföra dessa uppgifter till annan personuppgiftsansvarig ("Dataportabilitet")	Artikel 20 dataskyddsförordningen.	Handläggare i ärende i vilket beslut fattats	Beslut om att bifalla den registrerades begäran betraktas som verkställighetsåtgärd.
E 7	Beslut om att fortsätta behandling av personuppgifter trots den registrerades invändningar pga för utbildningsnämndens berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den		Handläggare i ärende i vilket beslut fattats	Beslut om att bifalla den registrerades begäran betraktas som verkställighetsåtgärd. Artikel 21 dataskyddsförordningen.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

	registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk ("Rätt att göra invändningar")			
E 8	Anmälan av personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet		Aktuell verksamhets personuppgiftsansvarig	
E 9	Informera personer som drabbats av personuppgiftsincident		Aktuell verksamhets personuppgiftsansvarig	

F. Upphandling

Grupp F	Ärende	Lag	Delegat	Kommentar
F 1	Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde tio miljoner (10 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle.	LOU mfl	Utbildningsdirektör	Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Denna typ av förvaltningsspecifik anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av upphandlingsenheten.

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

F 2	Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde tre miljoner (3 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle.	LOU mfl	Verksamhetschef	Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Denna typ av förvaltningsspecifik anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av upphandlingsenheten.
F 3	Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde en miljon (1 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle.	LOU mfl	Verksamhetschefer/chefer stödenheter	Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Denna typ av förvaltningsspecifik anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av upphandlingsenheten.
F 4	Fatta beslut om avsteg från kommunens policy, riktlinjer och regler avseende upphandling/anskaffning.	LOU mfl	Utbildningsdirektör	Delegationsbeslut Utbildningsdirektör ansvarar för att fatta beslut om avsteg från

DELEGATIONSORDNING

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00606

2023-02-07

Kod: /Processkod/

				kommunens interna inköps- och upphandlingspolicy samt tillhörande riktlinjer. Sådana avsteg ska rapporteras till nämnd och upphandlingsenheten.
F 5	Föra talan i förvaltningsdomstol och avge yttranden till tillsynsmyndigheter i upphandlingsärenden.	LOU mfl	Upphandlingschef eller kommunjurist	
F 6	Sekretessbelägga i handlingar rörande inköp och upphandling.	OSL	Upphandlingschef eller kommunjurist	Omfattar alla inköpsrelaterade handlingar såsom: upphandlingsdokument, anbud, avtal, beställningar och fakturor.
F 7	Avbryta pågående upphandling.	LOU mfl	Upphandlingschef	
F 8	Genomföra ändringar i ingångna ramavtal som avser förvaltningsspecifika varor/tjänster.	LOU mfl	Utbildningsdirektör, verksamhetschef, enhetschef	Behörigheten gäller samma befattning som beslutade om upphandlingen då den inleddes. Avser avtalsförlängningar, prisjusteringar och andraändringar i ingångna ramavtal. Genomförs av upphandlingsenheten.

Redovisning av delegationsbeslut februari

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av besluten.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegationen får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegationen utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Utbildningsdirektör januari 2023
Delegationsbeslut Kvalitetsstöd januari 2023
Delegationsbeslut Ekonomistöd januari 2023
Delegationsbeslut Tumba gymnasium december 2022
Delegationsbeslut S:t Botvids gymnasium december 2022
Delegationsbeslut Skogsbacksskolan december 2022
Delegationsbeslut Storvretsskolan december 2022
Delegationsbeslut Tullingebergsskolan december 2022
Delegationsbeslut Falkbergsskolan december 2022
Delegationsbeslut Broängsskolan december 2022
Delegationsbeslut Trädgårdsstadsskolan december 2022
Delegationsbeslut Hammersta skola december 2022
Delegationsbeslut Tuna skolan december 2022
Delegationsbeslut förskolan Granen december 2022

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut februari

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av besluten.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegaten får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegaten utför uppdraget att besluta i nämndens ställe

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Utbildningsdirektör januari 2023
Delegationsbeslut Kvalitetsstöd januari 2023
Delegationsbeslut Ekonomistöd januari 2023
Delegationsbeslut Tumba gymnasium december 2022
Delegationsbeslut S:t Botvids gymnasium december 2022
Delegationsbeslut Skogsbacksskolan december 2022
Delegationsbeslut Storstretsskolan december 2022
Delegationsbeslut Tullingebergsskolan december 2022
Delegationsbeslut Falkbergsskolan december 2022
Delegationsbeslut Broängsskolan december 2022
Delegationsbeslut Trädgårdsstadsskolan december 2022
Delegationsbeslut Hammersta skola december 2022
Delegationsbeslut Tuna skolan december 2022
Delegationsbeslut förskolan Granen december 2022

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Utbildningsdirektör

Månad: januari

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-27	A 6	Avtal Tietievry	UN/2023:00 040	
2023-01-10	A 6	Behörighet affärssystem Qlik	UN/2023:00 007	
2023-01-12	A 6	Avtal serverlegitimation	UN/2023:00 020	

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Kvalitetsstöd

Månad: januari kvalitetsstöd

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-10	D1	Beviljande av tillfällig ökning av familjedaghem Olberga från 8 barn till 9 barn. Från och med 2023-01-09 till och med 2022-03-09	UN/2023:00025	

Enhet:**Månad: Januari****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01	A8	Beslut om ny beslutsattestant, Karin Kavmark, bitr rektor Rikstens skola	UN/2023: ?	
2023-01	A8	Beslut om ny beslutsattestant, Ditte Lind, bitr rektor Kvarnhagsskolan	UN/2023:00007-1	

Delegat: _____

Enhet: Trädgårdsstadsskolan**Månad: Dec skickas in 5 jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-12-20	C1	RT Lärare MA		
2022-12-21	C1	MM Lärarass TIM		
2022-12-21	C1	TOJ Förstelärare		
2022-12-21	C1	CK Förstelärare		
2022-12-21	C1	TD Lärarass TIM		
2022-12-22	C1	AH Vik ARBLED		
2022-12-22	C1	OG Lärarass TIM		
2022-12-22	C1	SS Kock VT		
2022-01-02	C1	EG Lärarass TIM		
2022-01-02	C1	EN Lärarass TIM		

Enhet: Broängsskolan**Månad: December 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-12-23	C1	Anställningsbeslut lärare i fritidshem. 230109-230731	BROS/2022:00080	

Delegat: Carina Norberg, rektor

Enhet: Tumba Gymnasium**Månad: DECEMBER****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-11-18	C1	Rekrytering av fältassistent/Socialpedagog	TUMG/2022:00064	
2022-12-01	C1	Rekrytering av speciallärare/specialpedagog	TUMG/2022:00065	
		Samverkansprotokoll	TUMG/2022:00067	
		Samverkansprotokoll	TUMG/2022:00068	
2022-12-14		Återkoppling av överklagan av skriftlig varning	TUMG/2022:00066	

|

|

|

|

|

|

S:t Botvids gymnasium

Månad: DECEMBER 2022

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
16/12-22	C 1	Rekrytering Lärare i svenska som andraspråk 100 % Tidsbegränsad anställning, vik Fr o m 2022-12-23 t o m 2023-01-31 Förlängning	STBG/ 2022:00097	Charlotte Björnfot Bitr rektor
21/12-22	C 1	Rekrytering Lärare i svenska som andraspråk 100 % Tidsbegränsad anställning, enligt skollag Fr o m 2022-12-23 t o m 2023-06-20 Förlängning	STBG/ 2022:00098	Charlotte Björnfot Bitr rektor
16/12-22	D 4	Beslut om avstängning - Elev Fr o m 2022-12-16 t o m 2022-12-21	STBG/ 2022:00099	Olof Svenhamn Tf. rektor
21/12-22	C 2	Rekrytering Lärare i svenska 20 % Tidsbegränsad anställning, visstidsanställning efter pension Fr o m 2023-01-09 t o m 2023-08-11	STBG/ 2022:00100	Olof Svenhamn Bitr rektor
21/12-22	C 2	Rekrytering Skoladministratör 60 % Tidsbegränsad anställning, visstidsanställning efter pension Fr o m 2023-04-03 t o m 2024-01-20	STBG/ 2022:00102	Karin Eiderbrant Rektor
21/12-22	C 1	Rekrytering Redovisningsekonom 50 % Tidsbegränsad anställning, visstid prov- anställning. Fr o m 2023-01-09 t o m 2023-07-08	STBG/ 2022:00103	Karin Eiderbrant Rektor
		- - -		

Skola: Falkbergsskolan

Månad: december 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts-Datum	Dele-gations - Punkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Kopia av besluts-handl. bif.
20221220	CI	Anställningsavtal Tim lärarvikarie	FALS/2022:00032	
20221220	CI	Anställningsavtal Elevassistent from 221224-231223	FALS/2022:00033	
20221220	CI	Anställningsavtal lärare övriga ämnen 230109-230811	FALS/2022:00034	

Delegat: _____
Namnförtydligande: Carolina Ejenäs bitr.rektor

Enhet: Hammerstaskola december2022/

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-12-15	c.1	Lärare estet ämnen, tids begr enl skollag 2023-01-09-2023-08-11		
2022-12-14	c.1	Barnskötare, Bea anställning 2022-12-22-2023-12-21		

Delegat:Lena Bergström Häggberg

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Skogsbacksskolan

Månad: December 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av beslut s- handl · bifog as
221206 221215	D9 D9	Kränkande behandling 6 december Kränkande behandling 15 december	SKOS/2023:00001 SKOS/2023:00002	

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Storstretskolan

Månad: December 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av beslut s- handl · bifog as
221221	C1	Avtal elevassistent, visstid	STOS/2022:00138	
221221	C1	Avtal lärare musik, visstid	STOS/2022:00139	
221201	D9	Kränkande behandling 1 december	STOS/2023:00001	

Enhet: Tullingebergsskolan**Månad: december 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-12-01	C1	Anställning – specialist barnskötare inriktning funktionsvariation, 230301	TULS/2022:0 0032	
2022-12-01	C1	Anställning – specialist barnskötare inriktning funktionsvariation, 230201	TULS/2022:0 0033	
2022-12-06	C1	Anställning – specialist barnskötare inriktning funktionsvariation, 230109	TULS/2022:0 0039	
2022-12-22	C1	Anställning – Förstelärare 230109	TULS/2022:0 0048	

Enhet: Norsborg Central
Förskoleenhet
Förskolorna: Vallmon,
Ringblomman, Granen och Tal-och
Språk

Månad: December 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter beslutsmånaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Vallmon	C1	Inga beslut att anmäla.		
Ringblomman	C1	Inga beslut att anmäla.		
Granen	C1	Anställning av förskollärare 2022-12-30 tillsvidare		
Tal- och Språk/ Blå Vinge	C1	Inga beslut att anmäla.		

Delegat: Mikaela Liedegren, rektor

Redovisning av anmälningssärenden februari

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

- Tematisk kvalitetsgranskning av skolors arbete för en inkluderande utbildning SI 2022:6164 (UN/2022:00563)
- Beslut Dnr SI 2022:10848 - Begäran om ändring av beslut meddelat den 12 februari 2021 med dnr. SI 2019:10007(UN/2023:00014)

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- (SEK) Avslag på begäran om ändring i ärende SI 2022:10848 (UF/2020:114)
- (SEK) Beslut avseende anmälan om kränkande behandling Riksten skola SI 2022:8235 (UN/2022:00440)

Beslut från Skolverket

Beslut från Förvaltningsrätten

- (SEK) Dom - Överklagande avser beslut i skolskjutsärende 220826-SAU-OU10 19897-22 (UN/2022:0044)
- (SEK) Yttrande angående överklagat beslut om tilläggsbelopp Sofiaängen Å F N, LÅ 22-2323586-22 (UN/2022:00510)
- Beslut från förvaltningsrätten gällande Ansökan om tilläggsbelopp Realgymnasiet Mål nr 461-23 (UN/2022:00540)

Beslut från Migrationsverket

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Kommunfullmäktiges sammanträdesordning
- Reglemente utbildningsnämnden (KS/2022:00551)
- Öppna nämndsammanträden mandatperioden 2023-2026 (KS/2022:00746)
- Protokollsutdrag mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026
- Rapport från arkivtillsyn (KS/2022:00501)
- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2023 sammanträde den 2023-01-09 - Kommunstyrelsens delegationsordning 2023 KS/2022:00491
- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2023 sammanträde den 2023-01-09 - Firmatecknare 2023 KS/2022:00791

Referens*Mariam Behnam**mariam.behnam@botkyrka.se***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Redovisning av anmälningsärenden februari

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

- Tematisk kvalitetsgranskning av skolors arbete för en inkluderande utbildning SI 2022:6164 (UN/2022:00563)
- Beslut Dnr SI 2022:10848 - Begäran om ändring av beslut meddelat den 12 februari 2021 med dnr. SI 2019:10007(UN/2023:00014)

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- (SEK) Avslag på begäran om ändring i ärende SI 2022:10848 (UF/2020:114)
- (SEK) Beslut avseende anmälan om kränkande behandling Riksten skola SI 2022:8235 (UN/2022:00440)

Beslut från Skolverket**Beslut från Förvaltningsrätten**

- (SEK) Dom - Överklagande avser beslut i skolskjutsärende 220826-SAU-OU10 19897-22 (UN/2022:0044)
- (SEK) Yttrande angående överklagat beslut om tilläggsbelopp Sofiaängen Ä F N, LÅ 22-2323586-22 (UN/2022:00510)

- Beslut från förvaltningsrätten gällande Ansökan om tilläggsbelopp Realgymnasiet Mål nr 461-23 (UN/2022:00540)

Beslut från Migrationsverket

-

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Kommunfullmäktiges sammanträdesordning
- Reglemente utbildningsnämnden (KS/2022:00551)
- Öppna nämndsammanträden mandatperioden 2023-2026 (KS/2022:00746)
- Protokollsutdrag mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026
- Rapport från arkivtillsyn (KS/2022:00501)
- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2023 sammanträde den 2023-01-09 - Kommunstyrelsens delegationsordning 2023 KS/2022:00491
- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2023 sammanträde den 2023-01-09 - Firmatecknare 2023 KS/2022:00791

Övrigt

Information om tematisk kvalitetsgranskning av skolors arbete för en inkluderande utbildning – fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter i Fittjaskolan, Botkyrka Norra, Botkyrka Kommun.

Under våren 2023 genomför Skolinspektionen en tematisk kvalitetsgranskning. I er verksamhet kommer Fittjaskolan, Botkyrka kommun att besökas.

Syftet med den tematiska kvalitetsgranskningen är att granska skolors arbete för att skapa en tillgänglig lärmiljö som en del i en inkluderande utbildning, med särskilt fokus på de utmaningar i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter. Granskningen avgränsas till grundskolans årskurser 7-9. I granskningen bedöms kvalitén på skolans arbete i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier.

För att uppfylla granskningens syfte avser granskningen besvara följande frågor:

- 1. I vilken utsträckning skapar rektor förutsättningar för att hinder i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter ska identifieras och undanröjas?*
- 2. I vilken utsträckning präglas undervisningen av tillgänglighet, så att de konsekvenser som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter ska identifieras och undanröjas.*

Vad är **tematisk** kvalitetsgranskning?

Skolinspektionen granskar områden där det kan finnas behov av utveckling. Syftet med våra tematiska kvalitetsgranskningar är att bidra till en bättre skola, inte enbart i de verksamheter som har granskats, utan i samtliga verksamheter ute i landet. Detta sker genom att den tematiska kvalitetsgranskningen sammanfattas i en slutrapport hösten 2023.

Slutrapporten kommer att beskriva vilka områden som behöver förbättras för att i högre grad nå målen för verksamheten inom det aktuella området. Rapporten kommer även att lyfta framgångsfaktorer. De iakttagelser, analyser och bedömningar som vi gör ute i verksamheten kommer även att redovisas i form av enskilda beslut till de granskade skolorna och huvudmännen.

Hur genomförs den?

Inför besöket kommer vi att efterfråga en viss dokumentation. Under besöket genomförs lektionsobservationer, intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor. För elever är det frivilligt att delta i intervjuerna. Det är enbart elever med någon neuropsykiatrisk diagnos som kommer att intervjuas i denna granskning. Hur urval går till framgår av det informationsbrev som skickas till rektor. Av informationsbrevet framgår även vilken dokumentation vi önskar ta del av och några frågor ställs även som rektor skriftligen svarar inför besöket.

Vad händer sedan?

Efter besöket kommer vi att sammanställa ett protokoll som ni får ta del av för faktagranskning av eventuella sakfel. Om ni identifierat eventuella sakfel kommuniceras dessa av huvudmannen till ansvarig utredare på Skolinspektionen. Med protokollet som underlag skriver inspektörerna sedan ett beslut. Beslutet innehåller en beskrivning av styrkor och svagheter i verksamheten samt anger inom vilka områden eventuella utvecklingsinsatser behövs.

Om du har frågor

Vid frågor om vår granskning är ni välkomna att kontakta Kristina Svensson, undervisningsråd.

tfn: 08-586 081 55, e-post:
kristina.svensson@skolinspektionen.se

Information om Skolinspektionens olika granskningsmodeller:

Regelbunden kvalitetsgranskning

Syftet är att ge mer stöd och återkoppling än tidigare till skolor, kommuner och enskilda huvudmän – både kring sådant som behöver utvecklas och det vi bedömer som styrkor och goda arbetssätt.

Beslut: Rådgivande och stödjande återkoppling. Regelbunden tillsyn sätts in vid större brister.

Webb: www.skolinspektionen.se/regelbundenkvalitetsgranskning
www.skolinspektionen.se/undervisning
www.skolinspektionen.se/rektors-ledarskap
www.skolinspektionen.se/trygghet-studiero
www.skolinspektionen.se/bedomning-betygssattning

Regelbunden tillsyn

Syftet med tillsynen är att se att skolverksamheten följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten.

Beslut: I våra beslut uppmärksammar vi brister och utvecklingsområden vilket kan leda till krav på förändring.

Webb: www.skolinspektionen.se/Tillsyn--granskning/Regelbunden-tillsyn/

Tematisk kvalitetsgranskning

Syftet är att granska kvaliteten i skolväsendet och bidra till utveckling genom att lyfta fram viktiga utvecklingsområden.

Beslut: I våra beslut uppmärksammar vi även brister och utvecklingsområden vilket kan leda till krav på förändring.

Omfattning: ca 12 tematiska kvalitetsgranskningar/år, ca. 200 skolor berörs

Webb: www.skolinspektionen.se/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/

Tematisk kvalitetsgranskning av skolors arbete för en inkluderande utbildning – fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter i Fittjaskolan, Botkyrka Norra, Botkyrka Kommun.

Skolinspektionen har informerat huvudmannen om att er skola valts ut för att ingå i den tematiska kvalitetsgranskningen som nu pågår av skolors arbete för en inkluderande utbildning med fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter. Granskningen genomförs av två utredare som kommer att kontakta rektor närmre besöket. Nedan ges mer information om kvalitetsgranskningens syfte och genomförande.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att granska skolors arbete för att skapa en tillgänglig lärmiljö som en del i en inkluderande utbildning, med särskilt fokus på de utmaningar i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter. Granskningen avgränsas till grundskolans årskurser 7-9. I granskningen bedöms kvalitén på skolans arbete i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier.

För att uppfylla granskningens syfte avser granskningen besvara följande frågor:

- 1. I vilken utsträckning skapar rektor förutsättningar för att hinder i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter ska identifieras och undanröjas?*
- 2. I vilken utsträckning präglas undervisningen av tillgänglighet, så att de konsekvenser som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter ska identifieras och undanröjas.*

Bakgrund

Skolinspektionen har tillsammans med ett flertal andra myndigheter i uppdrag av regeringen att under tioårsperioden 2021–2031 följa upp och redovisa insatser och åtgärder kopplade till funktionshinderspolitikens fyra centrala områden. Denna granskning genomförs mot bakgrund av detta regeringsuppdrag och inriktas mot skolors arbete med tillgänglighet som en del i att uppnå en inkluderande utbildning.

Granskningens mer specifika fokus är tillgänglighet i lärmiljön för elever med *neuropsykiatriska svårigheter*. Neuropsykiatriska svårigheter innefattar olika typer av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (npf), men är också tänkt att inkludera beteenden som är överlappande i förhållande till kriterier som finns för dessa diagnoser och kan därmed även omfatta elever som inte har någon diagnos.

Inkluderande utbildning innebär att utbildningen ska organiseras för att alla ska kunna delta utifrån sina förutsättningar och lyckas i lärandet.

Tillgänglighet innebär att hinder som finns i lärmiljön ska identifieras och undanröjas så att alla elever, oavsett funktionsförmåga, ska kunna delta.

Genomförande

Vi planerar att besöka er skola mellan vecka 10 och 13, 2023. I besöket ingår lektionsbesök och intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor. Ansvarig inspektör för skolan kommer att kontakta rektor för att fastställa besöksdagar och för att ställa samman ett schema för besöket. Vid besöket önskar vi först ett kortare samtal med dig som rektor och därefter vill vi besöka lektioner. Sedan vill vi intervjua utvalda elever enskilt, därefter lärare, elevhälsa och sist rektor.

Lektionsobservationer

Vi önskar observera lektioner. Om möjligt vill vi att dessa observationer genomförs i olika klasser och med olika undervisande lärare. Vi vill helst observera lektioner där de elever vi sedan intervjuar deltar, om det är möjligt. Lektionerna kan ligga parallellt då vi är två inspektörer som observerar var sin lektion.

Intervjuer med elever

Vi önskar intervjua *fyra elever* som har någon form av neuropsykiatrisk diagnos (exempelvis ADHD, ADD, autismspektrumtillstånd, Tourettes, OCD, tvångssyndrom, språkstörning) om sådana elever finns vid skolan. Intervjuerna med elever genomförs enskilt, med en elev åt gången, med en utredare.

Det är frivilligt för elever att delta i intervjuer och både elever och deras vårdnadshavare behöver därför lämna sitt samtycke till att delta. Det är rektor som ansvarar för att tillfråga elever om de vill intervjuas. Det är även rektor som ser till att samtycke till att delta i elevintervju inhämtas från elevernas vårdnadshavare med hjälp av ett informationsbrev som rektor får av Skolinspektionen. Inga personuppgifter tas in före besöket vid skolan och rektor meddelar elevernas namn först vid skolbesöket. Skolinspektionen samlar inte heller in samtycket.

Det är även av stor vikt att rektor informerar elever och vårdnadshavare så att de är införstådda med att Skolinspektionen inte granskar de *intervjuade* elevernas individuella skolsituation utan skolans övergripande arbete för en tillgänglig lärmiljö för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar/svårigheter.

Intervju med lärare och annan personal

Vi önskar genomföra en gruppintervju med fyra till sex lärare. Vi önskar att de lärare som vi har observerat deltar i intervjun. Vi ser gärna att några av lärarna undervisar de elever som vi har intervjuat, helst mentor/klassföreståndare. Om ni har någon särskild undervisningsgrupp (såsom "lilla gruppen", "flexgruppen" eller "oasen") önskar vi att någon lärare som undervisar i denna grupp deltar vid intervjun.

Intervju med elevhälsa

Vi vill också intervjua elevhälsans personal i en gruppintervju. Rektor deltar inte i denna intervju men vi är måna om att specialpedagogisk personal och kurator finns med, men även gärna skolsköterska och skolpsykolog. Om studie- och yrkesvägledare ingår i elevhälsan är det bra om även denna finns med.

Intervju med rektorn

Vi vill även intervjua dig som rektor. Om skolan har biträdande rektor går det bra att denne deltar om du önskar det.

Dokument

Kvalitetsgranskningen grundar sig även på dokumentstudier. I bilaga 1 finns en förteckning över de dokument som vi önskar ta del av i förväg. Dokumenten sänds in senast den 10 februari via e-post till: lena.knutsson@skolinspektionen.se. Ange Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:6164) i det material som sänds in, exempelvis på ett försättsblad eller i ett e-postmeddelande.

Beslut och övergripande rapport

Efter besöket utarbetar vi ett granskningsbeslut. Innan beslutet är fattat skickar vi ett protokoll för faktagranskning till huvudmannen som ges möjlighet att lämna sina synpunkter på protokollet. Därefter fattar Skolinspektionen ett beslut som innehåller en bedömning av verksamhetens kvalitet inom det granskade området samt en beskrivning av eventuella utvecklingsområden. Om utvecklingsbehov framkommit gör Skolinspektionen en uppföljning av vilka åtgärder huvudmannen vidtagit.

När alla granskningsbeslut är fattade redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Mer information

För ytterligare information se webbplatsen www.skolinspektionen.se.

Vid frågor om kvalitetsgranskningen är du välkommen att kontakta Lena Knutsson, tfn: 08-586 082 70, e-post: lena.knutsson@skolinspektionen.se.

Bilagor

Bilaga 1	Dokumentförteckning
Bilaga 2	Informationsbrev om samtycke till intervjuade elever och deras vårdnadshavare
Bilaga 3	Allmänt informationsbrev elever vårdnadshavare
Bilaga 4	Information om undervisande personal och elevhälsa (Excell-fil)

BILAGA 1: Informationsinhämtning

Både begäran av dokument inför kvalitetsgranskning som verksamhetsredogörelse ska skickas till lena.knutsson@skolinspektionen.se **senast den 10 februari 2023**. Vid frågor om informationsinhämtningen kontakta Lena Knutsson, lena.knutsson@skolinspektionen.se, tel. 08-586 082 70

A. Begäran av dokument inför kvalitetsgranskningen

Nedan dokumentation behöver Skolinspektionen ta del av inför kvalitetsgranskningen. Vi vill poängtera att ni inte behöver utforma dokument inför granskningen, utan bara skicka de dokument som ni redan har upprättat sedan tidigare.

Utöver svar på frågorna i verksamhetsredogörelsen ber vi er att skicka:

1. Plan för elevhälsans arbete vid skolenheten (om sådan finns).
2. Lärarnas utbildning och vad de undervisar i samt elevhälsans personal (i bifogad Excell-fil)
3. Dokumentation av utvecklingsinsatser inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och/eller för att göra utbildningen tillgänglig för alla elever (om sådan finns).

B. Verksamhetsredogörelse

1. Rektor och kontaktperson för granskningen

Namn:
E-post:
Telefonnummer:

2. Uppgifter om skolenheten

Namn:
Huvudman:
Antal elever på skolenheten VT 2023

Årskurs (VT 23)	7	8	9
Antal klasser:			
Antal elever:			

1. Hur är skolans personal organiserad (gällande arbetslag, eventuella biträdande rektorer, resurspersonal/assistenter, speciallärare/specialpedagoger)?
2. Finns det elevassistenter eller resurspersoner på skolan? Beskriv deras arbetsuppgifter i förhållande till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar/svårigheter.
3. Finns det någon särskild undervisningsgrupp på skolan (exempelvis "Oasen", "flexgrupp", "lilla gruppen")? Hur är den organiserad? Finns det elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar/svårigheter som får hela eller delar av sin undervisning där? Beskriv kortfattat hur verksamheten är upplagd.
4. Har skolans lärare eller annan personal vid skolan under de tre senaste åren deltagit i några kompetensutvecklingsinsatser gällande specialpedagogik? Kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar? När i så fall och vilka deltog i insatserna? Beskriv insatserna?

Till vårdnadshavare

2023-01-12

1 (1)

Dnr 2022:6164

Skolinspektionens kvalitetsgranskning av skolors arbete för en inkluderande utbildning med fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter.

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning i 30 grundskolor som handlar om hur rektor och lärare arbetar för att elever i årskurs 7-9 med neuropsykiatriska svårigheter ska få en god utbildning. Skolinspektionen kommer därför att besöka Fittjaskolan Botkyrka Norra, Botkyrka Kommun under vecka 10-13, 2023.

Vad utreder Skolinspektionen?

Skolinspektionen utreder i granskningen med vilken kvalitet rektor och lärare arbetar för en tillgänglig utbildning med fokus på neuropsykiatriska svårigheter. Det gör vi genom att besöka lektioner, intervjua elever, lärare, elevhälsa, annan personal och rektor.

Vad händer sedan?

Efter skolbesöket sammanfattar vi allt som har framkommit i samband med skolbesöket i ett protokoll och skickar till skolans huvudman och därefter skriver vi ett beslut för skolan. Om vi i granskningen sett att skolan behöver bli bättre på något som vi granskat skriver vi detta i beslutet och följer sedan upp att skolan förbättrat det vi påtalat. Vi kommer även att skriva en så kallad övergripande rapport hösten 2023 utifrån resultatet av vad som framkommit vid granskningen av skolorna.

Om du har några frågor kontakta rektor eller Kristina Svensson, undervisningsråd på Skolinspektionen.

Mail. kristina.svensson@skolinspektionen.se

Tel. 08-586 081 55

Samtycke för elevintervju

Till vårdnadshavare

2023-01-12

(3)

Dnr 2022:6164

Samtycke för att delta i elevintervju i Skolinspektionens kvalitetsgranskning av skolors arbete för en inkluderande utbildning med fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter.

Vi vill ta del av ditt barns synpunkter

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning i 30 skolor som handlar om hur rektor och lärare arbetar för att elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar/svårigheter ska få en god utbildning. Skolinspektionen kommer därför att besöka Fittjaskolan, Botkyrka Norra, Botkyrka Kommun under vecka 10-13, 2023.

Intervjuer med elever är viktiga för att Skolinspektionens inspektörer ska få elevers bild av skolan. Skolinspektionen har därför bitt rektor att fråga några elever som har neuropsykiatrisk diagnos om de vill intervjuas av en inspektör på Skolinspektionen. Ditt barn är en av de elever som rektor har frågat.

För elever är det frivilligt att medverka i Skolinspektionens intervjuer och därför behöver vi ditt och ditt barns samtycke till att ditt barn blir intervjuat av en inspektör på Skolinspektionen. Vi samlar inte i övrigt in några personuppgifter kring barnet och det som sägs vid intervjun används enbart för granskningens ändamål.

Vad utreder Skolinspektionen?

Skolinspektionen utreder i granskningen hur rektor och lärare arbetar för att elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar/svårigheter ska få en god utbildning. Det gör vi genom att besöka lektioner, intervjuar elever, lärare, elevhälsa, annan personal och rektor.

Vi utreder inte *enskilda* elevers skolsituation men ser det som värdefullt att även elever ska kunna berätta hur de har det i skolan. Om vi vid intervjuer upptäcker att det kan finnas stora brister i skolans arbete med att ge elever det stöd de har rätt till hanterar vi det som en inkommen signal som vi hanterar enligt Skolinspektionens riktlinjer för signaler.

Vad handlar intervjun om?

Eleverna intervjuas enskilt av en inspektör i cirka 30 minuter. Vid intervjun kommer inspektören ställa frågor om vad eleven tycker om undervisningen i olika ämnen och om hur eleven har det i skolan.

Vad händer sedan?

Efter skolbesöket sammanfattar vi allt som har framkommit i samband med skolbesöket i ett protokoll och skickar till skolans huvudman och därefter skriver vi ett beslut för skolan. Om vi i granskningen sett att skolan behöver bli bättre på något som vi granskat skriver vi detta i beslutet och följer sedan upp att skolan förbättrat det vi påtalat. Vi kommer även att skriva en så kallad övergripande rapport hösten 2023 utifrån resultatet av vad som framkommit vid granskningen av skolorna.

Om du har några frågor kontakta rektor eller Kristina Svensson, undervisningsråd på Skolinspektionen.

Mail. kristina.svensson@skolinspektionen.se

Tel. 08-586 081 55

Blankett för samtycke för att delta i elevintervju

Barnets / elevens namn	Klass / verksamhet / undervisningsgrupp
Skola	
Vårdnadshavare namn	
Vårdnadshavares namn	

Var vänlig kryssa i nedan vad som gäller för ditt barn.

Jag samtycker till att mitt barn får delta i intervju med Skolinspektionen.

Ja Nej

Jag som vårdnadshavare är införstådd med den information som jag fått om Skolinspektionens granskning.

Underskrifter vårdnadshavare

Ort och datum	
Namnteckning	Namnförtydligande
Ort och datum	
Namnteckning	Namnförtydligande

Förteckning över all undervisande personal på skolenhe

Skolenhetens namn:

Rektors namn:

Nr	Namn	Anställningsform	Lärarlegitimation	Beskriv den undervisande personalens utbildning/lärarlegitimation
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

* Andel undervisande personal som saknar behörighet i enstaka ämnen, enstaka årskurser eller samt vilka ämnen/årskurser anges i kolumnen Om den undervisande personalen saknar behörighet, ange i

Namn	Befattning	Anställningsform** och tjänsteomfattning avseende funktionen i elevhälsan	Utbildning (till exempel distriktssköterska, socioonom, speciallärare, specialpedagog)
	Skolsköterska		
	Skolläkare		
	Psykolog		
	Kurator		
	Specialpedagogisk kompetens		

**ange om anställningen är tillsvidare eller visstidsanställning, vid visstidsanställning a

ange start och slutdatum för anställningen. Vid tillsvi

dareanställning ange när personen tillträdde sin tjänst. I de fall tjänster köps in anges från vilket

företag och i vilken omfattning det sker.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 8

BESLUT
2023-01-26
Meddelat i Stockholm

Mål nr
461-23

KLAGANDE

Lärande i Sverige AB, 556571-5892

MOTPART

Utbildningsnämnden i Botkyrka kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Utbildningsnämnden i Botkyrka kommuns beslut 2022-12-21

SAKEN

Tillämpning av skollagen; nu fråga om avskrivning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten skriver av målet.

YRKANDEN M.M.

Utbildningsnämnden i Botkyrka kommun (nämnden) beslutade den 21 december 2022 att avslå Lärande i Sverige AB:s (bolaget) ansökan om tilläggsbelopp för en viss elev. Sedan bolaget överklagat har nämnden vid omprövning den 10 januari 2022 ändrat beslutet och beviljat tilläggsbelopp.

Nämnden lämnar över överklagandet och övriga handlingar till förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 46 § förvaltningslagen (2017:900) följer att beslutsmyndigheten ska överlämna ett överklagande till förvaltningsrätten även i de fall beslutsmyndigheten har ändrat sitt beslut i enlighet med den enskildes överklagande. Förvaltningsrätten ska avgöra om beslutsmyndigheten har ändrat sitt beslut i enlighet med överklagandet.

Nämnden har vid sin omprövning beslutat i enlighet med bolagets överklagande. Ändamålet med överklagandet har därmed förfallit. Målet ska därför skrivas av.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Eva Furberg

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Alaa-Ahmed Omar Hamdo har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

SAMMANTRÄDESDORDNING 2023

	Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kommunfullmäktige	26	23	30	27	25	20*	-	-	28	26	23**	14
Kommunstyrelsen	9	13	13	11*	8	9*+***	-	-	11	9, 27*+#	27	-
- Beredningen för hållbar samhällsutveckling	Inga tider är fastställda ännu											
- Centrala samverkansgruppen - CESAM	2	8	9	5	3	7	-	-	6	4, 25	22	-
- Dialog- och demokratiberedningen	Inga tider är fastställda ännu											
- Funktionsrättsrådet	-	21	-	-	16	-	-	-	19	-	7	-
- Näringslivsrådet	Inga tider är fastställda ännu											
- Pensionärsrådet	-	8	-	5	31	-	-	-	6	4	29	-
- Personal- och upphandlingsberedningen	Inga tider är fastställda ännu											
- Rådet för civilsamhällesfrågor	Inga tider är fastställda ännu											
- Trygghetsberedningen	Inga tider är fastställda ännu											
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	19	21	23	20	23	15	-	24	21	19	16	7
Kommunens revisorer	-	6	6	11, 12	8	12	-	-	11	9	6	11
Kultur- och fritidsnämnden	-	14	-	18	16	-	-	29	19	-	14	5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	30	13	20	17	15	12	-	21	18	16	13	11
Samhällsbyggnadsnämnden	31	14	21	18	16	13	-	22	19	10	14	12
- Bygglövsberedningen	18	1	8	5	3, 31	-	-	9	6, 27	-	1, 29	-
- Namnberedningen	-	16	-	-	4	-	-	-	7	-	9	-
Socialnämnden	2, 24	14	28	18	16	13	-	22	19	24	14	12
- Barnutskottet	23	20	20	24	22	19	-	14	18	16	13	11
- Ungdoms- och vuxenutskottet	9	6	6	11*	8	7*	10	28	25	30	27	-
Teknik- och fastighetsnämnden	31	21	28	25	23	13	-	29	19	24	21	12
Utbildningsnämnden	-	7	7	4	2, 30	-	-	29	19	17	14	5
Valnämnden	-	-	27	-		-	-	-	11	-	13	-
Vård- och omsorgsnämnden	-	20	20	17	29	12	-	21	18	16	13	11

* ändrad veckodag

**mål och budget 2024 med flerårsplan 2025-2027 start kl 9.00 - heldag

*** start kl 9.00

KS behandling av mål och budget 2024 med flerårsplan 2025-2027 start kl 9.00

§ 142

Reglemente för utbildningsnämnden KS/2022:00551

Beslut

1. Ärendet ska avgöras idag.
2. Kommunfullmäktige antar reglemente för utbildningsnämnden.

Reservation

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna och Tullingepartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-12-12 § 211 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunallag (2017:725) kapitel 6 reglerar styrelse och nämnders uppgifter och att fullmäktige ska anta reglementen om verksamhet och arbetsformer.

Kommunfullmäktige beslutade den 21 juni 2022 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå reglemente för utbildningsnämnden.

Det föreslagna reglementet för utbildningsnämnden utgår från den skrift som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tagit fram som underlag för lokala bedömningar och fastslår utbildningsnämndens uppgift utöver det som föreskrivs om nämnden i lag eller annan författning. Reglementet består av tre delar, där del A innehåller för utbildningsnämnden specifika bestämmelser och del B och C innehåller gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna.

Förändringarna jämfört med gällande reglemente består främst i att struktur och innehåll följer SKR:s skrift, att nämndens uppgifter anges utifrån lagstiftning och att reglementet inte innehåller ansvar och uppgifter som regleras i övriga styrdokument. Det föreslagna reglementet innebär ingen förändring av utbildningsnämndens uppgifter i sak jämfört med nuvarande reglemente.

Bedömningen är att den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen (UNO) eftersträvade uppnås med det föreslagna reglementet för utbildningsnämnden

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-11-10.

Yrkanden

Tuva Lund (S) och Mats Einarsson (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Anne Rosensvärd (SD) föreslår att kommunfullmäktige återremitterar ärendet, bilaga 3.

Per Börjel (TUP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Tullingepartiets ändringsyrkande, bilaga 4.

Tuva Lund (S) och Stina Lundgren (M) yrkar avslag på Sverigedemokraternas återremissyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer därefter kommunstyrelsens förslag mot Tullingepartiets ändringsyrkande och finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Utbildningsnämnden
Botkyrka kommuns styrdokument

§ 171**Öppna nämndsammanträden mandatperioden 2023–2026 KS/2022:00746****Beslut**

Kommunfullmäktige medger att nämnderna får ha öppna nämndsammanträden under mandatperioden 2023–2026.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-12-12 § 202 lämnat ett förslag till beslut.

Botkyrka kommun har av tradition öppna nämndsammanträden för flertalet nämnder med undantag för kommunstyrelsen. För att möjliggöra för nämnderna att besluta om att ha öppna sammanträden måste det dock enligt kommunallagen 6 kap. § 25 först medges av kommunfullmäktige.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Samtliga nämnder

§ 133**Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024 - 2026
KS/2022:00237****Beslut**

1. Kommunfullmäktige beslutar att tillfälligt ändra, tidigare beslut i Riktlinjen God ekonomisk hushållning, när kommunen får disponera resultatutjämningsreserven till - Resultatutjämningsreserven får disponeras under 2023–2024 för att täcka underskott mot balanskravsresultatet i budget.
2. Kommunfullmäktige beslutar att vid behov får medel disponeras ur resultatutjämningsreserven i bokslut 2023 för att täcka ett negativt resultat upp till ett balanskravsresultat på noll, dock högst 65,4 miljoner kronor.
3. Kommunfullmäktige beslutar ge samhällsbyggnadsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden tilläggsbudget till de investeringsprojekt som redovisas i bilaga i tjänsteskrivelsen. Tilläggsbudgetarna uppgår sammantaget till 511,3 miljoner kronor
4. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2023 inom en total låneram på 6 241,5 miljoner kronor får ta upp nya och omsätta befintliga lån. Beslutet inkluderar upplåning för Södertörns Energi AB, AB Botkyrkabyggen, Söderenergi AB, Upplev Botkyrka AB och Botkyrka Stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank.

Kommunens och bolagens låneramar uppgår till:

- 1) AB Botkyrkabyggen; 3 120 miljoner kronor.
 - 2) Söderenergi AB; 606 miljoner kronor.
 - 3) Upplev Botkyrka AB; 15 miljoner kronor.
 - 4) Botkyrka Stadsnät AB; 265 miljoner kronor.
 - 5) Södertörns Energi AB; 435,5 miljoner kronor.
 - 6) Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåning till kommunens bolag); 1 800 miljoner kronor.
5. Kommunfullmäktige fastställer följande borgensramar:
 - 1) Söderenergi AB; 235 miljoner kronor.
 - 2) Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksaktiebolag (Syvab); 633,15 miljoner kronor.

- 3) Södertörns Fjärrvärme AB; 46 miljoner kronor.
- 4) SRV återvinning AB; 35 miljoner kronor.
- 5) Bostadsrättsföreningar; 22 miljoner kronor
- 6) Ideella föreningar; 50 miljoner kronor.

6. Mål och mått

6:1) Kommunfullmäktige beslutar att, utifrån tidigare beslut i Förutsättningar för nämndernas arbete med yttrande till Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024 – 2026, under utvecklingsmål 4:4 Kommunen som organisation är klimatneutral 2025 ändra på tilldelning av mått till några nämnder. Berörda nämnder får i uppdrag att göra förändringarna i respektive nämnds mål och internbudget 2023.

a) För arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden utgår måtten ” Andel (%) fossila bränslen (bensin och diesel) minskar”, ”Koldioxidutsläppen från resor i tjänst minskar”, ”Pappersförbrukningen i kommunen minskar” och ” Klimatavtryck (gram CO2/transporterat kg) för inköpta varor vid samordnad varudistribution minskar”.

6:2) Kommunfullmäktige beslutar att arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden tilldelas utvecklingsmål 2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck. Berörda nämnder får i uppdrag att lägga till mål och mått i respektive nämnds mål och internbudget 2023

a) Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden tilldelas under utvecklingsmål 2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck, måttet ” Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar”.

b) Kommunstyrelsen tilldelas under utvecklingsmål 2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck, måttet ” Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar”.

c) Kultur och fritidsnämnden tilldelas under utvecklingsmål 2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck, måttet ”

Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar” och ”Andelen fritidsklubbar och fritidsgårdar som bedriver ett aktivt systematiskt våldsförebyggande arbete där kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck är inkluderat ökar”.

d) Socialnämnden tilldelas under utvecklingsmål 2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck, måttet ” Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar”

e) Utbildningsnämnden tilldelas under utvecklingsmål 2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck, måttet ” Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar” och ”Andelen förskolor, skolor och fritidshem som bedriver ett aktivt systematiskt våldsförebyggande arbete där kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck är inkluderat ökar”.

7. Kommunfullmäktige fastställer en investeringsram för perioden 2023–2026 som innebär att kommunens investeringsutgifter, exklusive VA-investeringar, sammantaget uppgår till 4,2 miljarder kronor.
8. Kommunfullmäktige fastställer ett kommuninternt timpris för tidsskrivning i investeringsprojekt till 530 kronor.
9. Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens förslag till Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024 – 2026 som innehåller måldokument, drift- och investeringsplan och bilaga till investeringsprojekt samt uppdrag till nämnder.
10. Kommunfullmäktige beslutar att till kommunstyrelsen delegera rätten att besluta om specifika investeringsprojekt inom Dialogkommissionens årliga investeringsram på 2,5 miljoner kronor.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Tullingepartiet och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Kommunstyrelsen har beslutat för egen del:

11. Kommunstyrelsen beslutar att till ordförande i dialogkommissionen delegera rätten att besluta om specifika investeringsprojekt inom den årliga investeringsramen om 2,5 miljoner kronor.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-11-28 § 182 lämnat ett förslag till beslut.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade i april 2020 Riktlinje för god ekonomisk hushållning som reglerar när kommunen kan avsätta medel till resultatutjämningsreserven samt när medel kan disponeras.

Riktlinjen säger följande när det gäller disponering ur resultatutjämningsreserven:

Resultatutjämningsreserven får endast disponeras om den underliggande skatteunderlagsutvecklingen i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren med en procentenhet eller mer.

Det finns inget maxbelopp för resultatutjämningsreserven.

Medlen från resultatutjämningsreserven ska täcka ett negativt balanskravsresultat för att uppnå balans. Det gäller såväl i budgeten som i årsbokslutet.

Riktlinjen följer den rekommendation som Sveriges kommuner och regioner (SKR) gav då. SKR har mjukat upp rekommendationen när reserven kan disponeras och föreslår att resultatutjämningsreserven får disponeras om den underliggande skatteunderlagsutvecklingen i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren. Tanken med en resultatutjämningsreserv är att kunna utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Den 20 oktober 2022 gör SKR följande bedömning om hur rikets underliggande skatteunderlagsutveckling kommer att utvecklas under kommande planperiod (Tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling).

Förändring i procent per år

	2021	2022	2023	2024	2025
Snitt 10 år	4,1	4,2	4,4	4,3	4,4
Årlig ökning	5,6	5,7	3,1	4,5	4,1
Differens	1,5	1,5	-1,2	0,2	-0,3

Källa: Skatteverket och Sveriges kommuner och regioner

Under perioden 2023–2025 kommer Sverige befinna sig i en lågkonjunktur. Skatteintäkterna utvecklas svagare och inflationen påverkar kostnadsutvecklingen kraftigt bland annat pensionskostnaderna.

Botkyrka har i årsredovisning 2022 en resultatutjämningsreserv som uppgår till 271,6 miljoner kronor

Kommunfullmäktige är suveräna att fatta beslut när resultatutjämningsreserven kan disponeras och föreslås besluta att medel får tas ur resultatutjämningsreserven 2023 och 2024 upp till ett balanskravsresultat på noll i boksluten, max 65,4 miljoner kronor 2023 och 52,8 miljoner kronor 2024.

Budget 2023 – 2026

I november fastställde kommunfullmäktige skattesatsen till 20 kronor och 15 öre.

I förslaget till Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024 – 2026 budgeteras negativa resultat 2023 på 65,4 miljoner kronor och 2024 på 52,8 miljoner kronor. Kommunen planerar att disponera medel ur resultatutjämningsreserven för att återställa de negativa balanskravsresultaten. Det ekonomiska läget för 2025 och 2026 ser bättre ut och för dessa år budgeteras ett balanskravsresultat på 156,7 respektive 150,6 miljoner kronor.

Nämndernas budgetar räknas upp med 369,4 miljoner kronor netto. Nämnderna kompenseras för löne- och prisökningar motsvarande 326,4 miljoner kronor och för volymökningar med 14,8 miljoner kronor. Därutöver ingår övriga satsningar med drygt 90 miljoner kronor. I nämndernas budgetramar ingår effektiviseringskrav på 1 procent 2023 och 2 procent årligen 2024 – 2026. Dessutom finns för åren 2023 krav på effektiviseringar inom central administration enligt tidigare beslut.

Investeringsplanen för åren 2023 - 2026 innehåller investeringar på sammanlagt 4 156 miljoner kronor. I beloppet ingår beslutade och pågående projekt samt förslag på nya projekt. Tyngdpunkten i investeringsplanen ligger på förskolor och skolor. Därutöver finns investeringar inom VA-verksamheten som uppgår till drygt 475 miljoner kronor för 2023 - 2026. Investeringsramarna för åren 2024 - 2026 är en plan och kommer eventuellt justeras till kommande budget. Investeringsutgifterna i planen överstiger kommunfullmäktiges beslut om en investeringsram på 3,2 miljarder kronor under en fyra års period eller i snitt 800 miljoner kronor per år.

Investeringarna för 2023 beräknas sammantaget uppgå till 988 miljoner kronor. Det är en hög investeringsnivå för Botkyrka kommun. Med en budgeterat resultat och avskrivningar uppgår självfinansieringsgraden till 30 procent 2023. Självfinansieringsgraden kan komma att öka med exploateringsintäkter, gatukostnadsersättningar, försäljningar av anläggningstillgångar med mera som inte är budgeterade.

Som en del av beslutet Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024 - 2026 ingår fastställande av låne- och borgensramar för 2023. Den totala låneramen inklusive upplåning för kommunens bolag föreslås till 6 241,5 miljoner kronor för 2023, vilket är 213 miljoner lägre än 2022. Den totala låneramen inkluderar upplåning för Botkyrka kommun, AB Botkyrkabyggen, Botkyrka Stadsnät AB, Upplev Botkyrka AB, Söderenergi AB och Södertörns Energi AB.

Kommunens totala borgensram uppgår till 1 021,15 miljoner kronor 2023 vilket är drygt 190 miljoner kronor högre än 2022.

Uppdrag 2023

I Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024 – 2025 ger kommunfullmäktige uppdrag till nämnderna. Nämnderna ska i särskilt ärende rapportera uppdragen till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 8 september 2023.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-11-18.

I debatten yttrar sig Ebba Östlin (S), Stina Lundgren (M), Martin Inglot (SD), Anders Thorén (TUP), Mats Einarsson (V), Stefan Dayne (KD), Dag Ahlse (C), Niklas Gladh (MP), Ing-Marie Viklund (L), Per Börjel (TUP), Hamza Akacha (-), Max Möllerström (SD), Willy Viitala (M), Tuva Lund (S), Gül Alci (M), Camilla Jägemalm (TUP), Marit Normasdotter (V), Heléne Wähleman (L), Taina Virta (S), Gabriel Melki (S), Margareta Zethraeus (TUP), Emanuel Ksiazkiewicz (S), Sofia Karström (L), Östen Granberg (SD), Lisa Hellsing (MP), Yusuf Aydin (KD), Carl Widercrantz (TUP), Sargon Daoud (S), Eva Wedberg (S), Tomas Bergqvist (S), Albin Persson (M), Charlotta Eriksson (KD), Elisabeth Uddén (S), Boban Pejčić (M), Kerstin Amelin (V), Jesper Andersson (M), Ali Khan (MP), Lena Ingren (S), Solveig Nilsson (M), Per Norman (V), Marie Spennare (M), Andrea Molin Storbjörk (V), Ronnie Anderson (V), Robert Aslan (S), William Franzén (M), Therese Lind (TUP), Therese Karlsson (V), Camilla Frejman (KD), Yasemin Ergül (S), Melissa Besara (S), Inger Grönberg

(MP), Leyla Öztürk (S), Ebba Zino (KD), Shafqat Khatana (S), Marcus Ekman (S) och Rita Ilomäki (S).

Yrkanden

Ebba Östlin (S), Stefan Dayne (KD), Niklas Gladh (MP), Ing-Marie Viklund (L), Tuva Lund (S), Emanuel Ksiazkiewicz (S), Sofia Karström (L), Lisa Hellsing (MP), Yusuf Aydin (KD), Eva Wedberg (S), Tomas Bergqvist (S), Charlotta Eriksson (KD), Elisabeth Uddén (S), Gabriel Melki (S), Lena Ingren (S), Camilla Eriksson (C), Robert Aslan (S), Melissa Besara (S), Leyla Öztürk (S), Ebba Zino (KD) och Shafqat Khatana (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Ebba Östlin (S) lämnar ett tilläggsyrkande, [bilaga 2](#).

Stina Lundgren (M), Gül Alci (M), Willy Viitala (M), Albin Persson (M), Boban Pejicic (M), Jesper Andersson (M), Solveig Nilsson (M) och Marie Spennare (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Moderaternas budgetförslag, [bilaga 3](#).

Martin Inglot (SD), Max Möllerström (SD) och Östen Granberg (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Sverigedemokraternas budgetförslag, [bilaga 4](#).

Anders Thorén (TUP), Carl Widercrantz (TUP), Per Börjel (TUP) och Therese Lind (TUP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Tullingepartiets budgetförslag, [bilaga 5](#).

Mats Einarsson (V), Marit Normasdotter (V), Per Norman (V), Andrea Molin Storbjörk (V) och Therese Karlsson (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag, [bilaga 6](#).

Propositionsordning

Ordföranden prövar först Vänsterpartiets yrkande om skattesats och finner att kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Beslut om förutsättningarna för resultatutjämningsreserven ställs under proposition. Ordföranden konstaterar att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Förslag till tilläggsbudget för investeringsprojekt ställs under proposition. Ordföranden konstaterar att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Förslag till borgensramar ställs under proposition. Ordföranden konstaterar att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sedan ställer ordföranden kommunstyrelsens förslag mot övriga budgetförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Tilläggsyrkande från Ebba Östlin (S) ställs under proposition och ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med tilläggsyrkandet.

Tilläggsuppdrag under särskild proposition

Vänsterpartiets åttonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Votering

Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige godkänner följande voteringsproposition:

Den som vill avslå yrkandet röstar ja.
Den som vill bifalla yrkandet röstar nej.

Voteringsresultat

Med 38 ja-röster mot 33 nej-röster beslutar kommunfullmäktige att avslå yrkandet, bilaga 7.

Moderaternas tolfte, Sverigedemokraternas sjätte och Tullingepartiets tolfte yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandena.

Moderaternas trettonde och Tullingepartiets trettonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandena.

Moderaternas fjortonde och Tullingepartiets fjortonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandena.

Moderaternas femtonde yrkande och Tullingepartiets femtonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandena.

Moderaternas sextonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Moderaternas sjuttonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Moderaternas artonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Sverigedemokraternas tredje yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Sverigedemokraternas fjärde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Sverigedemokraternas femte yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Tullingepartiets sextonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Tullingepartiets sjuttonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Tullingepartiets artonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Tullingepartiets nittonde yrkande. Bifall mot avslag. Kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Expedieras till:

Samtliga nämnder

Controller Annette Ödalen, kommunledningsförvaltningen

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

BOTKYRKA
KOMMUN

Tillsyn av arkiv- och informationshantering

RAPPORT

Kommunarkiv

Dnr: KS2022/00501

2022-12-28

Kod: /Processkod/

Tillsyn av arkiv- och informationshantering

Bakgrund

Arkivmyndighet för Botkyrka kommun är Kommunstyrelsen, ansvaret som åligger en kommunal arkivmyndighet är motsvarande det som Riksarkivet har på nationell nivå. Att besluta om undantaget från lagens grundregel om att alla allmänna handlingar ska bevaras genom att tillåta gallring av utpekade informationsmängder, att ta beslut som rör styrningen av informationshanteringen samt att utföra tillsyn över hur de kommunala myndigheterna, bolagen och eventuella stiftelser efterlever regelverket. Arkivmyndigheten har därigenom ett stort ansvar för hur information rörande kommunens verksamhet, beslut som påverkar enskilda medborgares liv och utövandet av demokratin hanteras i det dagliga arbetet samt ett säkert och långsiktigt bevarande av informationen för att kommunen medborgare ska ha sin grundlagsenliga rätt att kunna begära ut allmänna handlingar. Arkivmyndigheten utses genom beslut av Kommunfullmäktige genom arkivreglementet som är ett lagstadgat styrdokument i varje kommun, arkivmyndighetens ansvar för kommunens samlade arkivbildning är detsamma oavsett hos vilken nämnd ansvaret placeras eller hos vilken förvaltning ansvaret för det operativa utförandet ligger.

Tillsyn är en myndighetsutövning som kommunen enligt arkivlagens 7§ ansvarar för att regelbundet genomföra. Ansvarig myndighet är arkivmyndigheten/kommunstyrelsen och utförare är den verkställande förvaltningen Kommunarkiv. Eftersom arkivmyndigheten/kommunstyrelsen inte utgör en operativ verksamhet åligger det myndigheten att se till att det finns rätt specialistkompetens inom kommunen att utföra det praktiska arbete som krävs för att arkivmyndighetens ska uppfylla sitt ansvar.

Tillsynen av arkivhanteringen i Botkyrka kommun har gjorts under november 2022 genom ett frågeformulär som skickats ut till alla förvaltningar och kommunägda bolag. Tillsynen har utgjorts av en kombination av tillsynsformulär och mognadsmätning av kunskapen om och utförandet av informationshanteringen inom verksamheterna. Granskningen har omfattat samtliga förvaltningar och bolag men hos bolagen har endast den del av informationshanteringen som utgörs av allmänna handlingar omfattats.

Med arkivverksamhet avses inte bara arkivfunktionen utan hanteringen av arkiv- och informationshantering inom hela kommunen oavsett inom vilken

RAPPORT

Kommunarkiv

Dnr: KS2022/00501

2022-12-28

Kod: /Processkod/

process eller vilket system informationen hanteras. Att arkivverksamheten utgör en integrerad del av ärendehantering och informationsförvaltningen inom en verksamhet är ett tecken på att en hög grad av mognad uppnåtts.

Tillsynsformuläret skickades ut till 8 förvaltningar och 12 bolag, 7 förvaltningar och 6 bolag har svarat. Några av bolagen saknar egen administration och har antagligen av den anledningen inte svarat, några bolag är samägda med grannkommunerna och det ser inte ut att finnas någon överenskommelse om vilken kommun som tagit på sig ansvar för arkivfrågorna.

Endast en av förvaltningarna har inte svarat, nämligen Kommunledningsförvaltningen. Det är anmärkningsvärt den förvaltning som ser som sin uppgift att förse verksamheterna med centralt stöd att man inte själv respekterar de krav som ställs från arkivmyndigheten samt att man inte tar tillfället att få lägesbild på vilka åtgärder man behöver prioritera för att utveckla sin informationshantering.

Syftet har inte varit att leta efter fel utan att undersöka mognaden inom informationshantering för att kunna göra en grundläggande bedömning av nuläget. Nulägesbedömningen utgör ett steg för att kunna identifiera behov av utveckling och stöd inom kommunens arkivhantering. Bedömningen utgör också svar till kommunens internkontrollplan. Eftersom syftet inte är att peka ut enskilda verksamheter kommer rapporten att ligga på en övergripande nivå. Verksamheterna kommer istället att få en direkt återkoppling om det är något i deras svar som sticker ut. Svaren rörande informationssäkerhet kommer att förmedlas vidare till informationssäkerhetsansvarig på central nivå då för att kunna omhändertas i det arbete som pågår där.

Sammanfattning

Överlag ger tillsynen en positiv bild, även om det naturligtvis förekommer brister, brister som i några fall är av ganska allvarlig karaktär. Detta framkommer tack vare verksamheternas självinsikt och öppenhet avseende sina problem. Det finns en medvetenhet om vilka insatser som behövs eller vilka brister man har i sin verksamhet och är villig att ta itu med det. Men man är också medveten om att man behöver stöd med åtgärderna, stöd som ibland kan bestå av ett mer heltäckande regelverk ibland utbildning eller konkreta arbetsinsatser. Det finns alltså en hel del insatser arkivmyndigheten behöver initiera för att kommunens samlade informationshantering ska komma upp på en god nivå.

Gemensamma styr- och stöddokument efterfrågas, man vill göra rätt och inser att det behövs likartade rutiner inom hela kommunen.

RAPPORT

Kommunarkiv

Dnr: KS2022/00501

2022-12-28

Kod: /Processkod/

Det finns ett behov av utbildningar rörande hela informationsförvaltningen, inte bara arkivfrågor utan också kring informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling. Behovet ser likadant ut hos en stor del av verksamheterna och det är något arkivmyndigheten tillsammans med ansvariga för informationssäkerhet och gdpr skulle kunna erbjuda med egen kompetens eller genom att administrera och beställa gemensamt för samtliga verksamheter.

Det finns många kommunalt ägda bolag samt även några som ägs gemensamt med grannkommunerna. Det är viktigt att komma ihåg den skillnad i behoven hos och kraven på de olika bolagen beroende på vilken verksamhet de bedriver. Bolag inom lagstadgad samhällsservice och infrastruktur hanterar en helt annan typ av information än bolag som framförallt arbetar med frågor som rör upplevelser, kultur och att marknadsföra kommunen. För de samägda bolagens del måste kommunerna komma överens om vilken kommun som har arkivansvar för respektive bolag.

Bolagen överraskar positivt i sin inställning till vikten av säker informationshantering och insikten i att man hanterar allmänna handlingar, men när man kommer in på frågor som direkt berör arkivhantering finns kunskapsluckor som behöver uppmärksammas. Det är svårt att kräva att specialistkompetens i arkivfrågor ska finnas på varje bolag därför bör arkivmyndigheten vara behjälplig med information, stöd och rådgivning i frågorna.

Metod

Det här är första gången en arkivtillsyn genomförts inom Botkyrka kommun och den har praktiskt utförts genom att ett frågeformulär skickats ut till verksamheterna. De 56 frågorna består av en blandning av traditionella tillsynsfrågor rörande arkivorganisation och föreskriven dokumentation av arkivhanteringen samt frågor som belyser i vilken grad informationshanteringen är en integrerad del av verksamheten.

RAPPORT

Kommunarkiv

Dnr: KS2022/00501

2022-12-28

Kod: /Processkod/

Avgränsning

Analysen tar fäste på hur informationen i sig hanteras, kännedom om regelverket, om förvaltningen har de resurser som behövs och om informationssäkerhet och hantering av personuppgifter är ombesörjt.

Tillsynen mäter strukturer och tillgången till kunskap i organisationen, den utgör alltså inte en mätning av kompetens hos individer. Utgångspunkten är att den som ansvarar för eller ska utföra en viss uppgift också ska ha möjlighet att få den utbildning eller det stöd som behövs för att utföra arbetet likaväl som att få tillräckligt med tid för att genomföra arbetet.

Tillförlitlighet

Förvaltningarna har själva fått avgöra vem eller vilka som ska besvara frågorna och förutom några rena faktafrågor om arkivorganisation och fastslagna rutiner är de flesta svaren av självskattningskaraktär. När man ser till mönstret i svaren förefaller det ändå som att de flesta svarat försökt svara så sanningsenligt som möjligt, finns det brister är man överlag öppen med det och flera har kommenterat vad det är man önskar att få stöd eller hjälp med.

Några fokusområden som kräver insatser

Hur kommunen väljer att gå vidare och använda resultatet av mognadsmätningen kan inte utredningen ta ställning till, men några förhållanden vill jag lyfta fram där det är särskilt tydligt att det behövs särskilda insatser och där det, med rätt förutsättningar skulle kunna gå att nå förhållandevis snabba resultat. Det är generella behov som med fördel kan lösas genom att arkivmyndigheten utför insatserna eller centralt tar in resurser enkom för ändamålet.

Regelverket

Förvaltningarna efterfrågar gemensamma rutiner inom framförallt informationssäkerhet och hantering av personuppgifter. Några verksamheter som helt saknar rutiner för hantering av incidenter och en uppger att man inte känt till att man måste ha en beslutad och känd rutin för personuppgiftsincidenter. Det är en allvarlig brist som är relativt enkel att åtgärda eftersom kompetensen finns centralt i kommunen.

RAPPORT

Kommunarkiv

Dnr: KS2022/00501

2022-12-28

Kod: /Processkod/

Verksamheterna har många av de dokument som krävs för att redovisa och dokumentera arkivhanteringen och kommunens informationsresurser, men man är medveten om att de inte är uppdaterade. Man saknar dock tid och kunskap för att utföra arbetet på egen hand. Att få stöd och vägledning i kombination med färdiga dokumentmallar skulle innebära en effektivisering och kvalitetssäkring för verksamheterna i den aktiva informationshanteringen och samtidigt underlätta för medborgare eller forskare som vill ta del av allmänna handlingar.

Arkivvård

Flera av förvaltningarna uppger att de ligger efter med gallring av såväl analoga som digitala handlingar. I det kommungemensamma systemet Public 360 saknar verksamheter funktion och behörighet att genomföra gallring även om de har behov av att verkställa gallring.

Det går att se en skillnad mellan verksamheter som har mycket sekretessbelagd information och verksamheter som i stort sett endast hanterar offentliga handlingar, de som hanterar sekretess är i allmänhet medvetna om vilka krav som ställs och har generellt en god ordning på informationen. Det innebär också att man ställer större krav på funktionerna i verksamhetssystemet avseende gallring och arkivering. Man trycker också mer på behovet av ett uppdaterat gemensamt regelverk.

Det råder stora skillnader mellan de olika verksamheterna när det gäller gallring av allmänna handlingar vilket inte var oväntat. Några verksamheter har uppdaterade gallringsbeslut och rutiner för att verkställa gallring regelbundet medan andra uppger att de är osäkra på vad som förväntas av dem och hur de ska göra. Gallringsutredningar och beslut om gallring är en specifik kompetens som inte kan förväntas finnas i verksamheterna, här måste arkivmyndigheten se till att det finns centralt stöd och arbetet med att uppdatera informationshanteringsplanerna är en viktig insats.

Bevarande och informationssäkerhet

Styrdokument med strategiskt syfte så som bevarande- och gallringsutredningar av informationen i respektive system saknas i många fall och behöver tas fram. Detta är dokument som också är viktiga underlag vid kravställning av uppdateringar och upphandling av nya system.

Det saknas bevarandeplaner för många verksamhetssystem vilket är något man behöver ta itu då det är så många system som redan nu innehåller information som borde föras över till e-arkivet. Bevarandeplanen är ofta en

RAPPORT

Kommunarkiv

Dnr: KS2022/00501

2022-12-28

Kod: /Processkod/

egen dokumenttyp men en av förvaltningarna framför att man vill få in den informationen i informationshanteringsplanen för att inte ha så många olika dokument. Idén är värd att titta vidare på och jag föreslår att arkivmyndigheten utreder om det är möjligt.

All dokumentation kring informationshantering måste regelbundet ses över för att vara aktuell och fylla sin funktion. Genom att ha en gemensam modell och årshjul för förvaltningen av dokumenten kan man med enkla insatser hålla dokumenten uppdaterade på en godtagbar nivå. Om PM3-modellen redan används inom kommunen fungerar den utmärkt som modell även för förvaltningen av styrdokument.

Slutsats

Arkiv- och informationshantering är ofta en utmaning inom kommunerna, lagen ställer höga krav och allmänheten kan med fog förvänta sig att information som handlar om dem eller som redovisar hur skattemedlen nyttjas hålls läsbar och tillgänglig över lång tid. Samtidigt är verksamheterna ofta små och har inte möjlighet att själva upprätthålla den kompetens som behövs för att leva upp till kraven, det innebär alltså att arkivmyndigheten får ett stort ansvar. Det inte förvaltningar och bolag kan utföra med egna resurser bör arkivmyndigheten ta ansvar för att tillhandahålla centralt.

För Botkyrkas del är de inledande insatser som behövs ett uppdaterat gemensamt regelverk för hur informationen rent konkret ska hanteras alltifrån att den inkommer/skapas till hur den ska arkiveras. Regelverket måste vara gemensamt för att underlätta för förvaltningarna vid slutarkivering då alla arkiv ska slutarkiveras i samma e-arkiv.

Regelverket måste också kommuniceras ut i verksamheterna för att bli kända och etablerade i den löpande informationshanteringen. Det kan förutsätta allt från enkla informationsinsatser till utbildningar med praktiska övningar. Det är viktigt att inte glömma bort de kommunalt ägda bolagen i dessa sammanhang!

Arkivtillsyn ska utföras regelbundet för att ha en kontinuerlig uppföljning av insatta åtgärder och informationshanterings utveckling. Förslagsvis kan arkivmyndigheten vänta två eller tre år till nästa gång för att låta vidtagna åtgärder ge effekt. Det finns mycket som behöver åtgärdas, men allt måste inte ske på en gång och det finns inte heller resurser hos verksamheterna för flera parallella projekt utan arkivmyndigheten måste prioritera och utföra insatserna efterhand på ett klokt och strategiskt sätt.

RAPPORT

BOTKYRKA
KOMMUN

Kommunarkiv

Dnr: KS2022/00501

2022-12-28

Kod: /Processkod/

Svar har inkommit från:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen
Kultur- och fritidsförvaltningen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Socialförvaltningen
Teknik- och fastighetsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Vård- och omsorgsförvaltningen

AB Botkyrkabyggen
Botkyrka Stadsnät AB
SYVAB Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksaktiebolag
Södertörns Fjärrvärme AB
Tillväxt Botkyrka AB
Upplev Botkyrka AB

Följande verksamheter har inte svarat:

Kommunledningsförvaltningen
Fastighets AB Alfågeln
Södra Porten AB
Södra Porten Holding AB
Södertörns Energi AB
Söderenergi AB
SRV Återvinning AB

Sammanställning av mognadsfrågorna

Dnr: KS2022/00501

Sammanställning av svaren har gjorts för de frågor som är av sådan karaktär att mognadsnivå kan mätas utgående från hur man inom en verksamhet prioriterar ansvaret/uppgiften/kunskapsbehovet.

Eftersom det rör sig om en enkät med så få respondenter är dock mer frågan om att ge en överblick av spridningen på svaren än en faktisk sammanställning.

Färgmarkeringen visar den nivå flest verksamheter upplever att de befinner sig på men det är viktigt att komma ihåg att spridningen mellan svarsnivåerna är bred och för nästan varje fråga finns det minst ett svar på varje svarsalternativ

Om jag sätter ett medeltal kommunens verksamheter baserat på de svar som kommit in skulle jag säga att de flesta delvis uppfyller kraven, men att många upplever en osäkerhet kring exakt vad som krävs och hur de ska göra för att uppfylla kraven. Det förekommer undantag på båda sidor, verksamheter som redan uppfyller eller utvecklar för att uppfylla kraven och å andra sidan verksamheter som inte alls känner till att det ställs krav på hur informationen ska hanteras.

Genom utbildnings- och informationsinsatser kring det interna och externa regelverk som finns skulle nivån kunna höjas hos de flesta verksamheterna innan nästa arkivtillsyn.

Kunskaper hos arkivansvarig och arkivredogörare

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis men det finns brister	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
8	Känner arkivansvarig och övriga roller inom arkivorganisationen till vad uppdraget innebär och vad de förväntas göra?				
9	Har arkivansvariga och arkivredogörare tagit del av de utbildningar och informationstillfällen som erbjudits inom kommunen? (Exempelvis inom offentlighet och sekretess)				
10	Upplever arkivansvarig att hen har den kunskap som behövs för uppdraget?				
11	Upplever övriga roller inom arkivorganisationen att de har den kunskap som behövs för uppdraget?				
12	Upplever arkivansvarig att det finns tillgång till de resurser (budget och personal) som behövs för en god informationshantering?				
13	Upplever personerna i arkivorganisationen att det finns tid för att utföra de ålagda uppgifterna och att delta i utbildningar och nätverk?				
14	Finns det ett önskemål om interna utbildningar inom området?	Beskriv behovet			

Dokumentation av arkiv- och informationshantering

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis men det finns brister	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
15.	Har förvaltningen en upprättad informationshanteringsplan?				
16	Om nej i fråga 15, finns det en dokumenthanteringsplan som följs?				
17	Tillämpas informationshanteringsplanen/dokumenthanteringsplanen inom organisationen?				
18	Verkställs gallring årligen enligt informationshanteringsplanen/dokumenthanteringsplanen?				
19	Har förvaltningen en aktuell arkivbeskrivning?				
20	Gäller endast bolagen: Finns separat dokumentation för hanteringen av information som inte utgör allmänna handlingar?				

Informationen i verksamhetssystemen

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
21	Används informationshanteringsplanen som underlag i utvecklingen av och införskaffning av verksamhetssystem?				
22	Görs bevarande- och gallringsutredning på verksamhetssystem som är specifika för förvaltningen?				
23	Har bevarandeplaner upprättats, dvs ett dokument som beskriver hur informationen i respektive verksamhetssystem ska bevaras?				
24	Har myndigheten ett behov av att arkivera digital information?	Exempel på system, Ungefärlig datamängd, är behovet akut?			
		Ja	Nej	Vet inte	Kommentar
25	Är rutinen för leveranser till kommunarkivet känd och efterföljs den?				
26	Har de verksamhetssystem som används en teknisk funktionalitet som gör det möjligt att gallra information?				
27	Har de verksamhetssystem som används en teknisk funktionalitet som gör det möjligt att exportera information till ett digitalt arkiv?				
28	Finns (en eller flera) utsedda informationsägare för informationen inom verksamhetens processer?				

29	Finns utsedda objektsägare/systemägare med ansvar för att se till att det är tekniskt möjligt att gallra o arkivera information ur de verksamhetssystem som används inom förvaltningen				
30	Finns en utpekad arkiveringsansvarig för alla system (hos förvaltningen själv eller hos en annan förvaltning om det är ett gemensamt system)				
31	Gäller endast bolagen: Kan den del av informationen som inte utgör allmänna handlingar särskiljas från de allmänna handlingarna?				

Kunskaper hos medarbetare

Olika medarbetare har olika arbetsuppgifter och ansvarsområden alltså kan behovet av kunskap om arkiv- och informationshantering variera. De olika svarsalternativen ska väljas i relation till medarbetarnas behov. T ex "De flesta av våra medarbetare har delvis den kunskap de behöver om allmänhetens rätt att ta del av handlingar" ska ge ett kryss i nivå 2 "Ja, delvis"

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
--	--	------------------------------------	-------------------	---	---

32	Har medarbetarna tagit del av de utbildningar och informationstillfällen som erbjuds internt?				
33	Känner medarbetarna till var eller hos vem de kan få svar på frågor om informationshantering?				
34	Har medarbetarna den kunskap de behöver för att diarieföra/registrera allmänna handlingar?				
35	Finns det generell kunskap bland medarbetarna om rätten att ta del av allmänna handlingar?				
36	Finns kunskap hos ansvariga och handläggare om förvaltningslagens krav på hur ärenden ska handläggas?				
37	Finns kunskap hos medarbetare om hur sekretessbelagd information ska hanteras?				

Kunskap om lagstiftning som styr informationshantering

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
38	Finns det generell kunskap om regelverket kring offentlighet och sekretesslagstiftningen?				
39	Finns det generell kunskap om arkivlagen?				
40	Finns det kunskap om krav i verksamhetsspecifik lagstiftning som påverkar informationshanteringen (t ex sociallagen, upphandlingslagen, patientdatalagen)?				
41	Utförs systematisk intern uppföljning av hur lagstiftningen efterlevs?				

Lagring och delning av information

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
42	Om Teams, Sharepoint, OneDrive eller andra gemensamma mappar används för lagring och delning av allmänna handlingar, finns det regler för ansvar och förvaltning?				
43	Finns rutiner för hur sekretessbelagd information får skickas till externa mottagare?				
44	Finns rutiner beskrivna för hantering av skyddade identiteter (tex om betyg eller annat som berör en person med				

	skyddad identitet begärts ut)?				
--	--------------------------------	--	--	--	--

Informationssäkerhet

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
45	Är informationssäkerhet inarbetat i fastslagna arbetsinstruktioner?				
46	Har arkivredogörare och arkivansvarig den kunskap om informationssäkerhet som behövs?				
47	Har alla medarbetare genomgått utbildning gällande informationssäkerhet?				
48	Sker uppföljning av att medarbetare genomfört obligatoriska utbildningar?				
49	Har myndigheten en nedskrivna, tillgänglig och kommunicerad rutin för hantering av informationssäkerhetsincidenter?				
50	Vet myndigheten vilken Person/roll som ska kontaktas i frågor gällande informationssäkerhet?				
51	Sker regelbundna uppdateringar av arbetsinstruktioner (utifrån incidenthantering, riskbedömningar eller andra behov)				

52	Har era verksamhetssystem genomgått en säkerhetsklassificering enligt Klassa-modellen?				
----	--	--	--	--	--

Personuppgiftshantering

		Ja, och vi utvecklar vidare	Ja, delvis	Nej, vi är osäkra på vad/hur vi ska göra	Nej, vi har inte prioriterat detta
53	Finns en rutin för hantering av personuppgiftsincidenter?				
54	Har medarbetarna fått utbildning om gdpr?				
55	Finns dataskyddsombud och/eller en samordnare?				
56	Var eller hos vilken funktion ligger personuppgiftsansvaret i förvaltningen	Kommentar: här finns ett utbildningsbehov, de flesta vet att ansvaret ligger hos nämnden/styrelsen men några verksamheter har verkligen inte förstått detta			

§ 19

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning 2023 KS/2022:00491

Beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att endast de beslut fattade på delegation där det i delegationsordningen anges att beslutet ska anmälas, ska anmälas till kommunstyrelsen.
2. Kommunstyrelsen antar även i övrigt delegationsordning enligt bilaga 1.

Kommunstyrelsen anmodar övriga nämnder att revidera sina delegationsordningar i tillämpliga delar så att dessa överensstämmer med kommunstyrelsens delegationsordning.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen föreslår att delegationsordningen förs över till en tillgänglighetsanpassad mall.

Förvaltningen föreslår också att den inledande texten i delegationsordningen förkortas och renodlas, samt att vissa typer av beslut som är fattade på delegation inte längre ska anmälas till kommunstyrelsen. Endast beslut som är fattade på delegation enligt kommunallagen och som överklagas enligt KL ska anmälas till kommunstyrelsen. I samband med anmälan påbörjas överklagandefristen vilket gör själva anmälan juridiskt viktig. Beslut som är fattade på delegation enligt speciallag överklagas i regel enligt speciallag (förvaltningsbesvär). Överklagandefristen påbörjas när dessa beslut meddelas part och de behöver således inte anmälas. Däremot kan kommunstyrelsen ibland vilja bli informerade om dessa beslut och kommunledningsförvaltningen föreslår därför att vissa beslut alltid ska informeras om. I andra fall föreslås att delegat i samråd med närmaste chef får avgöra om ett beslut ska till kommunstyrelsen för information. Vidare föreslår förvaltningen en del nya punkter i delegationsordningen, bland annat delegation att ingå och säga upp avtal, samt att inaktuella

punkter tas bort, t.ex. delegation till Utskottet Botkyrka som organisation (UBO) och Utskottet Botkyrka som plats (UBP).

Den verkställighetsförteckning som finns i nu gällande delegationsordning föreslås tas bort.

Slutligen föreslås vissa redaktionella ändringar, t.ex. att punkter flyttas till ett annat avsnitt eller förtydligas, samt att kommunledningsförvaltningen ändras till kommunstyrelseförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-10-31.

Expedieras till:

Samtliga avdelningsdirektörer och enhetschefer
kommunstyrelseförvaltningen
Registrator övriga förvaltningar
Botkyrka kommuns styrdokument

§ 15**Firmatecknare 2023 KS/2022:00791****Beslut**

1. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer att teckna kommunens firma:

kommunstyrelsens ordförande Ebba Östlin
eller, vid hennes förfall, kommunstyrelsens
1:e vice ordförande Gabriel Melki
eller, vid förfall för de ovannämnda,
kommunstyrelsens 2:e vice ordförande Stina Lundgren
i förening med en av följande personer:
kommundirektör Leif Eriksson
ekonomidirektör Per Malmquist
utvecklingsdirektör Charlotta Brask

2. Kommunstyrelsen bemyndigar kommunens förvaltningsdirektörer: arbetsmarknadsdirektör Jesper Theander, kultur- och fritidsdirektör Helena Hellström, samhällsbyggnadsdirektör Carina Molin, socialdirektör Charlotte Lagerkvist, tf teknik- och fastighetsdirektör Tove Liljegren, utbildningsdirektör Anette Ålmdalen samt vård- och omsorgsdirektör Petra Oxonius att teckna kommunens firma i fråga om löpande förvaltningsåtgärder inom den egna förvaltningens verksamhetsområde.

Respektive förvaltningsdirektör ska kunna delegera delar av denna behörighet till underställd personal under förutsättning av att en tydlig avgränsning av berörda personers behörighet och befogenhet görs.

Hyreskontrakt ska undertecknas av fastighetschef Lena Myrelid Knöös, tf teknik- och fastighetsdirektör Tove Liljegren eller ekonomidirektör Per Malmquist.

3. Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektör Leif Eriksson och ekonomidirektör Per Malmquist att var för sig underteckna borgensförbindelser, leasingkontrakt och ansökningar om statsbidrag.
4. Kommunens firmatecknare kan underteckna samtliga skuldebrev och derivatkontrakt. Därutöver har kommundirektören rätt att genom delegationsbeslut utse ytterligare personer som kan underteckna denna typ av avtal.

5. Kommunstyrelsen bemyndigar tf mark- och exploateringschef Camilla Schultz, samhällsbyggnadsdirektör Carina Molin och kommundirektör Leif Eriksson att var för sig underteckna avtal som reglerar genomförande av exploateringsprojekt såsom exploateringsavtal samt marköverlåtelse- och genomförandeavtal, samt underteckna köpehandlingar och andra överlåtelse- eller upplåtelseavtal avseende fast egendom.

6. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer, var och en för sig, att inom kommunstyrelsens verksamhetsområde besluta om och genomföra alla typer av finansiella affärstransaktioner för Botkyrka kommuns räkning som är godkända i kommunens finansriktlinje, samt hantering och placering av likvida medel:

Erik Ohlson, räntehandlare internbanken, Södertälje kommun
Stefan Hamilton Ouzounidis, investeringscontroller, Huddinge kommun
Mattias Rensfeldt, finansansvarig, Botkyrka kommun

7. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer, två i förening, att inom kommunstyrelsens verksamhetsområde underteckna handlingar avseende finansiella affärstransaktioner för kommunens räkning, i enlighet med kommunens finansriktlinje:

Edit Konrad, finansekonom internbanken, Södertälje kommun
Magdalena Österberg, finansekonom internbanken, Södertälje kommun
Anne-Britt Nilsson, ekonomiassistent, Södertälje kommun
Elisabeth Lundin-Nilsson, ekonomiassistent, Södertälje kommun
Mattias Rensfeldt, finansansvarig internbanken, Botkyrka kommun
Annette Ödalen, controller, Botkyrka kommun

8. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer, två i förening, att teckna kommunens firma vid uttag av medel på kommunens plusgiro, bankgiro och bankkonton:

kommundirektör	Leif Eriksson
ekonomidirektör	Per Malmquist
finansansvarig internbanken	Mattias Rensfeldt
ekonomikonsult	Susanna Brenander

tf redovisningschef	Maria Edblad-Jansson
ekonomikonsult	Irina Järvinen
ekonomiassistent	Suzana Milosavljevic
ekonomiassistent	Marie Björklund
ekonomiassistent	Hanna Shiferaw
redovisningsekonom	Dilek Ünal
redovisningsekonom	Linda Räsänen

De ovan nämnda personerna, två i förening, har tillträde till kommunens bankfack.

Tf redovisningschef Maria Edblad-Jansson, eller den hon utser, ges rätt att underteckna deklaration för mervärdeskatt.

Sammanfattning

Enligt kommunstyrelsens reglemente, § 19, ska skrivelser från kommunstyrelsen och andra handlingar undertecknas på det sätt som styrelsen bestämmer. Kommunstyrelsen uppdaterar beslut om firmatecknare årligen eller vid behov.

Följande ändring är gjord sedan tidigare beslut 2022-11-28 (dnr KS/2021:00826):

Punkt 8: Ekonomiassistent Tiina Kinnunen Hallgren har slutat i kommunen och tagits bort.

Expedieras till:

Berörda
Samtliga nämnder

Åtgärdsplan risk- och sårbarhetsanalys

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden har tagit del av informationen om risk- och sårbarhetsanalysen.
2. Utbildningsnämnden fastställer åtgärdsplanen i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Enligt 2 kap. 1 § lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) är kommuner skyldiga att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. RSA är en del i arbetet med att reducera risker, minska sårbarheten och förbättra kommunens förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser.

Alla förvaltningar i Botkyrka kommun har fått i uppdrag att göra en RSA samt att ta fram en åtgärdsplan kopplad till denna. Analyserna utgör underlag för den kommunövergripande analysen som beslutas i kommunstyrelsen under våren 2023 och lämnas in till Länsstyrelsen i oktober 2023. RSA ska göras inför varje mandatperiod och åren där emellan ska verksamheterna arbeta med de åtgärder som är framtagna åtgärdsplanen

Referens*Linda Larsson**linda.larsson@botkyrka.se***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Åtgärdsplan risk- och sårbarhetsanalys

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden har tagit del av informationen om risk- och sårbarhetsanalysen.
2. Utbildningsnämnden fastställer åtgärdsplanen i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Enligt 2 kap. 1 § lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) är kommuner skyldiga att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. RSA är en del i arbetet med att reducera risker, minska sårbarheten och förbättra kommunens förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser.

Alla förvaltningar i Botkyrka kommun har fått i uppdrag att göra en RSA samt att ta fram en åtgärdsplan kopplad till denna. Analyserna utgör underlag för den kommunövergripande analysen som beslutas i kommunstyrelsen under våren 2023 och lämnas in till Länsstyrelsen i oktober 2023. RSA ska göras inför varje mandatperiod och åren där emellan ska verksamheterna arbeta med de åtgärder som är framtagna åtgärdsplanen.

Ärendet

Enligt 2 kap. 1 § lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) är kommuner skyldiga att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. RSA är en del i arbetet med att reducera risker, minska sårbarheten och förbättra kommunens förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser.

Alla förvaltningar i Botkyrka kommun har fått i uppdrag att göra en RSA samt att ta fram en åtgärdsplan kopplad till denna. Analyserna utgör underlag för den kommunövergripande analysen som beslutas i kommunstyrelsen under våren 2023 och lämnas in till Länsstyrelsen i oktober 2023. RSA ska göras inför varje mandatperiod och åren där emellan ska verksamheterna arbeta med de åtgärder som är framtagna åtgärdsplanen.

Utgångspunkten för RSA är nämndens samhällsviktiga funktioner, både inom verksamhetsområdena och på central förvaltning. Utifrån dessa funktioner har risker identifierats som kan påverka nämndens åtaganden. Vidare har en åtgärdsplan tagits fram i syfte att reducera risker och minska sårbarheten.

Utbildningsförvaltningens RSA samt åtgärdsplanen innehåller sekretessbelagda uppgifter i enlighet med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Enligt 18 kap. 13 § gäller sekretess för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstida krissituationer, planering och förberedelser inför sådana situationer eller hantering av sådana situationer, om det kan antas att det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgiften röjs.

Med anledning av detta kommer underlagen att delas ut under utbildningsnämndens sammanträde den 7 februari 2023.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet om risk- och sårbarhetsanalys samt åtgärdsplan medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Planerade insatser kan dock innebära kostnader som tas fram i samband med att insatserna realiserar.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Expedieras till:

Kommunstyrelseförvaltningen